

Predstavili niz prireditev Bazovica 2011 v spomin na bazoviške junake

Poklon, kakršnega si umetnik dveh Goric zaslubi

Četrto stoletje Soške regate, kam pa danes pluje regata?

Cenjenim bralcem in naročnikom sporočamo, da Primorski dnevnik v torek, 6. septembra, zaradi vsedržavne stavke tiskarskega osebja ne bo izšel. Ponovno bo v kioskih in na domovih naročnikov v sredo, 7. septembra.

Primorski dnevnik

NEDELJA, 4. SEPTEMBRA 2011

št. 210 (20.225) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v nas Zatrlj nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Doberdob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

TRST - Ul. Montevecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzane in abonamente postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

10904

977124 666007

*Kvirinal
tudi tokrat
dobro
premislit*

SANDOR TENCE

Včerajšnji obisk italijanskega predsednika Giorgia Napolitana v Pulju bo ostal zapisan kot obisk velikih političnih, zgodovinskih in simbolnih razsežnosti. Hrvaška nujno potrebuje Italijo pri svojem vstopanju v Evropsko unijo, Rim pa potrebuje Zagreb za širjenje svojega vpliva (in gospodarskih interesov) na območju nekdane Jugoslavije, ki ga je geopolitika v zadnjem času prekrstila v zahodni Balkan.

Najbrž ni naključje, da je Napolitano v spremstvu Iva Josipovića v istih prostorih sprejel predstavnike euzulskeh organizacij in osrednje hrvaške borčevske organizacije ter se nato ločeno na njihovem sedežu srečal s pripadniki italijanske narodne skupnosti v Istri, Dalmaciji in na Reki. Ni šlo samo za protokolarno ločitev, temveč za ločevanje med preteklostjo in sedanjoščnostjo. Nekdanji partizani in ezuli hočeš nočeš predstavljajo preteklost, Italijani v Sloveniji in Hrvaški pa sedanjoščnost v prihodnosti.

In to je tudi srž včerajšnjega Napolitanovega obiska v Pulju, ki ga ezuli imajo za neke vrste prestolnico eksodusa Italijanov iz Istre, italijanska narodna skupnost pa kot kulturni center, v katerem je hrvaško-italijanska dvojezičnost najbrž najbolj vidna in očitljiva. Preteklost se je včeraj simbolno spojila s sedanjoščnostjo, kar je še najbolj prišlo do izraza na večernem koncertu v puljski Areni. Pomislite, kot da bi predsednik Italije v Trstu (ali Gorici) skupaj s slovensko narodno skupnostjo pričakal predsednika Slovenije. Morda bomo prej ali slej tudi mi dočakali kaj takšnega, kdo ve.

PULJ - Enkratno vzdušje med včerajšnjim obiskom predsednika Napolitana

Postavljen še en mejnik prijateljstva

OPĆINE - Včeraj Draga 2011: slovenski Italijani ali italijanski Slovenci?

OPĆINE - Pod šotorom v parku Finžgarjevega doma na Općinah je včeraj popoldne bilo na sporednu drugo predavanje na 46. studijskih dnevih Draga 2011, v katerem se je Rafko Dolhar (na sliki KROMA desno ob moderatorju Petru Černicu) vprašal, ali lahko tudi zamejski Slovenci praznujemo 150-letnico združitve Italije oz. ali se lahko imamo za slovenske Italijane ali italijanske Slovence: odgovor ni enostaven, saj bo npr. slovenski Italijan proslavljal 150-letnico združitve Italije, italijanski Slovenec pa 20-letnico osamosvojitve Slovenije, je dejal Dolhar.

Drugače je včerajšnji dan potekal v znamenju uradnega odprtja študijskih dni, ki jih je predsednik Društva slovenskih izobražencev Sergij Pahor označil za izraz volje po nudjenju priložnosti svobodnega razpravljanja o slovenski problematiki in širših vprašanjih v duhu pluralizma. Udeležence Drage 2011 pa so pozdravili tudi številni gostje, predstavniki slovenske države, Občine Trst ter politične in družbene organizirnosti Slovencev v Italiji.

Na 5. strani

PULJ - Predsednika Italije in Hrvaške Giorgio Napolitano in Ivo Josipovića pripadata različnim generacijam, imata pa marsikaj skupnega, predvsem občutljivost do strpnosti, odnosa do manjšin in politične večkulturnosti. Te skupne vrednote so prispe do izraza med njunim včerajšnjim skupnim obiskom Pulja, ki je visoka gosta sprejel zelo pristrčno. Napolitano in Josipović sta se najprej sezlastala z delegacijo Zveze združenj istrskih beguncov, ki sta jo vodila predsednik in podpredsednik Renzo Codarin

in Lucio Toth. Sledil je sestanek z Unijo Istranov, na koncu pa razgovor z nekdajnimi partizani. Josipović in Napolitano sta bila pod večer deležna zelo toplega sprejema na sedežu puljske italijanske skupnosti. Pozdravili so ju zastopnik lokalne italijanske manjšine Fabrizio Radin, župan Boris Miletčić, predsednik tržaške Ljudske univerze Silvio Delbello in Maurizio Tremul in imenu Italijanske unije, gostiteljice obeh predsednikov.

Na 3. strani

BRITISH SCHOOL
ENGLISH plus...

040 369 369 - Trst, ul. Torrebianca 18
www.British-FVG.net

Angleščina brez meja

UNIVERSITY of CAMBRIDGE
ESOL Examinations
Authorised centre

ADRIAKER

Kakovost Prihranek

Prijaznost Strada della Rosandra 40, Trst, tel. 040 813719

keramika in kopalniška oprema

- širok izbor in takojšnja dobava
- popust na izdelke iz zaloge • tehnično svetovanje
- razstavni prostor na več kot 1000 m²

www.adriaker.it

Splošna stavka Cgil:
tudi v Trstu sprevod

Na 5. strani

V Trstu o dialogu med različnimi kulturami

Na 7. strani

Uspešen Koncert za mir v Zgoniku

Na 7. strani

Mlađoletni kolesar se je huje ponesrečil sredi Doberdoba

Na 10. strani

V Gorici že zavladalo predvolilno vzdušje

Na 10. strani

ITALIJA - Predsednik republike preko video konference na forumu v Cernobbiu

Nov poziv Giorgia Napolitana »Odobriti gospodarski ukrep«

Večina in opozicija naj ravnata odgovorno - Ne razmišlja o morebitni »drugačni vladi«

RIM - Italijanski parlament naj čim prej odobri prepotrebeni gospodarski ukrep. Tako je pozval predsednik republike Giorgio Napolitano v svojem posegu preko video konference na gospodarskem forumu ustanove Ambrosetti v kraju Cernobbio. Treba se je spoprijeti z ogromnim državnim dolgom. Naloga je zahtevna, zato se je morajo politične sile lotiti odgovorno, je pozval predsednik republike, ki se je tudi obregnil ob vprašanje vse bolj majave vlade: »Ne morem se zastaviti za drugačno vlado,« je menil.

Večina in opozicija bi se moral skupno zavzeti za prebroditev sednjega težkega gospodarskega trenutka, je ocenil Napolitano. Le na ta način naj bi predvideni gospodarski ukrep požel želene sadove, predvsem v luči znižanja javnega dolga. »To moramo storiti iz dolžnosti do prihodnjih generacij,« je pozval predsednik republike, ki je sicer priznal, da je velikošmarni ukrep izzval zelo

razvajano in mestoma mučno razpravo, treba pa ga je odobriti v predvidenem roku 60 dni. Opozicija ne dvoli, da je treba doseči cilj, uravnotežnost državnega proračuna, je Napolitano zagotovil guvernerju evropske centralne banke Jeanu Claudeu Trichetu, obstajajo pa različni pogledi, kako to doseči in s katerimi gospodarskimi prijemi. Predsednik je vsekakor ponovil, da bo nadaljeval s spodbujanjem političnih sil, naj čim prej odobrio dober in učinkovit gospodarski ukrep.

O vlasti pa je menil, da »dokler uživa podporo v parlamentu, pa naj deluje na kateri koli način, se jaz ne morem vmešavati in zamisliti morebitno drugačno vlado.«

Napolitano je nadalje poudaril, da je treba braniti skupno valuto, evro, v skupno korist evropskih držav. Trichet mu je odgovoril, naj Italija »uresniči zastavljeni cilje.«

V razpravo se je pozneje posredno vključil tudi gospodarski minister Giulio Tremonti. Na srečanju z združenjem Acli so ga pozvali, naj gospodarski ukrep »plačajo tudi bogati.« Njegov odgovor je bil telegrafski: »Strinjam se!« Po njegovem mnenju pa naj bi bil sedanji ukrep »pravičen in uresničljiv.«

Tajnik Ljudstva svobode Angelino Alfano pa je napovedal, da bo gospodarski ukrep »odobren v rekordnem času.«

SLOVENIJA-HRVAŠKA - Slovenski zunanj minister Samuel Žbogar

»Z arbitražo ne bo težav«

Po srečanju s hrvaškim kolegom Jandrovčičem pa ni hotel dajati izjav na to temo

SOPOT - Slovenski in hrvaški minister Samuel Žbogar in Gordan Jandrovčič sta včeraj povedala, da sta govorila o dogajanju v državah in dvostranskih odnosih, arbitraže pa nista želela podrobno komentirati. Žbogar je menil, da ne bo težav pri dogovaranju s Hrvaško o arbitriji, Jandrovčič pa je dejal, da bo o podrobnostih govoril, ko bo čas za to. »S hrvaškim ministrom sva se na kratko sestala, izmenjala sva mnenja o tem, kaj se dogaja v eni in drugi državi. Pri nas imamo določeno politično situacijo, na Hrvaškem bodo imeli volitve, končali so pogajanja. V glavnem sva se o tem pogovarjala, o drugih stvarih pa bomo nadaljevali pogajanja jeseni,« je povedal minister Žbogar.

Vodja slovenske diplomacije je sicer v petek napovedal, da bo s hrvaškim kolegom v Sopotu izmenjal nekaj besed tudi o arbitražnih postopkih, ki začnejo teči s podpisom pristopne pogodbe Hrvaške z EU, na primer o treh članih arbitražnega sodišča, ki jih morata Slo-

venija in Hrvaška skupaj izbrati s seznam Evropske komisije.

Včeraj je o tem dejal le, da začne arbitražno sodišče delovati s podpisom pristopne pogodbe in da bo takrat treba sprejeti vse odločitve, povezane z arbitriji. »Vse drugo so podrobnosti, o katerih se bo treba še pogovarjati s Hrvaško, predvsem pa z Evropsko komisijo in jih nekako doreči do decembra,« je dejal slovenski minister.

Na vprašanje, ali bo po njegovem mnenju dogovor o treh arbitriji, ki jih morata državi izbrati skupaj, težko doseg, je Žbogar odgovoril, da obstajajo načini, kako priti do teh treh kandidatov, ki zadovoljujejo obe strani. V arbitražah po njegovih besedah obstajajo uveljavljeni postopki za izbiro arbitrov. »Tako da mislim, da tu ne bi smelo biti problemov,« je menil.

O pogovorih z evropskim komisarjem za širitev Štefanom Fülejem pa je Žbogar dejal le, da so s komisarjem »samo zabeležili, da je to zdaj vprašanje, ki

prihaja na dnevni red,« da se bodo torek Slovenija, Hrvaška in Evropska komisija v naslednjih tednih in mesecih poskušale uskladiti o tem. O podrobnostih glede seznama komisije minister ni želel govoriti.

Iz časa pogajanj o arbitražnem sporazu naj bi sicer obstajal seznam arbitrov, ki ga je pripravil tedanji komesar za širitev Olli Rehn, ki je posredoval pri reševanju problema glede meje med državama. S tem seznamom naj bi bila Slovenija razmeroma zadovoljna. Včeraj na vprašanje, ali je ta seznam še vedno aktualen ali obstaja nov, ni bilo mogoče dobiti odgovora.

Hrvaški minister je bil še manj zgozen. Na vprašanja, kdaj bo Hrvaška izbrala svojega člena, kdo bo to in ali se s Slovenijo dogovarja o preostalih treh arbitriji, je Jandrovčič dejal, da lahko potrdi, da sta se s kolegom Žbogarjem pogovarjala o aktualnem stanju v dvostranskih odnosih ter o razmerah v Sloveniji in na Hrvaškem. (STA)

IRSKA - Spolne zlorabe otrok

Vatikan priznal »hude napake«

VATIKAN - Vatikan je v dolgo pričakovanem odzivu na uradno poročilo irske vlade včeraj priznal »hude napake« pri ravnjanju v primerih spolne zlorabe otrok s strani katoliških duhovnikov na Irskem, obenem pa je zanikal, da je skušal preprečiti preiskavo o primerih pedofilije. Vatikan je v objavljenem odzivu izrazil globoko zaskrbljenost glede ugotovitev vladne preiskovalne komisije, ki se nanašajo na »hude napake« odgovornih v južnoirske škofije Cloyne. Obenem je izrazil obžalovanje zaradi škandala in »gnus« zaradi spolnih zlorab, ki so se zgodile v omenjeni škofijski.

Sveti sedež obenem zavrača vsakršne obtožbe o oviranju preiskave glede spolnih zlorab v škofijski Cloyne. Vatikan ni oviral ali se vmešaval v nobeno preiskavo glede spolnih zlorab, so še poudarili.

Posebna preiskovalna komisija, ki je po naročilu irske vlade opravila preiskavo o dogajanju v škofijski Cloyne, je sredi julija objavila poročilo, ki med drugim ugotavlja, da je Vatikan irske škofe skrivoma odvračal od tega, da bi pedofilski duhovniki prijavili policiji.

Dveletna preiskava je tudi pokazala, da je Vatikan od leta 1996 pa vse do leta 2009 vzpodbujal tamkajšnje škofe, naj ne spoštujejo novih pravil o zaščiti otrok, ki jih je leta 1996 sprejela irska Cerkev. Tako imenovano Cloyneovo poročilo je bilo zelo kritično tudi do nekdanjega škofa v Cloyneu Johna Mageeja in njegovega ravnjanja v preiskavah o spolnih zlorabah. Magee, ki je bil tudi osebni tajnik treh papežev - Pavla VI., Janeza Pavla I. in Janeza Pavla II. - je marca lani odstopil.

Poročilo je močno odmevalo na Irskem. Premier Enda Kenny je vlogo Katoliške cerkve v spolnih zlorabah otrok s strani duhovščine označil kot »popolnoma sramotno«, uradni Dublin pa je zaradi poročila celo poklical na pogovore veleposlanika Vatikana. (STA)

PROMET - Spet kolone vozil na avtocesti

Moščenice: dolga vrsta

Nekaj kilometrov ob vhodu na avtocesto - Palmanova-Videm: 18 kilometrov dolg zastoj

MOŠČENICE - Tudi prvo soboto v septembru je zaznamoval gost promet na avtocestah. Ob vhodu na avtocesto pri Moščenicah se je ustvarila več kilometrov dolga kolona vozil, predvsem turistov, ki so se vračali z letovanja v Sloveniji in Hrvaški. Mnogo huje je bilo na avtocesti Palmanova-Trbiž. Opold-

ne se je vrsta vozil z avtocestne pentlje pri Palmanovi razvlekla za kakih 18 kilometrov vse do prve videmske cestniške postaje. V tem primeru so se italijanski turisti vračali s počitnic v Avstriji in Nemčiji, mnogo pa je bilo tudi sezonskih delavcev, ki so se vračali na delo v Italijo.

Alfano: Berlusconi tudi leta 2013!

AVELLINO - Kandidat desne sredine na političnih volitvah leta 2013 bo spet Silvio Berlusconi. Tako je napovedal tajnik Ljudstva svobode Angelino Alfano in s tem demantiral izjavo samega predsednika vlade, ki je nedavno sporočil, da ne namerava več kandidirati in da naj bi kandidata desne sredine za prihodnjega predsednika vlade izbrali na primarnih volitvah. Alfano je dodal, da »s predsednikom Berlusconijev v politični arenai primarne volitve sploh niso potrebne.«

Njegove izjave so izvzeli protest ligaškega ministra Roberta Calderoli: »To je presenetljivo, raje mislimo na gospodarsko krizo,« je menil. Medtem pa je podtajnik demokratske stranke Enrico Letta za novega premiera kandidiral nekdanjega pooblaščenega upravitelja Unicredita Alessandra Profuma.

Wikileaks o Sloveniji

LJUBLJANA - Nekdanji predsednik slovenske države Janez Drnovšek in tedanji premier Janez Janša sta tesne sodelovala kot pa Drnovšek in Anton Rop, razkrivajo novoobjavljene depeše na spletni strani WikiLeaks. Razkrivajo tudi vlogo Janševe vlade pri menjavi uprave ter uredništva na Delu, Janšev odnos do posla s Patrio pa označujejo kot »nepristno ignoranco.«

Nekdanji ameriški veleposlanik v Sloveniji Thomas Robertson je v zaupni depeši odnos tedanega predstnika Janeza Janša do posla z osmokolesniki označil kot ignorantnega. Takšen Janšev odnos pa je po Robertsovem mnenju nepriosten, »posebej ker je znano, da je nekdanji obrambni minister, ki sledi takšnim zadavam.«

Celoten posel s patrijami po mnenju nekdanjega veleposlanika smrdi od samega začetka. Ob tem je tudi zapisal, da je nekdanji brigadir Jože Žunkovič posel označil za političnega ter da vojska ni dobila, kar je želela.

Era izmed depeš WikiLeaks je namenjena tudi vpletjenosti politike v menjave v upravi in uredništvu časnika Delo. Tedanji zunanj minister Dimitrij Rupel je v pogovoru z namestnico ameriškega veleposlanika Maryruth Coleman priznal, da so si nekateri iz vlasti prizadevali izbrati prijateljskega urednika časopisa Delo, da pa to nista bila on sam ali Janša. Vendar pa tisti, ki so si prizadevali, pa so tudi uspeli nastaviti generalnega direktorja in odgovornega urednika. (STA),

PULJ - V Istri prisrčno srečanje hrvaškega in italijanskega predsednika republike

Josipović in Napolitano ter njuna občutljivost do narodnih manjšin

Srečanje s predstavniki italijanske manjšine in ezulskih organizacij ter hrvaških partizanov in antifašistov

Na fotografiji levo
predsednika
Napolitano in
Josipović med
nagovorom, desno
delegacijski na
bilateralnem
pogovoru

ANSA

PULJ - Predsednika Italije in Hrvaške Giorgio Napolitano in Ivo Josipović pripadata različnim generacijam, imata pa marsikaj skupnega, predvsem pa skupne občutljivosti do strpnosti, odnosa do narodnih manjšin in manjšin na sploh ter politike večkulturnosti. Te skupne vrednote so prisle do izraza med njunim včerajšnjim skupnim obiskom Pulja, ki je visoka gosta sprejel zelo prisrčno, kot je pred desetimi letimi prisrčno sprejel takratna predsednika Stipeta Mesiča in Carla Azeglia Ciampija. To so bili nekoliko drugačni časi, a ne toliko drugačni, da bi lahko že sodili v zgodovino.

Napolitano, ki sta ga spremiljala kulturni minister Giancarlo Galan in podtajnik na zunanjem ministrstvu Alfredo Mantica, je dospel v Istro z zamudo. Dopoldne se je namreč italijanski predsednik lažje ponesrečil (poškodoval si je nogo), zato je odpadel napovedani privatni obisk Brijonov, vse drugo pa je potekalo po načrtih. Kratko, a vsebinsko zelo bogat obisk. Najprej srečanja z ezuli in s predstavnikami hrvaških partizanov in antifašistov, nato snidenje z italijansko narodno skupnostjo v Sloveniji in Hrvaški, potem pa slavnostni koncert v Areni, ki je pomenil neke vrste simbolno nadaljevanje lanskega tržaškega koncerta maestra Riccarda Mutija.

Napolitano in Josipović sta se najprej sestala z delegacijo Zveze združenih istrskih beguncov, ki sta jo vodila predsednik in podpredsednik Renzo Codarin in Lucio Toth. Sledil je sestanek z Unijo Istranov Massimiliana Lacote, na koncu pa razgovor z nekdanjimi partizani. Njihov predsednik Ratko Maričić je povalil Josipovića, ker stalno poudarja antifašistične kořenine Hrvaške, Napolitana pa pozval k tretzni in objektivni obravnavi zgodovine, pri čemer je izrecno omenil foibe.

Vsebinsko bogatejše je bilo srečanje obeh predsednikov z Zvezo ezulskih organizacij. Toth je po sestanku (predsednika srečanju ni komentirala) izpostavil potrebo po priznanju jezikovne in kulturne raznolikosti Istre in povalil dejavnost italijanske manjšine, medtem ko je zelo bežno omenil problematiko vračanja premoženja ezulom. Tothu se vsekakor zdi, da je napolčil čas za spremembo Osimskega dogovora, kar pa po mnenju Josipovića sploh ne pride v poštov. Hrvaški predsednik je Osimske in posledični Rimski dogovor med Italijo in SFRJ v intervjuju za puljski časnik Glas Istre označil kot trajna in zgodovinska mejnika, na katerih temeljijo odnosi med Rimom in Zagrebom. Tudi Toth in Codarin soglašata, da je v Pulju včeraj prevladoval »tržaški duh«, nanašajoč se na lansko srečanje predsednikov Italije, Slovenije in Hrvaške.

Predsednika sta ločeno sprejela (ni jasno zakaj) tudi voditelje Unije

Istranov, ki se očitno niso želeli »pomešati« s Tothovo in Codarinovo organizacijo, v kateri je bil tudi nekdanji poslanec MSI Renzo de' Vidovich. Predsednik Unije Lacota je povalil hrvaško politiko do ezulov, »ki je za razliko od Slovenije naredila velike korake na področju zgodovinske sprave«.

Nepotrebna polemika, na katero nas je Lacota sicer že navadil.

Josipović in Napolitano sta bila pod večer deležna zelo toplega sprejema na sedežu puljske italijanske skupnosti. Pozdravili so ju zastopnik lokalne italijanske manjšine Fabrizio Radin, župan Boris Miletčić, predsed-

nik tržaške Ljudske univerze Silvio Delbello in Maurizio Tremul v imenu Italijanske unije, gostiteljice obeh predsednikov. Med gosti smo opazili župana Trsta in Gorice Roberta Cosolija in Ettoreja Romolija in predsednico ter podpredsednika Pokrajine Trst Mario Tereso Basso Poropat in

Igorja Dolenca. Opazna je bila odsotnost povabljenega predsednika Dežele FJK Renza Tonda. Povabilo, ki ga ni bilo, bi si vsekakor zasluzili tudi predstavniki slovenske manjšine v Italiji, ki jo je italijanski predsednik izrecno omenil v svojem govoru.

Sandor Tence

PULJ - Velika množica napolnila Areno ob sinočnjem koncertu

Napolitano izrecno omenil tudi slovensko manjšino v Italiji in njen velik doprinos pri utrjevanju odnosov med sosedi

Predsednika
Josipović in
Napolitano s
spremstvom ob
prihodu v puljsko
Areno

ANSA

PULJ - Tudi ko smo z zakonom proglašili 10. februar za dan spomina na eksodus Italijanov iz Istre in na foibe, nismo pozabili na gorje, ki ga je fašizem povzročil Slovencem in Hrvatom, «je pred sinočnjim slavnostnim koncertom v puljski Areni dejal italijanski predsednik Giorgio Napolitano. Tudi včerajšnji obisk v Pulju s hrvaškim predsednikom Ivo Josipovićem je Napolitano označil kot spravno dejanje in kot nadgradnjo dogodka, ki se je lanskega julija zgodil v Trstu. Predsednika Italije in Hrvaške sta na sprejemtu na terasi puljske Italijanske skupnosti govorila ne samo o odnosih med državama, temveč tudi o pomenu strpnosti, večkulturnosti ter zaščite manjšin v Evropi, kjer žal danes prevladujejo egoizmi in particularizmi. Zgodovina je bila krvava, nanjo ne smemo pozabiti, ne sme pa zgodovina več pogojevati odnosov med narodi in državami. Napolitano je izrecno omenil slovensko manjšino v Italiji in njen velik doprinos pri utrjevanju odnosov ne samo med Italijo in Slovenijo, temveč tudi širšega prostora, katerega sestavni del je še Hrvaška.

Pred koncertom simfoničnega orkestra hrvaške radiotelevizije v Areni sta državnika posadila oljko miru in sprave med Italijo in Hrvaško, katerih himni sta zadoneli ob začetku zelo obiskane prireditve. V staro rimske gledališče so prišli Italijani vse od Zadra do Ankaran, mnogo je bilo tudi Hrvatov ter vidnih zastopnikov pisane gibanje ezulov. Skratka edinstveno čustveno in simbolno vzdušje.

Napolitano je, kljub rahli poškodbi noge, kot vedno deloval mladostno in sveže. Na srečanju z italijansko manjšino je, kot Josipović, govoril »na pamet«, torej brez napisanega govora. Prav zaradi tega so njegove besede delovale še bolj neposredno in iskreno, še posebno ko se je spomnil Italijanov, ki so v težkih razmerah ostali doma na Reki in v Istri.

Veliko je bilo trpljenja in gorja med Italijani, Slovenci in Hrvati, veliko je bilo tudi poznejših zamer in revanšizmov, ki sedaj nimajo več mesta v odnosih med državami, je dejal Napolitano. Prihodnost vidi v večkulturnosti, v kateri se narodne manjšine ne smejo batiti, da izgubijo jezikovno in kulturno identiteto. Slednja je dragocena tudi za večinski narod, je si noči v Pulju poudaril italijanski predsednik.

ČEDAD - Danes tradicionalni gorski praznik

Matajur vabi

Konferanca o vlogi goratih krajev, opoldne trojezična maša

ČEDAD - Na Matajurju bo danes praznično. Gorska skupnost Ter Nadiža Brda, občina Sovodnja in pro loco Matajur prirejajo tradicionalni gorski praznik, ki bo letos posebej slovesen, saj se bodo na njem spomnili 110. obletnice, odkar so na vrhu Matajura zgradili verski spomenik, 20 metrov visoko štiroglavo piramido.

Ob 10.30 bo pri koči Pelizzo konferanca na temo Vloga goratih krajev v Furlaniji: predlogi za razvoj goratih krajev v Nadiških dolinah. Govorili bodo pokrajinski odbornik Luca Marcuzzo, župan v Paularu Ottorino Faleschini, komisar gorske skupnosti Daniele Damele in načelnik tolminske upravne enote Zdravko Likar.

Opoldne bo na vrhu Matajura trojezična maša. Pri obredu bosta pevački zbor AnaMonte Jouf iz Maniaga in cerkveni pevski zbor S. Anton iz Kobarida, predviden pa je tudi koncert šole Filarmonica Linda iz kraja Nogaredo di Piano. Opoldanske maše se bodo udeležili tudi planinci, ki bodo na pobudo društva Cai Nadiških dolin odšli (ob 7.30) na Matajur iz Gorenjega Barnasa.

SLOV.I.K. - Prijave zbirajo še do 15. oz. 23. septembra

Novo študijsko leto je tik pred začetkom

Šolsko leto 2011-2012 je pred vrti. Na Slovenskem izobraževalnem konzorciju zbirajo prijave za vpis v programe, ki bodo stekli jeseni. Za prihodnje leto so razpisani trije izobraževalni programi, poleg teh pa bo konzorcij organiziral še seminarje, forumov in druga srečanja, ki so odprta za javnost in torej ne predvidevajo prijave.

Najmlajši ciljni publik Slov.I.K.-a, torej dijakom višjih srednjih šol, bo že tretje leto zapored namenjen program Ekstra. Letos bo program v celoti potekal v obliki delavnic, in sicer v Trstu (za mlajše in starejše dijake) in v Gorici. Na programu sodelujejo tudi slovenske univerze, ki so članice Slov.I.K.-a.

Multidisciplinarni program je namenjen univerzitetnim študentom. Predvideva 60 ur delavnic in predavanj, ki potečajo večinoma ob sobotah zjutraj. Program je že stalnica Slov.I.K.-ove ponudbe in pritegne vsako leto okrog 15 ambicioznih, radovednih študentov. Tem nudi Slov.I.K. tudi dodatne možnosti izobraževanja, štipendije za poletne šole, organizira jim delovno prakso itd.

Novost letosnjega leta je kadrovski program Vodenje ustanov. Ta program je namenjen ustanovam slovenske narodnosti v Italiji, ki želijo dodatno izobraziti sedanji in bodoči vodstveni kader.

V nadaljevanju objavljamo povzetke razpisov. Več informacij, opisi programov, razpisi in prijavnice so na www.slovik.org.
Za univerzitetne študente:

Multidisciplinarni program

Multidisciplinarni program za kako-vostno kadrovsko rast je triletni ciklični obdiplomski študijski program. Vsak ciklus traja po eno šolsko leto, celoten ciklus programa se zaključi v treh letih.

Dejavnosti potekajo med študijskim letom praviloma ob sobotah zjutraj v skupnem obsegu 60 ur. Poleg tega so po programu predvidene še dodatne in dopolnilne dejavnosti ter delovna praksa.

Na program se lahko vpšejo študenti, ki so opravili maturo na eni od višjih srednjih šol s slovenskim učnim jezikom v Italiji po letu 2001, še niso dopolnili 30. leta starosti in so vpisani na kateri koli univerzitetni (dodiplomski, magistrski ali doktorski) študij.

Kandidati morajo izpolnjeno prijavo z vso razpisno dokumentacijo oddati do 15. 9. 2011. Prijavnico s prilogami naj kandidati pošljajo na e-naslov info@slovik.org s pripisom: PRIJAVNICA ZA VPIS NA MULTIDISCIPLINARNI PROGRAM - 1. LETNIK.

Za dijake višjih srednjih šol:

Program Ekstra

V šolskem letu 2011-2012 bo program EKSTRA potekal v obliki delavnic.

V Trstu bodo dijaki razdeljeni v dve skupini; prvi skupini bodo dijaki 1. in 2. razredov, drugi pa dijaki 3., 4. in 5. razredov višjih srednjih šol. V Gorici bodo delavnice namenjene samo dijakom zadnjih treh razredov. Za prvo (mlajšo) skupino so predvidene tri delavnice, za drugi (starejši) skupini pa po šest delavnic. Delavnice bodo potekale ob petkih popoldne med 14.30 in 16.00.

Na eni izmed lanskih delavnic Slovik-a

BUMBACA

Na program se lahko vpšejo dijaki, ki so opravili 8-letno izobraževanje na osnovnih in nižjih srednjih šolah v slovenskim učnim jezikom v Italiji in ki so se vpisali na eno od višjih srednjih šol v slovenskim učnim jezikom v Italiji. Kandidati morajo izpoljnijo prijavnico z vso razpisno dokumentacijo oddati do 23. 9. 2011. Prijavnico s prilogami naj kandidati naslovijo na e-naslov info@slovik.org s pripisom: PRIJAVNICA ZA VPIS NA PROGRAM EKSTRA.

Za cadre:

Vodenje ustanov slovenske narodnosti skupnosti v Italiji

Program VODENJE USTANOV SLOVENSKE NARODNOSTNE SKUPNOSTI V ITALIJI je intenzivni študijski program, ki je namenjen sedanjim in bodočim vodilnim kadrom omenjenih ustanov. Cilj program je formacija vodilnih kadrov slo-

venske narodnosti skupnosti v Italiji s specifično izobrazbo potencialnih kadrov za področje vodenja ustanov. Organizirane oblike študijskega dela bodo potekale od januarja do maja 2012, praviloma ob petkih popoldne, v skupnem obsegu 60 ur.

Razpisanih je 25 vpisnih mest; od tega je 10 mest je rezerviranih za ustanove slovenske narodnosti skupnosti, ki so podprtje program, 15 mest pa je prostih. Na program se lahko vpšejo kandidati, ki so opravili maturo in še niso dopolnili 50. leta starosti. Od njih se zahteva znanje slovenskega in italijanskega jezika na ravni J1 in zadostno znanje angleškega jezika.

Kandidati morajo izpolnjene prijavnice z vso predvideno razpisno dokumentacijo poslati do 15. 9. 2011 na e-naslov info@slovik.org s pripisom: PRIJAVNICA ZA VPIS NA PROGRAM VODENJE USTANOV.

ELISABETTA MINIUSSI
ŠOLA ZA MODNO KROJENJE ORGANIZIRA TEČAJE ZA
risanje krojev, krojenje in šivanje,
modno skico, pletenje in vezenje

INFORMACIJE IN PRIJAVE:
PRIJAVE SPREJEMAMO OD 1. SEPTEMBRA,
OD PONEDELJKA DO PETKA
OD 10.00 DO 12.00 IN OD 17.00 DO 19.00
ulica De Jenner, 12/4 - Trst - tel. 040 281366 - elisabetta.miniussi@virgilio.it

GOSTILNE vabijo

Hostaria ai pini

TIPIČNE DEŽELNE IN KRAŠKE JEDI
Meso - Ribe - Divjačina, Velika dvorana - Vrt

Božje polje, 14 - 34010 Zgonik (TS), Tel.: 040 225324 – fax: 040 225358

Odprto vse do Barcolane
Zaželjena rezervacija na
tel. 040 224194.
Obalna cesta ul. A. Piccard 44, BROJENCA (Sv. Kriz)

ZAPRTO OB SREDAH

SLOV.I.K.
SLOVENSKI IZOBRAŽEVALNI KONZORCIJ

KB
1909

Skpz
SLOVENSKA KULTURNO-GOSPODARSKA ZVEZA

CBCC
CREDITO COOPERATIVO
ZADRUŽNA BANKA

Doberdò e Savogna
Doberdob in Sovodnje

cogeco

TRINKO
ASSOCIAZIONE

Jadranska Finančna Družba d.o.o.
Società Finanziaria Adriatica s.r.l.

SDGZ URES

AD FORMANDUM
impresa sociale • socialno podjetje

KMECKA ZVEZA
associazione agricoltori

Dijaški dom
Simon Gregorčič

KULTURNI DOM
GORICA

tmedia

UP
UNIVERSITÀ DEL LITORALE
UNIVERZITA NA PRIMORJU

IEDC
West School of Management
A School with a View

Sklad I Fondazione
DORČE SARDOČ
ONLUS

u-blox

EURSERVIS

ZKB
1908 credito cooperativo del carso
zadržna kreditna banka

Primorski
dnevnik

DOM Immobiliare

KB invest
S.p.A.

Koimpex
group services

MLADINA

UNIPOL
ASSICURAZIONI

Trst

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
trst@primorski.eu

Primorski
dnevnik

DRAGA 2011 - Včeraj uradno odprtje študijskih dni in drugo predavanje

Naj se imamo za slovenske Italijane ali italijanske Slovence?

Rafko Dolhar se je vprašal, ali lahko Slovenci praznujemo 150-letnico Italije - Številni gostje

Predavatelj Rafko Dolhar (levo) in občinstvo z gosti na včerajšnjem drugem dnevu Drage 2011

KROMA

Nekaj proslavljeni pomeni veseliti se nečesa, toplo občutiti nekaj, kar imaš rad in se z njim istovetiti, vendar ali se Slovenci lahko istovetimo z Italijo, ali naša identiteta spopada z identitetom države, v kateri nam je dano živeti? S takimi in podobnimi vprašanji je na včerajšnjem drugem iz niza 46. študijskih dni Draga 2011 postregel predavatelj Rafko Dolhar, ki je govoril o tem, ali lahko Slovenci praznujemo 150-letnico združitve Italije.

Včerajšnji dan pod šotorom v parku Finžgarjevega doma na Općinah je minil v znamenju uradnega odprtja Drage, ki je, kot je dejal predsednik Društva slovenskih izobražencev Sergij Pahor, kot izraz volje Jožeta Peterline (letos obhajajo stoletnico njegovega rojstva, njegov citat pa so si tudi izbrali za geslo letošnjih študijskih dni) hotelu nuditi priložnost tako Slovencem v zamejstvu kot tudi tistim v matici, da sprovidno razpravljajo o svoji problematiki in širših vprašanjih, v duhu pluralizma pa nadaljujejo z dialogom.

Ob Pahorju je spregovorilo tudi več gostov, med katerimi gre omeniti tržaško občinsko odbornico za socialne politike Lauro Famulari, generalno konzulko Republike Slovenije v Trstu Vlasto Valenčič Pelikan, predstavnika Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu Rudija Merljaka, predsednika Svetu slovenskih organizacij in Slovenske kulturno-gospodarske zveze Draga Štoka in Rudija Pavšiča, deželnega tajnika Slovenske skupnosti Damijana Terpina in podpredsednico Slovenske demokratske stranke Sonjo Ramšak.

Vse prisotne pa je nagovoril predavatelj Rafko Dolhar, katerega je uvedel moderator Peter Černic. Predavatelj je uvedel doma spominil, da Nemci na Južnem Tirolskem niso proslavljali jubileja italijanske države, in nadaljevanju po opozoril, da Slovenci nismo bili sousedeženi pri združitvi Italije leta 1861, saj so kot prvi prišli v okvir nove države Benečani leta 1866, ostali primorski Slovenci pa leta 1918 ob koncu prve svetovne vojne, po drugi svetovni vojni pa sta v sklop Italije prišli najprej Gorica leta 1947, potem pa še Trst leta 1954.

Slovenci, je dejal Dolhar, smo v glavnem lojalni italijanski državljanji, spoštujemo zakone, vestno plačujemo davke in služili smo vojaški rok, drugo vprašanje pa je, kako smo na lastni koži občutili oblast Italije. Pri tem je predavatelj omenil preganjanje v času fašizma (in še pred njegovim nastopom), pa tudi povojna desetletja s poslednjim izvajanjem manjšinskih pravic, ki kljub zaščitnemu zakonu ni še izpopolnjeno. Pri tem je Dolhar opozoril na nekatere ankete našega dnevnika in strokovne raziskave, ki so lahko pokazatelj tega, da istovetenje z Italijo v naši skupnosti ni veliko, da pa se je po drugi strani zmanjšala tudi raven istovetenja s Slovenijo, tu pa se je predavatelj, ki je tudi opozoril na porast mešanih zakonov, podal tudi na področje ugotavljanja identitete, glede katerih imajo različni strokovnjaki tudi različne razlage.

Kako naj se torej manjšinec istoveti, ali je slovenski Italijan ali italijanski Slovenc? Dolharjev odgovor je ta, da slovenski

Blejskem jezeru, njegove veje pa se raztezajo daleč naokoli po svetu.

Draga 2011 se bo nadaljevala in zaključila danes: po maši ob 9. uri bo ob 10. uri ljubljanski nadškof in metropolit An-

ton Stres govoril na temo Nova evangeličacija po slovensko, ob 16. uri pa bo bivši guverner Banke Slovenije France Arhar predaval na temo Od tolarja do evra.

Ivan Žerjal

CGIL - V torek bo splošna stavka proti italijanski vladi

Tudi v Trstu sprevod

Zbirališče ob 9.30 na Trgu Goldoni, osrednji shod na Trgu Verdi - Danes pobuda ne Velikem trgu

Državni sindikat Cgil je razglasil splošno stavko v znak protesta proti varčevalnemu paketu italijanske vlade. Ukrepi po mnenju sindikata ne rešuje ničesar, ker ne spodbuja gospodarskega razvoja in je obenem zgrešen in nepravičen. Splošna stavka bo v torek, 6. septembra, tj. na dan, ko bo razprava o varčevalnem paketu v senatu. Na ta dan so predvidene mnoge demonstracije in sprevidi v Rimu in mnogih italijanskih mestih.

Sindikat Cgil bo sprevod priredil tudi v Trstu. Zbirališče bo na Trgu Goldoni ob 9.30, nato bo sprevod krenil po Ul. Carducci, Ul. Ghega, Ul. Roma, Ul. Mazzini, na brežju in Velikem trgu do Trga Verdi, na katerem bo zaključni shod. Sicer je sindikat v zadnjih dneh priredil mnoge informativne pobude in delil letake na mnogih mestih. Danes dopoldne pa napovedujejo med 10. in 12. uro sprovidno pobudo na Velikem trgu. (ag)

FESTIVAL VILENICA V torek večer z dobitniki štipendije SEP

26. izvedba Mednarodnega literarnega festivala Vilenica, bo med 6. in 11. septembrom, potekala na tridevsetih prizoriščih po vsej Sloveniji in v Italiji. Dan pred slovesno otvoritvijo festivala se bo na osmih prizoriščih zvrstilo osem predvečerov 26. Vilenice.

Eden od teh bo zaživel tudi v Trstu **v torek, 6. septembra, ob 18. uri** in bo posvečen peti obletnici podlejanja štipendije Srednjeevropske pobude oz. dobitnikom za leto 2011 pisateljske štipendije SEP. Srečanje - v sodelovanju s Skupino 85 in Srednjeevropsko pobudo - bo potekalo na sedežu SEP (Ulica Genova 9) in ga bo povezovala Patrizia Vascotto. Predstavili se bodo trije dobitniki štipendije Goce Smilevski (Makedonija), Dragan Radovančević (Srbija) in Maša Hrgović (Hrvaška). SEP s štipendijo v znesku 5 tisoč evrov spodbuja čezmejno literarno sodelovanje med mladimi avtorji iz držav članic SEP, ki niso še vstopile v EU.

TRST - Iz kataloga permanentnega izobraževanja FJK

Na zavodu Ad formandum v kratkem izobraževalni tečaji

Na zavodu Ad formandum bo do vkratkem pričeli izobraževalni tečaji iz Kataloga permanentnega izobraževanja dežele FJK, ki so namejeni odraslim, študentom, zaposlenim, podjetnikom, gospodinjam, skratka vsem, ki se želijo dodatno izobražiti in poglorbiti svoje znanje na različnih področjih.

Od ponedeljka, 12. septembra 2011, bodo začeli z vpisovanjem na večerne tečaje. S področja upravljanja podjetja so razpisani tečaji o komunikaciji, splošnem računovodstvu in poslovni komunikaciji; s kmetijskega področja so predvideni tečaji vinogradništva, vinarstva, tipičnih menujev, predelave prašičjega mesa in oljkarstva. Vpisnina znaša 1 evro na ure tečaja; izobraževanje je brezplačno za delavce v dopolnilni blagajni ali na čakanju. Tečaji so namejeni celotnemu prebivalstvu med 18. in 64. letom starosti z bivališčem v Furlaniji-Julijski krajini. Oba pogoja

morata biti izpolnjena na dan vpisa, stopnja izobrazbe pa ni pogoj za vpis.

Tečaje finančira Evropski socialni sklad, ki tako omogoča izvajanje vizije o vseživljenjskem izobraževanju kot instrumentu za zagotavljanje dostopa do trga dela, za stalno izpopolnjevanje zaposlenih ter zagotavljanje znanja in večin, potrebnih za razvoj teritorija. Dodatne informacije nudijo v tajništvih zavoda Ad formandum v Gorici, Trstu in v Špetru.

»Na delovnem mestu se množično znajdemo v situaciji, ko ugotovimo, da nam manjka znanja na določenih področjih. Zato da določen cilj potrebujemo več časa, končni rezultat pa ni nujno tako kakovosten, kot bi sicer lahko bil. Izobraževanja in tečaji na področjih upravljanja podjetja in komunikacije so dobra investicija v našo prihodnost in prihodnost podjetja ali organizacije, ki nas zaposluje« pravi Massimiliano La-

cono, direktor Ad formanduma, in nadaljuje: »Kmetijski sektor predstavlja bogato realnost v naši deželi:

kmetije, agriturizmi, proizvajalcji olja, vina, sira in drugih tipičnih proizvodov prispevajo k zavestnemu širjenju kulture dobre domače hrane, tudi zanje pa je izobraževanje na tem področju bistvenega pomena za nadaljnji razvoj. Za vse, ki se poklicno ukvarjajo s kmetijstvom, za tiste, ki se kmetijstvu približujejo ali ki se enostavno zanimajo za to področje, so namreč na Ad formandumu na razpolago tečaji iz agroživilskega sektorja. Med temi je tečaj o tipičnih menujih dosegel v prejšnjem letu odličen odziv med udeležencami, zaredi česar bodo kmalu na programu drugi kulinarčni tečaji.

Uvodni večer ob začetku izobraževalnega leta na Ad formandumu bo v petek, 16. septembra. Na sedežu v Trstu bodo namreč odprli razstavo Med barvami in spremembami.

BAZOVICA 2011 - Včeraj uradna predstavitev niza prireditev v spomin na bazoviške junake

Bazovica, Narodni dom in Rižarna simboli boja proti nacifašizmu

Osrednja proslava v nedeljo - Glavna govornika Sergij Pahor in Marina Rossi - Za RS minister Lukšič

Bazovica, Narodni dom in Rižarna bodo kot simbol boja proti nacifašizmu združeni v bogatem sporednu pobud in prireditev, ki jih je pripravil Odbor za proslavo bazoviških junakov pri Narodni in Študijski knjižnici v Trstu v spomin na Ferda Bidovca, Franja Marušiča, Zvonimira Miloša in Alojza Valenčiča. Bazovica 2011 se bo kot vselej začela na dan njihove ustrelitve, se pravi v torek, 6. septembra ob zori. Med novostmi, ki bodo zaznamovale letošnjo prireditev, bodo nameč razstava o Rižarni, ki jo bodo odprli v Narodnem domu, predstavitev knjige spominov soborcev bazoviških junakov Dragi Žerjala in predstavitev zbornika Vstala Primorska (založnik Goriški muzej iz Nove Gorice), v kateri so zbrana dela različnih avtorjev, ki so od leta 1945 pisali o Primorski. Obe knjigi bosta tudi na prodaj. Osrednja proslava bo v nedeljo, 11. septembra, na bazovski gmajni. Glavna govorniki bosta novinar in kulturni delavec Sergij Pahor v slovenščini ter zgodovinarka in profesorica na univerzi v Benetkah Marina Rossi v italijanščini. Vlado Republike Slovenije, ki se od leta 2004 vselej udeležuje proslave na bazovski gmajni, bo letos zastopal minister za šport in šport Igor Lukšič.

Bazovico 2011 je predstavil včeraj v Narodnem domu predsednik Odbora za proslavo bazoviških žrtev Milan Pahor, ki se je za sodelovanje zahvalil SKGZ, SSO in vsem organizacijam, združenjem in društvo, ki prispevajo k uspehu prireditve. Bazovica 2001, je poudaril, bo letos v znamenju štirih obletnic, in sicer 70-letnice OF (1941-2011), 70-letnice 2. tržaškega procesa (1941-2011), 20-letnice osamosvojitve Slovenije (1991-2011) in 10-letnice sprejetja zaščitnega zakona za slovensko jezikovo manjšino v deželi FJK (2001-2011).

Niz prireditev se bo začel v torek s spominsko svečanostjo ob spomeniku v Bazovici, ki bo ob 6.43 z recitalom mladih tigrovcev v reziji Marjana Bevka. Dopolne bo svečanost na pokopališču pri Sv. Ani z zbirališčem ob 10.45 pred glavnim vhodom, nato bo sprevod do spomenika. Nastopil bo ŽPZ Ivan Grbec, ob častni straži tabornikov Rodu Modregala vala pa bo govorila novinarka Eva Ciuk. Ob 20. uri bo v župni cerkvi v Bazovici župnik Žarko Škrlj daroval mašo zadušnico, slavnostni govornik pa bo publicist Milan Gregorič.

V sredo bodo v razstavni dvorani v Narodnem domu ob 17. uri odprli razstavo o Rižarni, ki jo je pripravil Odsek za zgodovino pri NSŠ. Razstavo so si nekateri lahko že ogledali v Bruslju, z njeno postavljivijo v Narodnem domu v okviru Bazovice 2001 pa se bodo združili simboli boja proti nacifašizmu. Dan kasneje bodo v Gospodarski zadruži v Bazovici ob 17. uri predstavili knjigo spominov Dragi Žerjala. Knjigo v italijanskem jeziku so izdali Istituto Gasparini iz Gradišča ob Soči, Sklad Dorče Sardoč iz Gorice in Odbor za proslavo bazoviških junakov. Knjigo je uredil zgodovinar A. Kalc in jo je predstavila zgodovinarka Marta Verginella. V petek po polnoči bo spominska svečanost v Prešernovem gaju v Kranju, kjer bo slavnostni govornik župan Občine Repentabor Marko Pisani. Odbor bo letos poskrbel tudi za predvajanje filma Strela na prostem pri spomeniku v Bazovici, ki bo ob 21. uri v sodelovanju z ZSKD. Film je nastal v produkciji Studia Vrtinec iz Novega mesta.

Po sobotnem Bazoviškem orientacijskem pohodu (BOP) in tabornem ognjišču pri spomeniku v priredi tabornikov RMV bo osrednja svečanost v nedeljo ob 15. uri pred spomenikom, medtem ko bo ob 10. uri planinski pohod »pri Kaluu v Bazovici v priredi planinskega odseka ŠZ Sloga, Slovenskega planinskega društva Trst in planinskega odseka ŠD Devin. Na slovesnosti na bazovski gmajni bodo ob častni straži tabornikov RMV in skavtov SZSO nastopili združeni pevski zbori pod vodstvom dirigente Cinzie Sancin in Godbeno društvo Prosek (kapelnik Ivo Bašič).

Bazovico 2011 bo sklenil 38. mednarodni odbojkarski turnir za Pokal bazoviških junakov, ki bo v ženski konkurenči v nedeljo, 18. septembra, in v moški konkurenči v nedeljo, 25. septembra.

ZAHODNI KRAS - Nekdanji sedež rajonskega veta na Proseku

Grim odgovorila Grilančevi

Možnost, da bi stari sedež uporabili za pošolske dejavnosti slovenskih učencev

Tržaška občinska odbornica za vzgojo, šolstvo, univerzo in raziskovanje Antonella Grim je odgovorila zahodnokraški rajonski svetnici Marini Grilanc na vprašanje o uporabi nekdanjega sedeža rajonskega sveta na Proseku.

Svetnica Demokratske stranke je konec junija v vprašanju predlagala, naj bi poslopje koristila ustanova slovenskega centra za popolnomske dejavnosti. Pojasnila je, da je potreba po popoldanskih dejavnostih vedno večja in spomnila, da so se lani nekateri predstavniki staršev in učiteljev s pomočjo slovenskih svetnikov srečali s pristojnim uradom za zunajšolske dejavnosti na Občini ter prosili so za možnost slovenskega oddelka v rekreacijskem središču na Opčinah ali pa ustanovitev novega centra na Proseku. Proseška lokacija je primerna, saj so tako vrtec kot osnovna in nižja srednja šola v neposredni bližini odsluženega rajonskega sedeža.

Odbornica Grim je zagotovila svojo »pozornost in interes do pogibivite predlaganih zahtev v luči senzibilnosti, ki jo ima občinska uprava do institucij in kulturnih dejavnikov slo-

Antonella Grim

Marina Grilanc

venske skupnosti na našem mestu.« Vse to pa bo treba uskladiti z dejelnimi normami o številu osebj in proračunske možnosti.« Grimova je tudi izrazila svojo pripravljenost na srečanje z rajonskim svetom, vedno v luči pozornosti, ki jo Cosolinijeva le-vosredinska uprava posveča rajonskim stvarnostim.

Grilančeva je izvedela za odgovor odbornice Grim na zadnji seji rajon-

skega sveta. Na sestanku je rajonski predsednik Robererto Cattaruzza (Zvezna levice) poročal o pomanjkljivi po-zornosti podjetja AcegasAps do čiščenja in ureditve cest na območju Kon-tovela. V vaškem jedru bi morali tudi počistiti zamašene odtočne jaške, da bi deževnica lahko odtekala. Cattaruzza je že sredi julija pisal podjetju AcegasAps, da bi poseglo, a odgovora še ni dobil.

M.K.

ZDRAVSTVO - Tiskovno sporočilo Gabrovca (SSk)

Zaskrbljenost ob napovedani selitvi Slovenske socio-psihopedagoške službe

godna: najbolje bi bilo, ko bi morebitne nove prostore poiskali na območju nekdanje umobolnice pri Sv. Ivanu, saj se v bližini nahajajo tudi vse slovenske višje srednje šole, ali pa na Opčinah, meni dejelni svetnik SSk. S tem je direktor načelno soglašal, a opozoril, da rešitve ni za vogalom.

Ob tem Gabrovec v sporočilu za javnost opozarja še na potrebo po imenova-

nju novega vodje slovenske službe ter po evidentiranju figure otroškega zdravnika z znanjem slovenščine in po širjenju službe na Goriško in Špeter. Selitev v začasne prostore pa je sprejemljiva le pod pogojem, da so že evidentirani bodoči dokončni prostori, finančna sredstva za njihovo preureditev in načrt s točno določenimi časovnimi roki, zaključuje svetnik SSk.

Zaradi splošne stavke težave v prevozih

Prevozno podjetje Trieste Transporti obvešča, da bodo v torek storitve morebiti okrnjene zaradi splošne stavke, ki jo je razglasil sindikat Cgil. Panožni sindikat Filt-Cgil je v tem okviru razglasil 8-urno stavko za šoferje od 9. do 13. ure in od 18.30 do 22.30 ter celodnevno stavko za upravno osebje.

Novo šolsko leto

Sporočamo, da se bo novo šolsko leto na Didaktičnem ravnateljstvu v Nabrežini začelo v petek, 9. septembra. Na vseh šolah ravnateljstva bo urnik prvega dne pouka od 8. ure do 12.30. V otroških vrtcih ravnateljstva pa bo urnik slediči: OV in Gabrovcu in OV v Nabrežini od 7.30 do 12. ure; OV v Mayhinchah in OV v Devinu od 7.45 do 12. ure. Vse naknadne informacije bo nudilo učno osebje na posameznih vrtcih oz. šolah.

Ostržkove dogodivščine

V prostorih Ljudskega doma - restavracije Bita v Križu bo v četrtek, 8. septembra, ob 20. uri zaživila otroško-mladinska predstava Ostržkove dogodivščine v reziji Sergeja Verča in interpretaciji mladih igralcev gledališke šole Studio Art. Priredbo Piveti-tevjeva teksta o lažnici, a dobrí živeči leseni lutki, je podpisal sam režiser Verč, luči so delo Rafaela Cavarre, za kostumografijo je poskrbela Silva Gregorčič, scenografijo pa si je zamislil Peter Furlan.

Počitnice v mestu

Po uspešni lanski izvedbi prijevoja tržaška občina, Pro Senectute in združenje A.C.A.A.R. Marenzini iz poletno-jesenskih pobud in dogodkov Vacanze in città-Počitnice v mestu. Program zajema celoten september in prvo polovico oktobra, namenjen pa je predvsem starejšim osebam, ki zaradi psihofizičnih težav se težje odpravijo na poletno bivanje ali daljše izlete. Srečanja pobude Počitnice v mestu se bodo odvijala od 6. septembra do 20. oktobra vsak torek in četrtek. Organizatorji želijo podprtati izlet v botanični vrt Carsiana v Zgoniku, ki bo že v torek, 6. septembra, s kosilom v gostilni Guštin ter ogled bazoviške jame (grotta Nera), ki je predviden v četrtek, 29. septembra.

Zahvala prirediteljev Kraške ohceti

Po zelo uspešni 25. Kraški ohceti se organizatorji zahvaljujejo vsem, ki so kakorkoli pripomogli k izvedbi praznika. Zahvala gre predvsem Fundaciji CRTrieste, Tržaški Pokrajini, Deželi FJK, Uradu vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Pripravljalnemu odboru Dnevov kmetijstva, ribištva in gozdarstva, Terminalu Intermodale di Trieste-Ferneti, Zadružni kraški banki, Slovenskemu dejelnemu gospodarskemu združenju, Skupini KB 1909, restavracijama Furlan in Križman, Pod Tabrom, uslužbencem Občine Repentabor, Civilni zaščiti občin Repentabor, Zgonik in Dolina, silam javnega reda, tehnični ekipi, ki je omogočila predvajanje prenosa bale, Stršinovim s Cola, Zuštrijinem, harmonikarjem, podjetjem in posameznikom, ki so darovali v »košaro darov« novoporočencev, osmičarjem, obrtni sekcijsi SDGZ, tiskanim in elektronskim medijem, ki so marifestaciji poročali, vsem nošam, ki so obogatile nedeljsko slavje in seveda vsem domačinom, predvsem mladim, ki so z veseljem in navdušenjem poprijeli za delo.

Dan židovske kulture

V Muzeju tržaške židovske skupnosti »Carlo in Vera Wagner« bodo v okviru evropskega dneva židovske kulture danes ob 11. uri odprli razstavo Evraiki-Mediterska diaspora od Corfuja do Trsta.

HOTEL SAVOIA EXCELSIOR - Okrogle miza na pobudo združenja Dialoghi Europei

Tržaška multikulturnost še ni prerasla v medkulturnost

O dialogu med različnimi kulturami in ideji o tržaškem domu evropske zgodovine

Trst je Evropa v malem, multikulturalno krizišče, kjer se še danes strečujejo številne skupnosti, vsaka s svojo zgodbo, jezikom, kulturo, zgodovino in veroizpovedjo. Nasprotujoči si nacionalizmim in želja po prevladi pa so v preteklosti zrušili ravnovesje med njimi, tako da se moramo danes drug drugemu spet približati, komunicirati, si seči v roko in se spoznati. Tako je predsednik študijskega centra Dialoghi Europei Giorgio Rossetti uvedel včerajšnjo okroglo mizo posvečeno dialogu med različnimi kulturami, na kateri je poudaril, da ima Trst kot središče Evrope priložnost, da končno preskoči z multikulturnosti na medkulturnost.

Nemško-kriški pisatelj Veit Heinichen je že sit stalne potrebe po potrjevanju konceptov integracije in medkulturnosti. »Všeč mi je bila definicija Trsta v časniku Le Monde, in sicer, da je Trst postal predčasno evropsko mesto, saj je bilo vse prej kot dolgočasno stičišče narodov - bil je to, kar naj bi bila Evropa danes, pa žal še vedno ni.« Opozoril je tudi na pravilno tolmačenje psihanalista in etnologa Paula Parina, ki je Trst označil kot italijansko mesto na slovenskem ozemljju z avstrijsko zgodovino in avtohtonou kulturo - tržaško namreč, provincialno, a vendar neverjetno mednarodno. »Mesto na robu sveta, ki je v preteklosti premostilo številne tragedije, kjer se rojeva literatura v 6 jezikih in kjer je pojen mitteleurope nostalgično zastrel.« Zaustavl se je pri ureditvi muzeja evropske zgodovine, ki ga EU načrtuje v Bruslju: po Heinichovem mnenju pa bi bil Trst bolj primeren, seveda brez nostalgičnih izzivov, z vizio v prihodnost.

Do varljive, barvite razglednice mittel-europejskega in medkulturnega Trsta je bil kritičen docent slovenistike Miran Košuta. Var-

Srečanja, ki ga je vodil Giorgio Rossetti, so se udeležili Veit Heinichen, Miran Košuta, Maurizio Cecconi, Andrea Mariani in Doris Pack

KROMA

Ijiva, saj tako kot v Evropi tudi tu še vedno postavljamo pregrade, živimo eden ob drugem in ne eden z drugim, kjer je spoznavanje še utočišča, slovenski županski kandidat pa tabu tema. »Opazujemo se od daleč, nezaupljivo. Živimo paralelna življenja v izoliranih in avtarikičnih svetovih, ki le poredko stopajo v stik.« Tržaška multikulturnost se po Košutovem mnenju ni razvila v medkulturnost - se pravi v konkretno spajjanje med narodni, ki bi se takoj določevali in rasli. Zgodba Trsta, mesta na robu sveta, kamor še vlak ne propelje, je torej žalostna. Spečo lepotico v zalivu lahko predrami le dialog, priporočevanje zgodb in spo-

znanje drug drugega. Kultura bo tista sila, ki bo prenovila Trst z medkulturnimi politikami, zaščito manjšin, učenjem jezika sosedov, z evropsko ozmozo in s spoštovanjem, je ocenil Košuta.

Ta kultura pa bo poražena, če se bo zapirala vase, je hitel pojasniti predstavnik Villaggio Globale International Maurizio Cecconi. »Zmagovita bo le, če se bo razvila in si prizadevala, da bi mejo spremeniла v vrednot.« Seveda to ne velja le za Trst, pač pa je treba po vsej Evropi spodbuditi proces radovednega odpiranja drugega. Glede muzeja evropske zgodovine pa je bil jasan: »Pustimo besedo mu-

zej, ki mi v spomin prikliče nekaj statičnega in nespremenljivega, medtem ko mora biti to dom - dom mlade, sveže in spremenljive Evrope.«

O kulturi oz. kulturah je na koncu sprengovoril še občinski odbornik za kulturo Andrea Mariani, ki je ocenil, da so bile različnosti do slej v mestu daleč spregledane. Nova uprava si prizadeva, da bi spletla tesnejše komunikacijske mreže med njimi in v Trst vila kanček svezega evropskega, integracijskega duha. Tiste, ki ga je včeraj spodbudila tudi predsednica komisije za kulturo v Evropskem parlamentu, poslanka Doris Pack. »Čeprav smo različni, nihče izmed nas ni sam.« (sas)

ZGONIK - Mirovniško obarvan petkov večer

Spodbujanje miru skozi glasbo

Srečanje javnih upraviteljev na zgoniškem županstvu - Beseda je tekla o sodelovanju med mladimi s sodelujočimi občinami

Glasbene skupine so nastopile na prireditvenem prostoru pred zgoniškim županstvom

KROMA

ROJAN, GRETA - Drevi ob 19.30

Umor na Greti: danes baklada

Drevi bo stekla baklada od Rojana do Grete (ob 19.30 izpred rojanske cerkve), ki jo prireja mladinska pastoralna tržaške škofije v znak solidarnosti s svojci Giovannija Novaccia, žrtve umora na Greti, za katerega sta obtožena Alessandro Cavalli in Giuseppe Console, ki naj bi ga danes zaslišali v goriškem zaporu.

Aretirali štiri tihotapce ljudi

Agenti obmejne policije so pri Fernetičih aretirali dva romunska in dva pakistanska državljanina ki so nezakonito pripeljali v Italijo Pakistanca, ki se je oddalil iz centra za azilante v Ljubljani.

Pijan in pod vplivom mamil zadel štiri automobile

Pijan in pod vplivom mamil je izgubil nadzor nad avtomobilom in zadel ter poškodoval štiri parkirane automobile. Policisti mobilnega oddelka tržaške kvesture, ki so prejšnjo noč prihitali v Ul. Giulia, so 21-letnega C. T. prijavili na prostosti z radi vožnje v vinjenem stanju in uživanja mamil.

Na Ponterošu poškodoval gazebo z nožem

Policisti mobilnega oddelka so prijavili na prostosti 37-letnega Tržačana M. L., ki je prejšnjo noč z nožem poškodoval gazebo na Ponterošu.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 4. septembra 2011

ZALKA

Sonce vzide ob 6.29 in zatone ob 19.38 - Dolžina dneva 13.09 - Luna vzide ob 14.22 in zatone ob 23.16

Jutri, PONEDELJEK, 5. septembra 2011

LOVRENC

VРЕМЕ ВЧЕРАЈ: temperatura zraka 27,9 stopinje C, zračni tlak 1014,2 mb raste, vlaga 55-odstotna, veter 3 km na uro jugo-vzhodnik, nebo jasno, morje skoraj mirno, temperatura morja 26,1 stopinj C.

OKLICI: Roberto Memo in Claudia Stella, Roberto Castellarin in Lorella Antonini, Daniele Chibbaro in Francesco Cavallini, Milan Klinc in Martina Ravbar, Riccardo Tobanelli in Elisabetta Rodopoulos, Francesco Magnaghi in Elisabetta Toso.

Lekarne

Nedelja, 4. septembra 2011

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00

Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 5, Milje - Lungomare Venezia 3, Nahrézina.

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma 16 (040 364330), Ul. Stock 9 (040 411304), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998)

Nahrézina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30

Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 5, Milje - Lungomare Venezia 3.

Nahrézina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Garibaldi 5 (040 368647).

Od ponedeljka, 5., do sobote, 10. septembra 2011

Običajni urnik lekarne:

od 8.30 do 13.00

in od 16.00 do 19.30

Lekarne odprte

tudi od 13.00 do 16.00

Oštrek Sonnino 4 (040 660438), Ul. Alpi Giulie 2 (040 828428), Milje - Ul. Mazzini 1/A (040 271124).

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte

tudi od 19.30 do 20.30

Oštrek Sonnino 4, Ul. Alpi Giulie 2, Trg Sv. Ivana 5, Milje - Ul. Mazzini 1/A.

Sesljan (040 208731) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Trg Sv. Ivana 5 (040 631304)

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111.

Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800 - 991170, z ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.30, 17.00, 18.45, 20.20, 22.00 »Kung fu Panda - 2D«.

ARISTON - 19.00, 21.00 »I segreti delamete«.

CINECITY - 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00, 21.00, 22.15 »Solo per vendetta«; 11.00, 13.15, 15.30, 17.45, 20.00, 22.05 »Bad teacher - Una cattiva maestra«; 11.05, 13.30, 16.00, 18.45, 21.30 »Lanterna verde - 3D«; 11.00, 11.30, 12.30, 13.00, 14.00, 14.30, 15.00, 16.00, 16.30, 17.00, 18.00, 18.30, 19.00, 20.00, 21.00, 22.00 »Kung Fu Panda 2«; 17.40, 20.00, 22.05 »Come ammazzare il capo e vivere felici«; 11.10, 13.20, 15.30 »I pinguini di Mr. Popper«.

FELLINI - 18.00, 20.00 »Detective Dee e il mistero della fiamma fantasma«; 16.20, 22.20 »Fright night - Il vampiro della porta accanto«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.20, 20.10, 22.00 »Cose dell'altro mondo«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Ruggine«.

GIOTTO MULTISALA 3 - 16.30, 20.10 »Le amiche della sposa«; 18.30, 22.10 »Come ammazzare il capo... e vivere felici«.

KOPER - KOLOSEJ - 20.15, 22.10 »Brez povratka 5 - 3D«; 18.00 »Harry Potter in Svetinja smrti - 2. delk«; 17.30 »Pirati s Karibov: Z neznanimi tokovi«; 16.00, 18.10 »Smrkci 3D«; 20.10 »Vzpon Planeta opic«; 20.30 »Zamenjava«.

KOPER - PLANET TUŠ 12.10, 15.50, 18.30, 21.00 »Zamenjava«; 12.00, 13.40, 15.00, 16.00, 17.20, 18.20, 19.40 »Smrkci 3D (sinhr.)«; 11.00, 13.20, 15.40, 18.00, 20.20 »Smrkci (sinhr.)«; 12.20, 16.20, 18.50, 21.20 »Kavboji in vesoljci«; 11.40, 14.40, 16.50, 19.00, 21.10 »Huda učiteljica«; 20.40, 21.50 »Brez povratka 5 - 3D«.

LJUDSKI VRT - 21.15 »Cars 2«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Lanterna verde«; Dvorana 2: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Kung Fu Panda 2 - 3D«; Dvorana 3: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Solo per vendetta«; Dvorana 4: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Bad teacher - Una cattiva maestra«; 16.40 »I pinguini di Mr. Popper«.

SUPER - Film prepovedan mladim iz pod 18. leta starosti.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Kung Fu Panda 2«; Dvorana 2: 17.15, 20.00, 22.15 »Lanterna verde - 3D«; Dvorana 3: 17.45, 19.45, 21.30 »Kung

Včeraj zjutraj sta na svet
privekali dvojčici

Marta in Erika

in tako 2-krat osrečili mamo
Irene in tataka Markota.
Z njima se veselimo

vsi pri
Godbenemu društvu Prosek

Naša odbornica in balinarka

Silvana

slavi lepo okroglo obletnico.
Še dolgo let tako naprej ji želimo

vsi pri
KD Kraški dom

Čestitke

**Samo k' dr pride na kor; LADI di-
rigj'ra, doma mu vre 40 let JOŽKA
komand'ja. K'r taku naprej, da be se
zmj'rnu štemale ku zdej! Barkolanske
peuce.**

Pred 40. leti sta JOŽKA in LA-
DI stopila na skupno življenjsko pot.
SKD Barkovje jima čestita in želi še
veliko skupnih let medsebojnega ra-
zumevanja in ljubezni.

Draga NONA STANA in NONO
EFREM, ob Vajini 50-letnici poroke Va-
ma kličemo: Bog Vaju živi! Luka, Mat-
jaž, Pavel, Igor, Andraž, Martin, Pri-
mož, Tjaša, Marija, Irena, Veronika,
Uroš in Anja.

STANA in EFREM DE LUISA sla-
vita zlato poroko. Veliko združenja in lju-
bezni Vama želimo Beti z Robertom,
Sandi z Lučko, Margi z Igorjem in Mar-
ko s Tamaro.

Jutri bo obletnica poroke prelepe-
ga para iz Doline. MARJANIU in LJUBI-
ta dan razbuja prelep spomin, ker 40
let od tega sta si obljudila večno ljubezen,
ki nikoli ne mine. Iz srca jima voščijo Da-
vorin, Martina, Aleš, Jadranka in Iztok.

Ine in Marko sta povečala svo-
jo družino. Pridružili sta se jima brhki
MARTA in ERIKA. Sečinama staršema
čestitamo, Marti in Eriki pa želimo obi-
lo sreče v življenu. Patrizia, Igor, Lju-
ba, Gianni, Gaja in Sara.

Ta teden je LIDIA STAREC MI-
LIČ praznovala okroglo obletnico.
SKD Barkovje ji iskreno čestita in ji
želi veliko lepih trenutkov, združenja in
zadovoljstva.

Draga SILVANA, ob okrogli
obletnici ti želimo, da bi še veliko let
pridno šivala, balinala, štrukle ku-
hala in ob vsem tem, kar se da uži-
vala. Prijatelji.

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratova-
le naslednje črpalki:

AGIP: Istrska ulica, Sesljan - Drža-
vna cesta. 202 (km 27)

SHELL: Drevored Campi Elisi 1/1

Q8: Domijo (Strada della Rosandra),
Ul. D'Alviano 14

TOTAL: Ul. Brigata Casale

ESSO: Pokrajinska cesta km 8+738

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

ČRPALKE ODPRTVE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-
TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km
36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4
TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3, Mira-
marski drevored 233/1

AGIP: Istrska ulica 155, Naselje Sv.
Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev.
49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Ka-
tinara - Ul. Forlanini, Furlanska ce-
sta 5; Devin - Državna cesta. 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7,
Trg Valmaura, Zgonik - Državna ce-
sta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta
202 km 3+0,67, Općine - križišče,
Kraška pokrajinska cesta km 8+738

ADRIA: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan
RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

46. ŠTUDIJSKI DNEVI DRAGA 2011

Park Finžgarjevega doma - Općine
Dunajska cesta 35

Danes, 4. septembra

Ob 10. uri
dr. Anton Stres

NOVA EVANGELIZACIJA PO SLOVENSKO

Ob 16. uri
dr. France Arhar

OD TOLARJA DO EVRA

Ob 9. uri
bo na prireditvenem prostoru
sveta maša

Ob 15. uri ogled razstave o Bari Remec
v Zirkovem domu z nagovorom
predsednice Slovenske kulturne akcije
dr. Katice Cukjati

Šolske vesti

ZDROŽENJE STARŠEV srednje šole sv.
Cirila in Metoda obvešča, da se foto-
grafsko-biološka delavnica »Poglej ptička« s poudarkom na plazilcih, name-
njena otrokom od 2. razreda dalje. Pri-
čne se v ponedeljek, 5. septembra, od
8.30 do 16.00. Udeleženci naj se zbere-
jo v vezi Trgovskega tehničnega zavoda
Žige Zoisa, ul. Weiss, 15 ob 8.15, da ure-
dijo formalnosti. Otroci naj imajo s se-
boj digitalni fotoaparat, zvezek, peres-
nico (barvice in svinčnik) in malico. Če
se še niste prijavili, se nam lahko prvi dan
vseeno pridružite. Pričakujemo vas! Infor-
macije 320-2717508 Tanja ali zsci-
rilmetod@gmail.com.

DIZ JOŽEF STEFAN obvešča, da bo prvi
dan pouka v četrtek, 8. septembra, ob
8. uri.

DTZ ŽIGE ZOISA obvešča, da bo prvi dan
pouka v četrtek, 8. septembra, ob 8. uri.
**DIDAKTIČNO RAVNATELJSTVO V NA-
BREŽINI** sporoča, da se bo novo šolsko
leto začelo v petek, 9. septembra. Na
vseh šolah ravnateljstva bo urnik prve-
ga dne pouka od 8.00 do 12.30. V otro-
ških vrtcih ravnateljstva pa bo urnik sle-
deči: OV v Gabrovcu in OV v Nabeži-
ni od 7.30 do 12.00; OV v Mavhinjah in
OV v Devinu od 7.45 do 12.00. Vse nak-
nadne informacije bo nudilo učno oseb-
je na posameznih vrtcih oz. šolah.

**RAVNATELJSTVO DRŽAVNEGA
ZNANSTVENEGA LICEJA F. PREŠER-
NA** sporoča, da bo prvi dan pouka v po-
nedeljek, 12. septembra.

**RAVNATELJSTVO PEDAGOŠKEGA IN
DRUŽBOSLOVNEGA LICEJA A. M.
SLOMŠKA** sporoča, da se bo pouk za-
čel v ponedeljek, 12. septembra, ob 8. uri.

**VEČSTOPENJSKA ŠOLA VLADIMIR
BARTOL** (na Vrdeli) sporoča, da se bo
pouk za vse stopnje šol začel v ponedel-
jek, 12. septembra, od 8.00 do 12.30

Loterija 3. septembra 2011

Bari	89	46	52	65	17
Cagliari	5	60	57	32	54
Firence	85	83	30	68	14
Genova	4	79	87	8	45
Milan	71	89	38	14	11
Neapelj	27	66	53	32	7
Palermo	84	13	1	77	90
Rim	20	14	74	32	35
Turin	45	23	11	88	50
Benetke	23	51	56	39	32
Nazionale	38	84	50	44	54

Super Enalotto št. 106

3	5	9	41	58	62	jolly 82
Nagradni sklad						3.170.733,41 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot						58.275.233,48 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami						- €
17 dobitnikov s 5 točkami						27.977,06 €
1.940 dobitnikov s 4 točkami						245,15 €
74.829 dobitnikov s 3 točkami						12,71 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami	- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami	- €
Brez dobitnika s 5 točkami	- €
12 dobitnikov s 4 točkami	24.515,00 €
364 dobitnikov s 3 točkami	1.271,00 €
5.298 dobitnikov z 2 točkama	100,00 €
30.318 dobitnikov z 1 točko	10,00 €
59.270 dobitnikov z 0 točkami	5,00 €

Bambičeva galerija

vabi

v soboto, 10. septembra 2011,
ob 20.30

na odprtje

likovne razstave

Mati Zemlja

slikarke

Nadje Moncheri

Predstavitev:
mag. Jasna Merkù
Nastopila bo
pesnica Alda Guadalupi

Sklad Mitja Čuk
Proseška ul. 131, Općine

brez kosila. Nadaljnje informacije bodo
starši dobili prvi dan pouka.

OBCINA REPENTABOR sporoča, da se
bo služba šolskega prevoza za osnovno
in srednjo šolo ter otroški vrtec pričela
v torek, 13. septembra. Urnik za prihod
v šolo oz. vrtec ostane nespremenjen, za
odhod iz šole pa bo odvisen od urnika
konca pouka. Šolska menza se bo ravno
tako pričela v torek, 13. septembra.

Izleti

KRUT obvešča, da je na razpolago še ne-
kaj mest za skupinsko počitnikovanje,
z možnostjo koriščenja ciklusa terapij,
v Montegrotto Terme od 25. septem-
bra do 4. oktobra. Informacije na sedežu
krožka Krut, ul. Cicerone 8 - tel. 040-
360072.

IZLET v Piemont, Langhe, sabavske re-
zidence in Turin, od 15. do 19. septem-
bra: na razpolago zadnja dodatna
mesta. Informacije in prijave na sedežu
krožka Krut, ul. Cicerone 8/b, tel. 040-
360072.

SKD VIGRED sporoča, da je predvideni
izlet v Kekčevno deželo in v Vrbo pre-
stavljen na prihodnjo pomlad.

44. MOS CELJU: Slovensko deželno go-
spodarsko združenje (SDGZ) vabi v petek,
9. septembra, na tradicionalni izlet na
44. MOS - Mednarodni Obrtni Se-
jem v Celju. Avtobus bo odpotoval ob
7. uri izpred bara »G« na italijanski stra-
ni prehoda Fernetiči. Prijave zbira taj-
ništvo SDGZ v Trstu na tel. št. 040-
6724824/28 do torka, 6. septembra. Iz-
letniki bodo obiskali tudi razstavni stand
SDGZ. Po obisku sejma je pred-
videna večerja v znani pivnici v Dom-
žalah.

BORIS IN MARGARET MIHALIČ z dru-
žino sta odprla septembsko osmico na<br

Obvestila

GODBENO DRUŠTVO PROSEK obvešča, da so odprtvi vpisi v glasbeno šolo za l. 2011/12. Informacije na tel. št. 040-251101 (Bruno) ali 349-2512176 (Irina).

OD BOR obvešča, da bo prvi trening mlini odbojke (letnika 2001, 2002) v torek, 13. septembra, ob 17.30 na Stadionu 1. Maj. Za informacije: 333-1755684 (Silva) ali 349-7923007 (Tjaša).

ZUPNIJA SV. JERNEJA IN DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabita v Zinkov dom na Opčine na ogled razstave ilustratorskega dela slikarke Bare Remec. Razstava, ki jo je za Narodno in univerzitetno knjižnico v Ljubljani pripravila knjižničarka Helena Janežič, bo odprta še danes, 4. septembra, od 17. do 19. ure.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽEN-CEV vabi na 46. študijske dneve Draga 2011 v Parku Finžgarjevega doma na Opčinah (Dunajska cesta 35). Danes, 4. septembra, bo ob 9. uri sv. maša, ob 10. uri pa predavanje dr. Antona Stresa na temo Nova evangelizacija po slovensko. Ob 15. uri bo ogled razstave o Bari Remec v Zinkovem domu z nagovorom Katice Cukjati. Zaključno predavanje ob 16. uri bo imel dr. France Arhar na temo Od tolarja do evra.

KONJI NA KRASU veliki konjeniški praznik društva Skuadra Uoo, bo v Cervrjav pri kmečkem turizmu Herma da danes, 4. septembra, s konjeniškimi igrami, country glasbo in plesom ter kavbojsko gostinsko ponudbo. Obiskovalci se bodo lahko pomerili v ljudskih igrah, se vozili s kočijami in tekmovali s svojimi slaščicami, otroci pa bodo lahko zajahali prave konje. Parkirišča v Vižovljah. Vabljeni vsi!

KRUT obvešča, da je v teku vpisovanje za skupinsko bivanje s preventivno rekreativskim programom v zdravilišču Strunjanc od 4. do 14. oktobra. Podrobnejše informacije in prijava na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/b - tel. 040-360072.

SKD GRAD OD BANOV prireja danes, 4. septembra »Šagro pod kostanji«. Delovali bodo dobra založeni kioski, praznik bodo popestrile melodije, ki jih bo izvajal ansambel Souvenir. Običajno »Mantenjado« (sprevd narodnih noš po vasi) bo obogatilo prisotnost skupine Kraški šopek in Godbe na pihala V. Parma iz Trebč. Toplo vabljeni!

BAZOVICA 2011 - Odbor za proslavo bazoviških junakov obvešča, da bodo vaje združenih mešanih pevskih zborov v ponedeljek, 5. septembra, in v sredo, 7. septembra ob 20.30 v Prosvetnem domu na Opčinah. Program predvideva pesmi Pesem bratstva (F. Venturini), V ramenj jutru (pri. R. Gobec) in Vstajenje primorske (R. Simoniti). Letošnja zborovodja bo Cinzia Sancin. Vabljeni.

NK KRAS Repen sporoča, da se je začelo vpisovanje za Nogometno šolo 2011/12 (otroci letnikov 2001-2006). Prvi trening in informativno srečanje bo v ponedeljek, 5. septembra, ob 16.30 na nogometnem igrišču v Repnu. Za info in predvpiš: sedež društva (040-2171044) ali Srečko (328-0350533).

RAJONSKI SVET bo kot vsako leto predstavljal septembra načrt javnih del (stanja, popravila, javna dela, ki se smatrajo potrebna v rezidenčnem naselju ali naplloh na rajonskem ozemljju, kot npr. javna razsvetljava, popravila cest, pokopališča, itd.), ki bo predložen občini Trst za pripravo proračuna 2012. Prebivalce vabimo, da predstavijo do vključno 5. septembra predsedniku in/ali rajonskemu svetu: primacircosrizione@comune.trieste.it, tel. št. 040-225956, fax 040-2529007, urnik tajništva: pon-pet 9.00-12.00.

KMEČKA ZVEZA obvešča vinogradnike, da bo v sodelovanju z ZKB opravila analize grozdja po sledenčem zaporedju: torek, 6. septembra, od 12. do 13. ure pri Andreju Antoniču - Cervolje 34; od 14. do 16. ure pri Radotu Miliču - Salež 68; od 16.30 do 17.30 pri Mirotu Žigoni - Zgonik 34; četrtek, 8. septembra, od 14.00 do 15.30 pri Renzu Tavčarju - Repen 42.

NK KRAS Repen mladinski sektor, obvešča da so se začeli treningi za kategorije začetnikov, najmlajših ter naraščajnikov (letniki 2000 in starejši). Toplo vabljeni nove sile oziroma mladi nogometniki. Za info in vpis: sedež društva (040-2171044) ali Paolo (348-9246311).

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo v torek, 6. septembra, ob 20.45 na sedežu na Padričah prva pevska vaja v novi sezoni. Vabljeni tudi novi pevci in pevke. V nedeljo, 11. septembra, ob 9.

uri odhod avtobusa iz Padrič za nastop v Portorožu.

ZVEZA CERVENIH PEVSKIH ZBOROV iz Trsta vabi pevke in pevce vseh cervenih pevskih zborov, da se udeležijo pevske vaje za Marijanski shod, ki bo v torek, 6. septembra, ob 20. uri v Finžgarjevem domu na Opčinah.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB L. KOŠIR začenja novo sezono in vabi slovenske filateliste in prijatelje na prvo mesečno srečanje, ki bo v sredo, 7. septembra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Frančiška, 20.

ČEZMEJNI DEKLISKI PEVSKI ZBOR KLASJE bo imel prvo vajo v novi sezoni v petek, 9. septembra, ob 16. uri v Ljudskem domu v Trebčah. Toplo vabljeni dekleta, ki si želite petja, glasbe in dobre družbe!

DRUŠTVO PRIJATELJEV NANOS organizira v petek, 9. septembra, ob 18. uri v prostorih Bara Nanos v Razdrtem srečanje s Tomom Kržnarjem »Oči in ušesa boga«, predavanje o poslednjih »črnih indijancih«. Ob 20. uri je na programu nočni pohod ob polni luni na Nanos, izpred Bara Nanos, Razdrto. Potop je v vsakem vremenu, odvija se vsak petek, ki je najbliže polni luni po potopisnem predavanju. Potrebno se je primereno opremiti. Vabljeni.

KLEKLJARICE SKD Lipa iz Bazovice pripravljajo 10. septembra zanimivo delavnično izdelovanje papirnatih rož, pod vodstvom strokovnjakinje Martine Felicijan. Delavnica je primerena za vse in bo potekala paralelno z letošnjo razstavo klekljarskih izdelkov. Vpis in podrobnejše informacije na tel. št. 040-228212 ali 040-226287 vsak večer od 19. do 20. ure.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v poletnem obdobju, in sicer do petka, 9. septembra, odprtvi od 9. do 13. ure.

40 LETNIKI - kdor se je prijavil za večerjo 24. septembra, naj poravna vsoto do 10. septembra. Tel. št.: 338-9943797 (Debora), 335-8185220 (David), ob večernih urah.

BAZOVICA 2011 - TABORNIKI RMV organizirajo 10. in 11. septembra v sklopu prireditev v spomin na štiri bazoviške junake dvodnevni orientacijski pohod za vse ljubitelje orientacije (1995 in starejši). Na tekmovanje se lahko prijavijo štiričlanske ekipe, ki bodo prespale v šotorih na športnem igrišču Zarja v Bazovici. V nedeljo se bo tekmovanje zaključilo na vrhu Kokoši, od koder bodo tekmovalci lahko sestopili z ostalimi planinci na prireditveni prostor, kjer bo osrednja proslava. Zbirališče: v soboto, 10. septembra, v športnem centru Zarja do 8. ure. Prijava sprejemajo do ponedeljka, 5. septembra do 20.00 na naslov bop.rmv@gmail.com. Prijavnica in razpis na www.tabornikirmv.it. Info na kresny@gmail.com ali 335-5316286.

PILATES - Skupina 35-55 SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da vadba Pilatesa poteka v društvenih prostorih v občinskem gledališču po sledenčem urniku: torek od 18. do 19. ure popolne začetnice in lanske začetnice, od 19. do 21. ure izkušene telovadke; petek: od 18. do 20. ure izkušene telovadke. Vabljeni.

TELOVADBA ZA GOSPE V ZLATIH LETIH - SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da bo telovadba potekala v društvenih prostorih ob torkih in petkih od 9. do 10. ure. Vabljeni.

BAZOVICA 2011 - TABORNIKI RMV vabijo vse ljubitelje orientacije na BOP - Bazoviški orientacijski pohod, ki bo v nedeljo, 11. septembra. Tekmovanje sodi v niz prireditvene v spomin na štiri bazoviške junake. Zbirališče bo v Bazovici v športnem centru Zarja, prijava potekajo ob prihodu na kraj tekmovanja v od 7.45 do 8.30. Ekipa šteje od 4 do 2 člana, lahko je mešana, mlajši od 14. leta pa tekmujejo v spremstvu polnoletne osebe. Vsaka ekipa naj prinese tudi kompas. Orientacijski pohod se zaključi na vrhu Kokoši, kjer bo kosilo. Od tam bodo ekipe sestopile z ostalimi planinci do prireditvenega prostora, na katerem bo osrednja proslava. Po proslavi bo nagrajevanje. Informacije in predhodne prijave na www.tabornikirmv.it in bop.rmv@gmail.com.

ODBOR ZA PROSLAVO BAZOVIŠKIH JUNAKOV prireja v nedeljo, 11. septembra, ob 15. uri proslavo na Bazoviški gmajni. Pevce obveščamo, da je v uradu ZSKD v Trstu, Ul. Sv. Frančiška 20, na razpolago notno gradivo, ki bo izvedeno ob tej prilikai.

ASD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da se bo športna sezona začela v ponedeljek, 12. septembra. Urniki treningov na Opčinah: Palčki (3-6 let) po-

nedeljek in petek 16.30-17.30; Beli zajčki (7-10 let) ponedeljek 17.00-18.30 in petek 17.30-19.00; Plavi zajčki (11-14 let) ponedeljek 18.00-19.30, sreda 18.30-20.30 in petek 17.30-19.00; Škrati (over 15) ponedeljek 19.30-21.30, sreda 18.30-20.30 in petek 19.00-21.00. Za informacije in vpis: info@cheerdance-millenium.com ali 349-7597763.

MEPZ IGO GRUDEN obvešča, da bo prva vaja v sezoni v ponedeljek, 12. septembra, ob 20.30. Vabljeni starci in nočniki pevci.

OD BOR obvešča, da bodo treningi za dekleta letnikov 2000, 1999 in 1998 letos potekali po sledenčem urniku: ponedeljek, 18.00-20.00 (Lonjer); sreda, 18.30-20.30 in četrtek, 18.30-20.00 (Stadion 1. Maj). Prvi trening bo 12. septembra. Za informacije: 349-7923007 (Tjaša) ali 349-4782734 (Saša).

JOGA - SKD France Prešeren iz Boljunca sporoča, da se bo vadba joge začela v sredo, 14. septembra, ob 18.30 do 20.00 v društvenih prostorih gledališča. S seboj prinesite podlogo za vadbo. Vabljeni.

50 LETNIK OBČINE DOLINA bomo skušali praznovati okroglo obletnico z avtobusnim izletom in kosirom v Radovljici, v soboto, 1. oktobra. Prijave in informacije do 15. septembra, na tel. št. 3488833730 (Paolo) ali 3334528269 (Viviana).

DAN SRCA - DOLINA Odborništvo za Socialno skrbstvo občine Dolina obvešča, da bo v petek, 16. septembra, na Županstvu Občine Dolina, dvorana občinskega sveta, z urnikom od 8.00 do 12.30, potekala pobuda »Dan srca« v sodelovanju z združenjem Cuore amico iz Milj. Ob tej priliki daje občina Dolina na razpolago dva brezplačna krvna izvida na osebo, za skupnih 200 izvidov.

POZOR POZOR LETNIK 1961! 50-letniki organiziramo izlet na Koroško - Slovenski Gradec - plavarjenje po Dravi v nedeljo, 2. oktobra. Pohitite z vpisom, ker je na razpolago samo 50 mest. Tel. 328-5669345 do 16. septembra od 20. do 21. ure (razen sobote in nedelje).

KRUT obvešča, da se bo v torek, 20. septembra, začela skupinska telovadba za hrbenico, pri tudi za elastičnost telesa. Vadba bo potekala ob torkih in četrtkih v jutranjih in popoldanskih urah. Potrditve, nove prijave in informacije na sedežu krožka, ul. Cicerone 8/b, tel. 040-360072.

POZOR POZOR LETNIK 1961! 50-letniki organiziramo izlet na Koroško - Slovenski Gradec - plavarjenje po Dravi v nedeljo, 2. oktobra. Pohitite z vpisom, ker je na razpolago samo 50 mest. Tel. 328-5669345 do 16. septembra od 20. do 21. ure (razen sobote in nedelje).

GIMNASTIČNI OSDEK ŠZ BOR organizira treninge ritmične gimnastike za vse dekleta od 4. leta dalje. Treningi na Stadionu 1. maj, za predšolske otroke bodo potekali ob torkih in petkih od 16.30 do 17.30, za osnovnošolske otroke pa ob torkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 27. septembra. Treningi na Opčinah (večnamenski prostor osnovne šole Bevk) bodo potekali ob sredah, za predšolske otroke od 16.30 do 17.30, in za osnovnošolske otroke od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo, 28. septembra. Za prijave in informacije 328-273390 (Petra).

NATIVITAS 2011 - dejelno zborovsko združenje USCI sporoča, da se lahko zainteresirani zbori prijavijo na 11. božično zborovsko revijo Nativitas do 30. septembra.

ZALOVARJU SE PRIDRUŽUJE VESNA.

V TEM TEŽKEM TRENUTKU SMO OB STRANI PETRU IN NJEGOVI DRUŽINI

Vse informacije so na razpolago v uradih ZSKD ali na tel. št. 040-635626.

O.N.A.V. - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina organizira v soboto, 1. oktobra, celodnevni izlet v domovino Prosecca z obiskom kleti, ko silom in obiskom gradu Castelbrando. Za informacije in prijave: spletna stran www.onav.it - elektronska pošta: trieste@onav.it ali tel. št. 333-4219540 (Luciano) ali 340-6294863 (Elio).

PRIMORCI BEREMO 2011 - do 20. novembra bodo v Narodni in študijski knjižnici na razpolago knjige za letosnjno izvedbo pobude. Podrobnejše informacije prejmete v knjižnici (ponedeljek - petek, 9.00 - 17.00, tel. 040-635629, e-mail bibslo@spin.it).

+ Sporočava žalostno vest, da najne mame

**Angelina Pribaz
vd. Gulin**

ni več med nami.

Hčerki Silvana in Marina z Giannijem, Laro, Greto in Tanjo ter ostalimi sorodniki

Pogreb bo v sredo, 7.9.2011, ob 11.20 na pokopališču pri Sv. Ani.

Trst, 4. septembra 2011
Pogrebno podjetje Zimolo

+ Zapustila nas je naša draga

**Hedvika Logar
vd. Franz**

žalostno vest sporoča

sin Peter s Silvijo in Jasmin

Pogreb bo v četrtek, 8.9., ob 11.00 v mrtvnačnici v ulici Costalunga.

Trst, 4. septembra 2011
Pogrebno podjetje Sant'Anna

Ciao

DOBERDOB - Na zdravljenju s pridržano prognozo

Mladoletni kolesar se je ponesrečil sredi vasi

Padel je in udaril z glavo ob asfalt - S helikopterjem so ga odpeljali na Katinaro

Doberdobska vaška skupnost je bila včeraj prizadeta in zaskrbljena nad vestjo, da se je v jutranjih urah sredni vasi huje ponesrečil mlad domačin. 16-letni L.V., ki se je peljal s kolesom po glavni ulici, je v še neupojasnjene okoliščinah izgubil ravnotežje in padel na asfalt. Pri tem je dobil močan udarec v glavo, zaradi katerega so ga z urgence odpeljali v tržaško bolnišnico. S pridržano prognozo so ga spreveli v bolnišnici na Katinari, podrobnejših informacij o njegovem zdravstvenem stanju pa včeraj ni bilo mogoče dobiti.

Nesreča se je pripetila okrog 8.15 v bližini doberdobske nižje srednje šole. Mladenci, ki s starši in sestro živi v Goriški ulici in je v minulih letih obiskoval slovensko šolo, se je po navedbah očividcev peljal s kolesom proti vaški trgovini z jestvinami, na razcep med pokrajinsko cesto št. 15 in Osimsko ulico pa je izgubil ravnotežje in zgrmel na tla. Z obražom je močno udaril ob asfalt in za krajši čas obležal nezavesten. Na pomoč je priskočila domačinka, ki je takoj poklicala reševalce. Ker je bil fant nezavesten, ga je božala, da bi ga prebudila. Prelah je bil velik. Mladenci je kmalu odprl oči, pri čemer so si pretreseni mimočni, ki so se medtem zbrali na kraju nesreče, nekoliko oddahnili. Na prizorišče so prihitali mladencičevi starši in služba 118, ki je zahtevala prihod rešilnega helikopterja. Očividci so povedali, da je bil L.V. zmeden in prestrašen, do prihoda reševalcev pa je ostal pri zavesti. S helikopterjem so ga odpeljali na Katinaro, kjer so ga spreveli na zdravljenje na delku za oživljjanje. »Več informacij o njegovem zdravstvenem stanju trenutno nimamo. 16-letnik je po vsej verjetnosti dobil resen pre-

tres možganov, hujšega pa naj ne bi bilo,« so povedali karabinjerji, ki še preučujejo okoljščine nesreče. Preiskovalci izključujejo, da so mladencičev padec povzročila druga vozila ali ovire na cestišču. Bolj možno je, da ga je obšla slabost oziroma, kot domnevajo nekateri očividci, da je izgubil ravnotežje, ker mu je padel natikač. (Ale)

Včerajšnja nesreča se je pripetila v bližini doberdobske nižje srednje šole, vanjo je bil vpletten le mladi domačin

BUMBACA

RONKE - Skuteristka ranjena

Avtomobil in skuter trčila zaradi izsiljene prednosti

Izsiljena prednost je bila vzrok prometne nesreče, ki se je zgodila včeraj dopoldne v Ronkah in v kateri je bila ranjena mlada skuteristka. Do trčenja med avtomobilom in skuterjem je prišlo okrog 11. ure na Drevoredu Serenissima, točnejše na križišču med ulicama Mameli in Nieve. 18-letna M.L. iz Turjaka se je s svojim skuterjem peljala v smeri iz centra Ronk proti Romjanu. Na omenjenem križišču je trčila v avtomobil znamke Toyota yaris, za volanom katerega je sedela 42-letna R.P. iz Ronk. Skuteristka je obležala, očividci pa so poklicali na pomoč. Dekle, ki se je le rahlo poškodovalo, so z vozilom rešilne službe 118 prepeljali v tržaško bolnišnico San Polo, na prizorišče nesreče pa je med tem prišla patrulja prometne policije, ki preučuje odgovornosti voznic.

V tržaško bolnišnico so včeraj dopoldne prepeljali tudi 35-letno kolesarko iz Gorice, ki se je ponesrečila v kraju Beglano v občini Škocjan. Kolesarko je na križišču med Ulico Oberdan in Ulico San Pietro zadel avtomobil znamke VW polo, v katerem se je peljal 67-letni I.G. iz Škocjana. Žensko so rešilnim vozilom prepeljali na pregled v bolnišnico, moški pa se ni poškodoval.

Julian Čavdek

»Preseženi so časi, ko je bilo nemogoče razmišljati o slovenskem kandidatu za goriškega župana.« Tako pravijo v pokrajinskem vodstvu stranke Slovenske skupnosti (SSk). Med drugim so se lotili priprav na 16. pokrajinski kongres stranke, ki bo 7. in 8. oktobra v Gorici; še pred tem bo 12. septembra kongres goriške sekcijske Ssk, 14. septembra pa goriške mladinske sekcije.

V pokrajinskem tajništvu poudarjajo, da je stranka »odločno proti ukinitvi goriške pokrajine in majhnih občin ter proti zniževanju predstavninstva, ki temelji zgolj na potrebah po varčevanju. Pokrajina Gorica in njene občine predstavljajo majhen finančni delež za državno bilanco. Glede na razpoložljiva sredstva pa so se vedno izkazale s primernim gospodarjenjem in dobrim upravljanjem. Vlada bi morala ukrepati tam, kjer se je denar davkoplacičevalcev dobesedno razmetaval. Pokrajinsko tajništvo Ssk meni, da morata italijanska vlada in parlament na poseben način obravnavati krajevne uprave na ozemlju, kjer živi slovenska narodna skupnost. Predstavninstvo narodnih in jezikovnih skupnosti v izvoljenih organih političnih in upravnih ustanov je temelj sodobne zaščitne zakonodaje.

V tržaško bolnišnico so včeraj dopoldne prepeljali tudi 35-letno kolesarko iz Gorice, ki se je ponesrečila v kraju Beglano v občini Škocjan. Kolesarko je na križišču med Ulico Oberdan in Ulico San Pietro zadel avtomobil znamke VW polo, v katerem se je peljal 67-letni I.G. iz Škocjana. Žensko so rešilnim vozilom prepeljali na pregled v bolnišnico, moški pa se ni poškodoval.

zato odločno podpira stališče županje Števerjana in župana občine Repentabor, ki sta ga posredovala predsedniku Republike Italije, predsedniku vlade ter predsednikoma obeh domov parlamenta.«

Po navajanju pokrajinskega tajnika Julijana Čavdeka stranka pozorno spremlja priprave na primarne volitve goriške leve sredine za izbiro županskega kandidata in zlasti dogajanje okrog samokandidature Roberta Collinija. Čavdek ne prikriva, da Collinijevo ime izstopa med imeni, ki so do danes prišla v javnost. »Priprave na primarne volitve potekajo v pozitivnem sodelovanju levosredinskih komponent. K temu botruje prepričanje - tako Čavdek -, da je enotnost prvi pogoj za zmago na volitvah prihodnjega leta. Ssk se je aktivno vključila v priprave in kot zbirna stranka Slovencev na Goriškem želi aktivno sodelovati s svojim kandidatom oziroma kandidatitetom. Slovenci v Gorici imamo osebnosti, ki lahko uspešno zasedajo župansko mesto. Naša stranka je namreč prepričana, da so preseženi časi, ko je bilo v Gorici nemogoče razmišljati o slovenskem županskem kandidatu.«

GORICA - Festival

Dan v znamenju vegetarijanske hrane

Ob 11.15 bodo po vegetrijancih poimenovali ulico

V obrtni coni v Svetogorski četrti v Gorici bo danes potekal Vegetarijanski festival, ki ga prireja podjetje Biolab. Organizatorji računajo, da bodo tako kot lani privabili lepo število obiskovalcev, ki želijo preživeti dan in znamenju vegetarijanske hrane in vrednot. Program je posvečen okoljskemu vprašanju in predvsem problemu proizvodnje mesnih izdelkov, ki močno obremenjuje okolje. O tem bo spregovoril geolog in novinar Mario Tozzi, ki je tudi sam vegetarijanec. Tozzi bo na vrsti ob 17. uri, program pa bo potekal že v doppoldanskem času. Stojnice z »vege« hrano in pičačo bodo odprli ob 10. uri, ob 12. uri pa predavanje o etiki v gospodarstvu, ob 12.30 pa kiosko. Ob 14.30 bo svojo knjigo »Nobili scorpacciate vegan« predstavila Renata Baldacci, ob 15.30 pa bodo predstavili delovanje organizacije Sea Shepherd. Ob 16.30 bo spektakel s policijskimi umetniki, ob 19. uri pa aperitiv ob spremljavi glasbe tria Tocai. Ob 11.15, kot smo že poročali, bodo po vegetarijancih poimenovali ulico pri »kazernetu«, kjer ima sedež podjetje Biolab.

TRŽIČ - Sindikat CGIL v torek sklicuje stavko

»Tudi na Goriškem bo nastradala sociala«

»Na Goriškem je pogajanja med socialnimi partnerji več kot drugod. Varčevalni ukrepi vlade bodo udarili po občinah, to se pravi po ustanovah, ki skrbijo za razne socialne storitve, od vrtcev do domov za starejše občane. Nesprejemljivo je, da morajo račun za sancijo javnih finančnih ponovno plačati starejše občani in mlade generacije.« Tako je povedal Paolo Liva, pokrajinski tajnik sindikata CGIL, ki v torek, 6. septembra, sklicuje osemurno splošno stavko proti varčevalnim ukrepom vlade. Liva pričakuje, da bo torkova manifestacija v Tržiču množična, saj imajo prebivalci goriške pokrajine kar nekaj vzrokov za prekrizanje rok.

Tržiška manifestacija, ki jo podpirajo tudi pokrajinska SKP-Federacija levice in LES, se bo začela ob 9.30 pred tržaško športno palačo, nato pa bo spred voditelj Trga Republike, kjer bodo ob Livi spregovorili predsednik goriške pokrajine Enrico Gherghetta, tržiška žu-

panja Silvia Altran, pokrajinski predsednik zveze VZPI-ANPI Paolo Padovan in drugi goriški predstavniki sindikata CGIL. Družbe Isogas, Ambiente Newco in Newco energija sporočajo, da bodo danes zaradi državne stavke sindikata CGIL zagotovljene le najnujnejše storitve. Odvajali bodo samo nevarne odpadke, dalje odpadke šol, bolnišnic, kasarn, zaporov in menz. Zaradi stavke bodo ohromljene tudi storitve goriške občine. Matični urad bo sprejemal prijave rojstev in smrti, pogrebne službe bodo skrbeli za prevoze in pogrebe, medtem ko socialne službe bodo dostavljale obede na dom ostarelim in mladoletnim. Ne glede na stavko bo ves dan v stanju pripravljenosti dežurna ekipa cestnih služb, v primeru urgenc pa bodo seveda posredovali tudi mestni redarji. Med 16. uro in 23.59 bo lahko prišlo do ukinitev avtobusnih prevozov podjetja APT (za dodatne informacije je na voljo tel. 800955957).

GORICA - Stališče Forum po županski samokandidaturi Roberta Collinija

Bellavite kandidat na primarnih volitvah

Zgražajo se nad ravnanjem župana Ettoreja Romolija, ki je zavrnil prošnjo za postavitev razstave o odporništvu v preddverju občinske palače

»Collinijeva kandidatura bi lahko bila za levo sredino pomemben resurs, trenutno pa še ne poznamo njegovega programa. Svoja stališča bo lahko predstavljal ob priložnosti novembarskih primarnih volitev levosredinske koalicije, katerih izvedba po našem mnenju ne sme biti pod vprašajem.« Tako je goriška občinska svetnica Anna Di Gianantonio v imenu Foruma komentirala vest o županski »samokandidaturi« novinari Roberta Collinija, direktorja deželnega sedeža RAI, ki je izrazil pripravljenost za vodenje leve sredine na upravnih volitvah leta 2012.

Njegove izjave so presenetile levosredinske stranke, ki pa ostajajo mnenja, da

je treba kandidata izbrati preko koaličnih primarnih volitev. Le-te bodo potekale 6. novembra, na njih nameverava tudi Forum za Gorico sodelovati s svojim kandidatom. To bo, kot pričakovano, Andrea Bellavite, čigar kandidatura je od včeraj uradna. »Po našem mnenju lahko Bellavite zmagata tudi na primarnih kot na županskih volitvah, ker predstavlja diskontinuiteto v primerjavi s sedanjo in prejšnjimi upravami. O kandidaturi in smernicah bo tekla beseda na skupščini Forum, ki bo potekala 21. septembra v Kulturnem domu,« je povedala Di Gianantonio, Bellavite pa je pristavil: »Forumu je participacija občanov pri srcu in primarne volitve spadajo v ta okvir. Če bo Col-

lini kandidiral na primarnih volitvah in zmagal, ga bomo podprtli, kot predvideva dogovor, pred tem pa mora osvojiti programske smernice koalicije.« Na včerajšnji novinarski konferenci, katere se je med drugim udeležil tudi goriški občinski svetnik Marko Marinčič, je Di Gianantonio ostro kritizirala odločitev župana Romolija, ki je zavrnil prošnjo Vzpi-Anpi za postavitev fotografiske razstave na temo odporništva »Una lunga notte 1942-1945« v veži županstva. »Pred leti so v veži gostili razstavo o X Mas. Takrat sem v občinskem svetu župana vprašala, ali bi bila iste pozornosti deležna tudi razstava v priredbi Vzpi-Anpi. Odgovoril mi je pritrdirno,

zdaj pa je razstavo zavrnil,« je povedala sestrica, ki je kritična tudi nad županovim ravnanjem v zvezi s spominsko ploščo, ki bi jo Vzpi-Anpi in AVL želela namestiti padlim borcem Goriške fronte na železniški postaji. Dario Stasi je dalje opozoril na dvomesečno zamudo goriške občinske uprave pri imenovanju člena odbora, ki bi moral načrtovati muzej 20. stoletja, predstavnik ordinacije združenj proti vzpenjači na grad Paolo Sergas pa je kritiziral Romolija zaradi vztrajanja pri projektu. Spomnil je, da je do 1. oktobra mogoče vložiti pripombe k varianti načrta mehanske povezave, v zvezi s katero je dejel FJK uvedel postopek preverjanja »screening di VIA.« (Ale)

BUMBACA

SOLKAN-PODGORA - Zgledno vztrajanje organizatorjev

Po četrt stoletja kam pluje regata?

»Je "Isonzo" za jezikovno večinsko skupnost tako sveta reka, da se je ne dotakne?«

Gorica in Solkan smeta seveda biti ponosna na Soško regato. Za nekatere višike je bila na pol zavestno, za druge na pol nagonsko dobro nastavljen pred več kot četrt stoletja. Gre za objektivno in subjektivno časovno kratko obdobje, glede življenjskih pogojev in tumejnih ter čezmejnih odnosov pa za veliko razliko med tedanjim in sedanjim časom.

Regata je nastala v obdobju velike uspešnosti Pohoda priateljstva in le rahlo manj odmevnega Kolesarjenja priateljstva. Za prvega so dali pobudo goriški družbeni in v ozadju tudi politični krogi, za drugo pa novogoriški. Regata v nastajanju ni imela institucionalnih botrov. Do premisleka in dogovora je prišlo v okviru razmeroma ozkega kroga oseb, ki pa so že tedaj bile kreplje vključene v športna in družbenega dogajanja tega prostora.

Vse tri manifestacije so imele v okviru medsebojnega spoznavanja in skupnega čezmernega druženja osnovni namen preseči mejo. Od treh manifestacij je Soška regata sicer časovno zadnja po vrsti, a hkrati trajala mnogo več, kot sta trajala ostali dve. Zanimivo bi bilo razčleniti vzroke tolikšnega vztrajanja. Nekatere poznamo, a zanimivo je že samo dejstvo, da po četrt stoletja še poteka, čeprav gre za tehnično neprimerljivo bolj zapleteno panogo, kot sta hoja, tek in kolesarstvo. Klub tem v glavnem razveseljivim pojavnostim je v zraku tudi vprašanje, ki je zapisano v naslovu.

Dve sta sivi lisi na sicer sončni sliki: garnitura prirediteljev ostaja v 80 odstotkih ista, kar je doslej sicer tudi zagotavljalo kontinuiteto, a hkrati se nabirajo zrnca naveličanosti. Ne zaradi dejavnosti kot take, saj sta igrivost in adrenalina na vodi vedno zagotovljena, temveč zaradi vsakokratnih obredov in kalupov med tiskovnimi konferencami, na startih in ciljih, ko poslušamo vedno ene in iste misli, napovedi, želje in opažanja s strani upraviteljev, a se nič ne premakne ali spremeni. Polna usta o pomembnosti povezovanja in brisanja meje - pod pogojem, da za to skrbijo drugi ... Ti drugi so res doživeli tisto, česar so se nadejali že pred desetletji: meje ni več. Niso pa še doživeli in tudi ne bodo, da bi priklicali in prepričali someščane, naj se po desetletjih vrnejo k vodnemu toku in zaživijo z njim.

V teh dneh smo na dnevniku že brali o odmaknjnosti javnosti od Soče in njenih bregov. V Gorici namreč. Posledično so tudi vsi predlogi, zamisli in skromni načrti oblikovani s strani kajakašev po spisku padli v vodo. No, ja, tudi ta besedna zveza je po svoje zanimiva.

Ni pravih ali pa sploh nobenih dostopov do vode, o postaviti kakšne kolibe za potrebe veslačev sploh nima smisla več govoriti. V četrt stoletju se je le župan Vittorio Brancati dvakrat ali trikrat udeležil manifestacije. Zapisiem in potrdim: eden od vzrokov za neodmevnost je gotovo dejstvo, da poteka dejavnost na Soči zgolj v okviru slovenskega Kajaka-

škega društva Silec. V smislu seveda, da drugih jeder in sredin ni, ne pa zato, ker bi si Šilec oblikoval monopol. To je prava zagonetka: kako je mogoče, da jezikovno večinsko skupnost nima ustrezneg posluha, klub temu da je zanjo Isonzo celo sveta reka. Tako sveta, da se je ne dotakne?

Vrnimo se k prvemu stavku: Solkan in Gorica smeta biti ponosna na regato. Za Gorico velja, da sme, a ni! Klub temu bo na Soči prav danes praznično. Spektakel mora naprej. O nadaljnjih dogajanjih bomo še razmislili.

Aldo Rupel

Start 26. Soške regate bo danes ob 11. pri čolnarni Kajak kluba v Solkanu; prijave sprejemajo na kraju starta od 9. ure dalje. Udeleženci bodo dosegli Podgorje predvsem ob 13. uri, sledilo bo nagrajevanje z družabnostjo v tamkajšnjem domu Paglavec

BUMBACA

ROMJAN - Zaključila se je »prešola«

Učenje pod košem

»Prešolarje« je obiskal košarkar Jan Budin - Dvotedenskih dejavnosti se je udeležilo 42 otrok

Ob ponavljanju učne snovi in utrjevanju slovenskega jezika so se udeleženci »prešole«, ki jo je kot vsako leto v Romjanu priredilo Združenje staršev v sodelovanju z občino Ronke, knjižnico Sandro Pertini in ravnateljstvom Večstopenjske šole Doberdob, posvečali tudi televadbi, plesu in gledališču. Otroke, ki bodo v novem šolskem letu obiskovali slovensko šolo v Romjanu, je letos razveselilo predvsem srečanje s košarkarjem tržiške ekipe Falconstar Janom Budinom, ki je s trenerjem Andrejem Padovanijem pospremil malčke v svet košarke in športnih vrednot. Udeleženci »prešole«, ki jih je bilo skupno 42, so nato v petek medse povabili tudi starše in jim prikazali, kaj vse so v zadnjih dveh tednih izdelali, napisali in ustvarili pod vodstvom mladih vzgojiteljev / animatorjev. Zaključne prireditve v šoli v Ulici Capitello se je udeležila tudi ronška odbornica Elena Cettul.

Mali romjanski košarkarji z Janom Budinom

GORIŠKA - Pospeševanje oljkarstva

Oljke: v Brdih odkrili še tretjo avtohtono sorto

Cilj projekta Uelije II, ki bo sofinanciran tudi iz evropskih sredstev, je dvig kakovosti olja in nova čezmerna znamka. Skoraj pol milijona evrov v okviru projekta bo namenjen raziskavam avtohtonih vrst oljik na Goriškem in Vipavskem ter izobraževanju oljarjev. Poleg manjše oljarne za stiskanje olj na Agroživilski srednji šoli v Šempetu pri Gorici, ki bo služila tako izobraževanju študentov kmetijske šole kot oljkarjem, bodo dopolnil že obstoječo oljarno na Dobrovem. Ta bo dobila nov stroj za stekleničenje oljčnega olja ter nabavili nekaj druge potrebne opreme. Glede raziskave avtohtonih vrst je Elizej Prinčič, predsednik Zveze društev oljarjev Slovenije, povedal, da so poleg dveh avtohtonih briških sort naleteli na novo, še nepoznano avtohtono sorto v Brdih, ki se kaže kot zelo zanimiva. Z raziskavami letos nadaljujejo in jih nameravajo razširiti še na vipavski konec.

S projektom Uelije II ter skupaj z enaštimi partnerji iz Slovenije in Italije je bila občina Brda uspešna na razpisu programa čezmernega sodelovanja Slovenia-Italija 2007-2013. Namen projekta Uelije II je pospeševati oljarsko dejavnost v čezmernem območju Goriških Brd, Vipavske doline Goriške regije, italijanskih pokrajin Trsta, Gorice, Pordenona, Trevisa, Padove in Ravenne. V sklopu drugega dela projekta bo dokončana tudi oljarnna na Dobrovem, ki se je že dobro prijela med slovenskimi in italijanskimi oljkarji. Poleg stiskalnice, ki je že na voljo, naj bi do leta 2014 tam uredili še etiketrinico, polnilnico in razkoščevalnico oljik, ki ne bodo šle v predelavo za olje. »Izvedli bomo še nakup male oljarne za šempetsko kmetijsko šolo in opreme centra za senzorično analizo olja, ki bo nastal v gradu Vipolze, ko bo ta, računamo da do leta 2014, obnovljen. V ta del projekta sodijo še izobraževanja. Počasi naj bi se nato iz vsega tega zgradila nova čezmerna znamka, kar je cilj projekta in bodočega sodelovanja. Predvsem pa nas čaka veliko dela na kakovosti. Olja je na tržišču ogromno, zato je težko konkurirati, če nisi kakovosten,« poudarja Črtomir Špacapan, direktor Regijske razvojne agencije severne Primorske, ki je ena od partneric v projektu. Tudi vodilo drugih partnerjev je podeljevanje kakovosti oljčnemu olju, pridelanemu na čezmernem območju. S pomočjo projekta bi radi izdelali kemično-organoleptično karakterizacijo obstoječih olj in jih primerjali z drugimi avtohtonimi sortami, gojenimi na severnem jadranskem območju, zlasti na območju pokrajin Padove, Trevisa in Ravenne. Med izobraževalne dejavnosti sodijo strokovna izpopolnjevanja, s katerimi želijo zvišati kakovost dela vseh, vpletene v proces nastajanja, trženja, ocenjevanja, prodaje in uporabe oljčnega olja. »Za podporo in nadzor kakovostne proizvodnje na čezmernem območju, tudi iz vidika povečanja obstoječih površin, bosta izvedena territorialna socioekonomska študija in koniranje območja s ciljem ugotovitve primernejših površin za gojenje oljke. (km)

info: 0481 593515 0481 593515
titoli.viaggio@aptgorizia.it
www.aptgorizia.it

LETNI ŠOLSKI ABONMA APT 2011/2012 ... ugodnejši, tudi v prostem času!

Mestni ali primestni letni šolski abonma Pokrajinskega prevoznega podjetja APT je namenjen študentom obveznega šolskega ciklusa, srednjih šol in univerz.

Velja od 1. septembra 2011 do 30. junija 2011, vse dni, prazniki in šole proti dnevi vključeni. Sklenite ga le enkrat in se tako izognete mesečnim obnovitvam, lahko ga plačate v 4 obrokih (do 15.12.11).

Cena je z ozirom na ostale abonmaje ugodnejša, predvideni so tudi dodatni popusti, če je v isti družini več abonentov.

VPISOVANJA od 22. 08.:

GORICA

Blagajna APT (na železniški postaji)

TRŽIČ

Blagajna APT - Corso del Popolo 7

GRADEŽ

Blagajna APT - Trg Carpaccio

ČERVINJAN

Blagajna avtobusne postaje - Trg Marconi

TRST

Blagajna avtobusne postaje - Trg Libertà

VIDEM

Blagajna avtobusne postaje - Drev. Europa Unita

POPUSTI IN UGODNOSTI PRI NAVEDENIH PODJETJIH

ŠTEVERJAN-MALCESINE - Komemoracija ob 20-letnici smrti Iva Komjanca omenjajo kot očeta, sebe kot njegove sinove in hčere

Adriano Piffer in Mirjam Brumat s svojima hčerjo in sinom

Pred doprsnim kipom zbrana množica ljudi

»Morda se ne popolnoma zavedamo, kaj je dr. Ivo Komjanc pomenil za paciente bolnišnice v Malcesinah. Tudi danes, po tolikem času, ga omenjajo kot svojega očeta, sebe pa kot njegove sinove in hčere.« S tem vtirom se je zdravnikova nečakinja Ida Komjanc vrnila iz Malcesin pri Gardskem jezeru, kjer je v petek minulega teden potekala komemoracija ob 20-letnici smrti tega dobrotnika števerjanskega rodu.

Številni ljudje so se zbrali pred Komjančevim doprsnim kipom, ki po zaslugu hvaležnih bolnikov stoji pred tamkajšnjim ortopedsko bolnišnico. Nekdanji pacienti so prišli iz raznih italijanskih krajev, nekateri tudi na vozičkih. Kljub temu, da se je z leti njihovo stanje poslabšalo, se udelež-

bi niso odpovedali, »saj smo danes tu za svojega očeta,« je izjavila udeleženka.

Pristotne je najprej pozdravil Adriano Piffer, arhitekt, podpredsednik združenja gibalno oviranih oseb AIDM, ki je med drugim izdelal načrt kipa in je bil glavni pobudnik komemoracije. Mašo je na kraju daval krajevni župnik. Po obredu je zbrane ljudi z ganjenimi besedami nagovorila zdravnikova vdova, Mirjam Brumat. Izrazila je željo, da bo tamkajšnja bolnišnica še naprej varno zavetišče za pomoči tako zelo potrebnim bolnike, spomnila pa je tudi na moživo ljubezen za Julice, kjer se srečujejo italijanski, slovenski in avstrijski narod. Spregovorila sta še občinski odbornik za socialno Livio Cocini in zdravnik Massimo

Rossi, ki po zgledu dr. Komjanca posveča bolnišnici svoje najboljše sile. Oba sta zagotovila, da bosta angažirana v bran bolnišnice kljub klestenju javnega denarja.

V imenu sorodnikov iz Števerjana je zbrane pozdravil Simon Komjanc in jih pribabil, naj običejno stricavo rojstno hišo. Piffer je še napovedal, da bodo izdali fotografiko monografijo o bolnišnici v Malcesinah, ki bo zaobjela čas od njene ustanovitve do danes, s posebnim poudarkom na zaslugah dr. Komjanca. O le-teh so zgovorljivo pričali tudi spomini, ki so jih na pokojnega primarija oz. »svojega očeta« obujali udeleženci komemoracije. Iste danne so se z mašo zadušnico poklonili spominu dr. Komjanca tudi v Števerjanu.

Od Soče do Mure

»Od Soče do Mure« je naslov knjige, ki opisuje manj znana pogravja iz preteklosti goriških Slovencev. Gre za obdobje takoj po prvi svetovni vojni, ko so se v površene kraje začeli vracati begunci. Vsi pa se niso vrnili. Nekateri niso imeli več kam, drugi niso želeli živeti v novi državi, ki je medtem zasedla Posočje in Primorsko. Nekaj desetin primorskih družin se je tedaj naselilo v Prekmurju. Med fašizmom so se jim pridružili še drugi Goričani. Avtor knjige je Stanko Bensa, ki je po rodu iz Štmavra. Opisal je krijev pot ljudi z Goriške, ki jim ni bilo več dano živeti v Posočju. Knjigo bodo predstavili v torek ob 20. uri v prostorih Goriškega muzeja na kromberškem gradu. (vip)

CISI išče delavca

V okviru projekta družbeno koristnih del bo goriški konzorcij CISI začasno zaposlil delavca, ki bo sodeloval z dnevnimi centri za prizadete osebe na Goriškem. Zainteresirani se lahko na uradu za zaposlovanje v Ulici Alfieri zglasijo do 19. septembra.

Dan judovske kulture

Tudi v Gorici bodo danes priredili serijo pobud, s katerimi bodo praznovali svetovni dan judovske kulture. Priredili bodo vodene oglede sinagoge, predstavili novo spletno stran združenja Amici di Israele in vrteli dokumentarce. Za dodatne informacije poklicite tel. 0481-532115.

Praznični dogodki

Nedeljska bera dogodkov ob prazniku novogoriške mestne občine ponuja kolesarski maraton na Lokvah ob 10. uri, ob 16. uri na Voglarjih pri Trnovem predstavitev brošure »Voglarji in srečanje krajanov«, ob 19. uri pa na Pedrovem nad Branikom še koncert ansambla Fata la Parte. (km)

Kino

DANES IN JUTRI V GORICI

KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.30 »Kung fu Panda 2«.
Dvorana 2: 17.30 - 20.00 - 22.10 »Lanterna verde« (digital 3D).
Dvorana 3: 18.00 - 20.00 - 22.00 »Le regole della truffa«.
DANES IN JUTRI V TRŽČU
KINEMAX Dvorana 1: 17.00 - 18.45 - 20.30 - 22.15 »Kung fu Panda 2«.
Dvorana 2: 17.15 - 20.00 - 22.15 »Lanterna verde« (digital 3D).
Dvorana 3: 17.45 - 19.45 - 21.30 »Kung fu Panda 2« (digital 3D).
Dvorana 4: 18.00 - 20.10 - 22.00 »Bad teacher: una cattiva maestra«.
Dvorana 5: 17.50 - 20.00 - 22.00 »Cose dell'altro mondo«.

Čestitke

Končno je prišla NOEMI! Srečni družinici Zega čestitano Fifini.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalki:

GORICA

AGIP - Ul. Duca d'Aosta 74
ESSO - Ul. Brass 7/b

ERG - Ul. San Michele 57

TAMOIL - Ul. Lungo Isonzo Argentina

TRŽIČ

ESSO - Ul. Boito 76

API - Ul. Grado

RONKE

SHELL - Ul. Redipuglia 25/a

ERG - Ul. Aquileia 35

FOLJAN-REDIPULJA

TOTAL - Ul. Pietro Micca 15

ŠLOVRENC

AGIP - Ul. Nazionale, na državni cesti 56

VILEŠ

ERG - Državna cesta 351 km 16+250

KRMIN

SHELL - Drevored Venezia Giulia 23

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

OBČINSKA 2 PRI SV. ANI, UL. GARZAROLI 15, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU

LUZZI DAVERIO, UL. MATTEOTTI 13, tel. 0481-60170.

DEŽURNA LEKARNA V KOPRIVNEM

CORAZZA, UL. BUONARROTI 10, tel. 0481-808074.

DEŽURNA LEKARNA V RONKAH

ALLANGELO, UL. ROMA 18, tel. 0481-777019.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU

OBČINSKA 2, UL. MANLIO 14 A/B, tel. 0481-480405.

Osmice

OSMICO je odprt Ferfolja Marko (Belota) v Doberdobu pri Dolincih v ul. Bratuž 12; tel. 329-6483970.

Izleti

KRUT prireja izlet v Piemont, Langhe, sabaške rezidence in Turin ob 15. do 19. septembra. Na razpolago so zadnja dodatna mesta. Informacije in prijave na sedež Kruta v ul. Cicerone 8/b v Trstu ali po tel. 040-360072.

SPDG sporoča, da izlet na Hafner, predviden ta konec tedna, odpade.

Šolske vesti

DELAVNICE SLOVENŠČINE ZA OTROKE

OD 9. DO 12. LETA v okviru projekta Jezik/Lingua: Kaj mi je všeč; Danes bom bral; Rad bi pel; Katero pico boš jedel?; Z žepnino bom kupil. Delavnica bo v prostorih Slovenskega dijakskega doma Simona Gregorčiča, ul. Montesanto 84 v Gorici vsak ponedeljek, sredo in petek ob 14. do 16. ure do 10. septembra; informacije na tec01@jezik-lingua.eu.

DIJAŠKI DOM V GORICI sprejema prijave za novo šolsko leto za učence osnovnih šol ter srednje šole I. Trink.

GORIŠKA - Posoški pust

Odslej manj denarja za skupine in vozove

Prispevki nižji za 30 odstotkov - Florenin: »Moramo vztrajati«

Zaradi krčenja javnih prispevkov je tudi tradicija pustnih sprevodov v goriški pokrajini pod vprašajem. O težavah, pred katerimi se bodo prihodnje leto znašli pri spodbujanju udeležbe vozov in skupin na povorkah, so pred nekaj dnevi razpravljali predstavniki odbora Posoškega pusta iz Gorice, Sovodenj, Ronk, Gradeža, Romana in Tržiča, ki so se ustavili na izredni seji. Povabili so tudi društva, ki običajno sodelujejo na prireditvah, s katerimi so se žeeli soočiti in jim napovedati, kakšen je položaj. Na vabilo so se odzvali pustarji iz Gorice, Gradeža, Ronk, Villanove, San Giovannija, Medje vasi, Štmavra, Sovodenj in Gabrij.

»Odbor Posoškega pusta je vsako leto prejemal prispevke goriške pokrajine, ki nam je omogočala nabavo pokalov, nagrad in skupno promocijo. Iz pokrajinske uprave pa so nam neuradno že

sporočili, da bodo prispevki za leto 2012 zaradi krize bistveno nižji. Zato bomo morali žal zmanjšati prispevke, ki smo jih dajali društvom za pripravo vozov in skupin. Kolikšno bo krčenje, še ne vemo, ocenjujemo pa, da bo okrog 30-odstotno,« pravi Bernard Florenin iz društva Karnival: »Vsi predstavniki odbora Posoškega pusta vsekakor soglašamo, da moramo kljub manjšim sredstvom vztrajati pri prijanjem pustnih prireditv. Le če ostanemo strnjeni in si izmenjujemo izkušnje, lahko preživimo.« Florenin dodaja, da se bo odbor še enkrat sestal oktobra, ko bodo sodelujočim na sprevodih znali povedati, koliko bodo lahko prispevali za vozove in skupine. »Odbor Posoškega pusta vsekakor še vedno računa, da mu pokrajina po svojih močeh ob strani, tako kot je bila doslej,« se doda jo predstavniki odbora.

Mafalda Moro
in Franc Černic
sta v zakon
stopila na Vrhu
18. avgusta
1951

ZDRAVŠČINE

Šestdeset let skupne poti

V objemu družine, prijateljev ter zlasti petih vnukinj in enega vnuka sta 60-letnico skupnega življenja praznovala Mafalda Moro in Franc Černic, ki sta se vzela na Vrhu 18. avgusta 1951. Z Vrha sta se preselila v Zdravščino, po dveh letih sta se vrnila v rodno vas, leta 1965

pa ju je živiljenjska pot ponovno privela v Zdravščino. Na Vrhu so se jima rodili Aleksander (1953), Romana (1954) in Luciano (1961), v Zdravščinah pa še David (1969). Franc se je boril v partizanskih vrstah, Mafalda pa je bila med vojno ranjena na dvorišču vrhovske šole. Vse živiljenje sta trdo dela in se posvečala sinovom in hčeri, svojim slovenskim koreninam sta ostala zvesta.

546549 ali 328-3155040; za delavnico pa po tel. 0481-536455, 334-1243766, 328-3155040 ali na elektronski naslov mladinskidom@libero.it.

OBČINA DOBERDOB obvešča, da bo anagrafski urad zaprt zaradi tečaja uslužbencev v četrtek, 8. septembra in v petek, 9. septembra.

OBČINSKA KNUJZNICA v Sovodnjah bo zaprta do 12. septembra.

ZDRUŽENJE PROSTOVOLJNIH KRVO-DAJALCEV IZ DOBERDOBA vabi v nedeljo, 18. septembra v Doberdobo na proslavo 40. letnica ustanovitve krvodajalcev; ob 10. uri zbirališče na trgu Sv. Martina pred spomenikom padlim, ob 10.30 Sv. Maša in ob 11. uri proslavitev obletnice v župnijski dvorani.

ZSKD obvešča, da bodo uradi v poletnem obdobju in sicer do petka, 9. septembra, odprtji od 9. do 13. ure.

Mali oglasi

PRODAJAMO grozdje vrste merlot; tel. 0481-78066.

PRODAM KNJIGE za vse razrede znanstvenega liceja Simona Gregorčiča v Gorici; tel. 347-7629984.

V PODGORI prodam hišo z vrtom; tel. 320-1817913.

Prispevki

Ob priiliki svojega 70. rojstnega dne, Berta Jarc daruje 150 evrov za društvo krvodajalcev iz Doberdoba.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 9.30, Angela Ninin vd. Glessi iz tržiške bolnišnice v cerkvi Sv. Vid in Modesta in na pokopališču.

JUTRI V

VARČEVALNI UKREPI: ZMEDENA VLADA, A TUDI OPONCIJA

Neodgovorna igra na hrbitih državljanov

VOJMIROV TAVČAR

Ko je pred nekaj leti takratni viceminister za gospodarstvo v drugi Prodijevi vladi Vincenzo Visco navedel vrsto ukrepov za bolj učinkovito zatiranje davčne utaje (med temi je bila tudi objava seznamov davkoplačevalcev s prijavljenimi dohodki), ga je takratna desnosredinska opozicija naslikala kot prave krvosega.

Med najostrejšimi kritiki Viscovih predlogov je bil sedanji gospodarski minister Giulio Tremonti (z Viscom se nista mogla niti v časih, ko nista pripadala različnim in med samo ostro spritoma političnima taboroma). Na račun takratnega viceminstra, ki je bil zadolžen za davčno politiko, si je Tremonti privočil marsikatero pikro, ko pa je leta 2008 po volilni zmagi desnosredinske povezave prevzel gospodarsko ministrstvo, je takoj odpravil nekaj Viscovih ukrepov (med temi prepoved plaćevanja v gotovini za vsote nad 500 €, ki je jamačila sledljivost plačil). Gospodarska kri-

za in sklop varčevalnih ukrepov, ki jih je od Italije zahtevala Evropska unija, je Tremontija prisilila, da je tri leta po volilni zmagi stopil na pot svojega osovrenjenega predhodnika in zagrozil z zaprom utajevalem, ki bi davkariji prikrili več kot tri milijone davkov. Zaostril je nadzor nad fiktivnimi družbami, ki služijo samo za prikrivanje imetja in je zopet znova znašal vsoto, za katero je dovoljeno plaćevanje v gotovini, predvsem pa zagrozil z objavo seznama davkoplačevalcev in prijavljenih dohodkov.

Iz zapisnika seje proračunske komisije senata je mogoče sklepati, da je gospodarski minister popravke in dopolnila predlagani varčevalni ukrepom orisal s svojim nekoliko samovšečnim odbijajočim pristopom, saj kot vsak prekaljen politik dobro prikriva resnična čustva. Dejansko pa so bili predlagani ukrepi zanj grenak in težko prebavljiv zalogaj, saj mu je najbrž prišlo na uho dejstvo, da naj bi bil predsednik vlade v ozkem krogu prijateljev ukrepa ožigosal kot

poteze stalinističnega kova.

Ta in drugi ostri odzivi iz večinske koalicije nakazujejo veliko verjetnost, da v dokončnem ukrepu, ki ga bo odobril parlament, velikim davčnim utajevalcem ne bo več zagrožena zaporna kazan, ampak bo sklop znova spremenjen. Zagrožen zapor za davčne utajevalce ne bi bil v skladu s pogledi predsednika vlade, ki je večkrat ponovil, da je davčna utaja moralno upravičena, če država zahteva od davkoplačevalca več kot eno tretjino njegovega dohodka. Kot ni dolgo časa ostal med predvidenimi ukrepi »solidarnosti prispevki« za tiste, katerih letni bruti dohodki presegajo 90.000 €, ker Berlusconi ni hotel, da bi bilo njegovo ime sploh vezano na nek davek.

Sicer pa je sklop varčevalnih ukrepov, ki jih je od Italije zahteval Bruselj, da bi do leta 2013 izničila letni primanjkljaj in ki naj bi bil težak okoli 45 milijard evrov, še vedno nedorečen. Po prvem sklopu, ki sta ga nekaj dni pred velikim šmarnom skupaj predstavila novinarjem Berlusconi in Tremonti in ki

ga je vlada, kot je izrecno poudaril premier, odobrila soglasno, so bili ukrepi na srečanju na vrhu v Berlusconijevi rezidenci in Arcoreju korenito spremenjeni. Odpravljen je bil omenjen solidarnostni prispevek (v veljavi naj bi stal samo za državne uslužbence in za upokojence, katerih pokojnina naj bi presegla določeno vsoto, vendar oboji, kot kaže, ne vlogo za stranke večinske povezave), napovedan je bil poseg v pokojninski sistem, saj naj bi črtali leta študija na univerzi in služenje vojaškega roka tudi za tiste, ki so ta obdobja odkupili za nemajhen denar. Ker se je izkazalo, da bil bil ta ukrep v nasprotju z ustavo in bi povzročil jezen odziv preširokega kroga ljudi, je bil črtan, v četrtek pa je Tremonti v proračunski komisiji senata orisal vrsto popravkov in dopolnil, ki imajo kot skupni imenovalec boj proti davčni utaji, pri kateri naj bi sodelovalo tudi krajevne uprave, ki bi lahko neposredno vključile v svojo bilanco tako pridobljena sredstva.

Varčevalni ukrepi so bili v dveh tednih korenito trikrat spremenjeni in zato je zelo verjetno, da bodo še četrtič ali petič, pri čemer bi se vlada lahko sklicevala tudi na pomisleke iz Bruslja, kjer pravijo, da je boj proti davčni utaji sicer pravilen, vendar ne jamči trajnega in izračunalnega priliva. Sicer pa komisija Europskega sveta očita, da je prezrla ukrepe, ki naj bi spodbudili gospodarsko rast.

Italijanska vlada in še zlasti njen predsednik v mednarodnih krogih nista uživala velikega ugleda (kot kažejo nešteči kritični zapisi v medijih), v zadnjih dveh tednih pa sta si nedvomno zapravila tudi zadnjo drobtinico. Nekaj časa je v Bruslju veljal za solidnega sogovornika vsaj gospodarski minister Tremonti, po aferi Milanese (parlament se bo moral čez nekaj tednov izreči o tem, ali naj bo ministru desna roka Marco Milanese arretiran ali ne) pa tudi italijanskemu gospodarskemu ministru, ki je politično veliko šibkejši, ne zaupajo več kot v prejšnjih letih.

Italijansko vlado je v petek v njem prizadevanju sicer podprla nemška. Iz Berlina so namreč sporočili, da cenijo napore italijanske vlade in povsem zaupajo, da bo z napovedanimi ukrepi dosegla zastavljene cilje. Vendar nemška podpora trgov ni povsem preprtičala. Italija je morala vlagateljem oblubit za obilne 3 odstotke višje obresti kot jih plačuje nemški bund, da je lahko plasirala desetletne obveznice BTP. Razlika v donosnosti obveznic pa je v tem času resnični pokazatelj o tem, koliko trgi zaučajo neki državi.

V teh razmerah je težko napovedati, kakšni bodo varčevalni ukrepi, ki jih bo odobril parlament, divi ples teh dni, velika neodločnost vlade, protislovne poteze pa v teh kriznih razmerah niso bili dobro zdravilo.

Berlusconi je v Parizu, po srečanju o problemu Libije, odgovornst z dogajanje v Italiji skušal zvrniti na pleča opozicijo. Po njegovih besedah so opozicija in njemu nasprotni časopisi ravnili na ravnost kriminalno, ker so s svojimi neučiščenimi kritikami, pomisliki, poudarjenimi dvomi v politiko vlade samo prispevali k temu, da se je povečala nezaupljivost do Italije. Izbruh je bil nedvomno tudi posledica novic iz Rima, kjer je bil na zahtevo neapeljskega tožilstva arretiran podjetnik Giampaolo Tarantini, ki je osumljen, da je skupaj z založnikom lista Avanti Valterjem Lavitolo izsiljeval predsednika vlade, kateremu naj bi priskrbel razpoložljivo žensko družbo, in kjer so bili objavljeni prepisi telefonskih prisluhov. Gre za pogovore, med katerimi se premier ni izrazil ravno pohvalno o Italiji.

S tem izbruhom je Berlusconi najbrž samo dodatno poslabšal svoj položaj, o domnevni krivdi opozicije pa ni prepričal nikogar, razen seveda tistih, ki mu želijo verjeti. O tem, da je predsednik vlade dosegel nasproten učinek od želenega, pa pričajo besede voditelja sre-

dinske UDC Pierferdinanda Casinija, po katerem je Berlusconi vendarle poenotil opozicijo glede zahteve, da mora sedanja vlada odstopiti.

Kdo naj bi v tem primeru prevzel krmilo države, saj ni mogoče razmišljati o predčasnih prekinutih zakonodajnih dobe in predčasnih volitvah dokler ni sprejet sklop varčevalnih ukrepov, ki naj Italijo ščiti pred viharjem gospodarske krize. Vladna naveza je v tem letu jasno pokazala, da ni dorasla svoji nalogi, vendar tudi zdravstveno stanje v opoziciji ni veliko boljše. Še posebej se z dokaj sorodnimi problemi spoprijema največja opozicijska sila, Demokratska stranka, ki si je v teh poletnih mesecih zaradi svoje nedorečene politike in nekaterih korupcijskih afér (primer Tedesco in Penati) zapravila ugled in podporo, ki jo je pridobila po upravnih volitvah in po referendumih. Še vedno ni jasno, kaj Demokratska stranka dejansko predлага in kakšni so njeni dolgoročnejši cilji, ni pojasnila, s kom bi se na volitvah povezala, pa tudi njene poteze v teh zaostrenih poletnih mesecih so bile dokaj zmedene, bila je zagledana sama vase in v omejeno obzorje političnih palač. Ta politika kratke sape ni znala niti jasno nakanati, kako naj bi po oceni vodstva DS izšli iz krize: s predčasnimi volitvami?, z vlado za izredne razmere?, z vlado strokovnjakov? Značilen je bil s tega vidika protipredlog varčevalnih ukrepov, ki so ga izoblikovali v DS. Tudi ta je bil dokaj skruncan, nedorečen in ohlapen, tako da so ga kritično ocenili tudi ekonomisti, ki do opozicije niso sovražno razpoloženi. Veliko je bilo popravkov, dopolnil, veliko nejasnosti kot na primer glede predloga o davku na premoženje, pa tudi predloga, da bi zahtevali solidarnostni prispevek od tistih, ki so izkoristili davčni ščit, da so proti plačilu skromne globe in z zajamčeno anonimnostjo lahko prenesli v Italijo kapital, ki so ga protizakonito odnesli v tujino, ni bil najbolj prepričljiv.

Kot vlada, ki je s predlogom o pojedinah nameravala prelomiti veljavno zakonsko obvezo, se tudi DS v tem primeru ni zavedela, da je dogovore treba spoštovati in da mora odnos med državo in državljanji temeljiti na jasnih zakonih, ki veljajo za vse. Omenjeni zakon o davčnem ščitu je nedvomno slab in tudi krivčen, vendar je zakon in država ga je dolžna udejanjati, dokler ga parlament ne spremeni.

Kot je ugotovila v tedniku La Stampa Irene Tinagli, je v Italiji v tem času morda najbolj zaskrbljujoče dejstvo, da tako vlada kot opozicija neodgovorno poglabljata odnos nezaupanja med državo in državljanom, ker dajeta prednost lodnosi do lastnih volivcev. To je po svoje potrdil tudi Berlusconi, ko je pojasnil, da je bil predlog glede pokojnin umaknjen, ker ni mislil, da bo prizadel tako širok krog ljudi, ne pa zato, ker je bil zgrešen, protiustaven in krivčen. Skratka, glavno merilo nista korektnost in daljnovidnost nekega ukrepa, ampak ocena o tem, koliko glasov stranka zradi takega predloga izgubi ali pridobi. Zato ne preseneča, da v teh dneh dvigujejo glas najrazličnejše socialne skupine, saj so vsi dojeli, kako deluje sistem in kako je treba zadevi streči.

Tak pristop, ki je v zadnjih letih veliko bolj izrazit kot v preteklosti, je imel znatne posledice in ni prizadel samo italijansko gospodarsko ravnovesje. Največja škoda, meni Irene Tinagli, je najbrž kulturna in psihološka, saj nihče ne spodbuja več ljudi, da bi imeli v glavi ambiciozne zamisli in načrte o Italiji, nihče jih ne spodbuja, naj naskakujejo zvezde, ampak jih navajajo na to, da večina s kalkulatorjem v žepu gleda na državo skozi ozkosrčne naočnike vsakodnevne osebne koristi. To je verjetno v prejšnji meri zavrl zanos civilne družbe in onemogočilo, da bi nekatere pobude, kot na primer nedavni referendumi, spodbudili bolj korenite spremembe na politični sceni.

V šolskem letu 2010 / 11 smo učenci osnovne šole Alberta Sirka iz Križa imeli projekt o različnih oblikah komunikacije.

Naprej so nam učiteljice predstavile razne nečine komunikacije, nato smo si ogledali knjige in didaktične igre za slepe otroke v zavodu Rittmeyer. tam smo spoznali tudi brajico.

V šolo smo povabili asistentko pri komunikaciji gluhih, gospo Tatjano Olečič in z njo smo imeli delavnico kretalnega govora.

Obiskala nas je tudi likovna umetnica gospa Magda Tavčar. V delavnici, ki jo je vodila, nam je pokazala, kako se izdeluje lutke s penaste gume. Izdelali smo vsak svojo gozdro živalco. Na koncu šoskega leta smo pripravili lutkovno predstavo in jo uprizorili v veselje staršem in znancem. Zaigrali smo tudi dva nema prizora.

PROJEKT

BERT SIRK

TO KOMUNIKACIJI

Ključ za postopno manjšanje prebivalstva po letu 2050 bo najverjetneje v zmanjšanju rodnosti. Povprečno naj bi se tedaj za vsako žensko rodila manj kot dva otroka, še vedno pa je podsaharska Afrika uganka. (Na fotografijah ANSA: pod naslovom množica na strehi vlaka v Bangladešu, spodaj nepregledna množica muslimanskih vernikov v Meki)

KITAJCI BODO POSPEŠILI, AFRIKA IZVEN NADZORA, INDIJA ZAVIRA

Konec oktobra nas bo 7 milijard

BRUNO KRIŽMAN

Nekje v newyorški stekleni palači OZN so birokrati izračunali, da se bo 31. oktobra rodil otrok, ki bo sedem-milijardni prebivalec našega planeta. V pravi histeriji so celo napovedali kraj, kjer bo do rojstva prišlo. Po bogve kakšnih po-kazateljih so čast prisodili vasi in indijski zvezni državi Uttar Pradesh.

Računi so seveda teoretični, da bo tak cilj dosežen v Indiji pa ne preseneča. Aziska podcelina je že danes dom 1,21 milijarde ljudi in hitro zmanjšuje razliko za Kitajsko, ki jih ima 1,34 milijarde. V Indiji, kljub velikim problemom, ki jih imajo pri prehranjevanju prevelikega števila ljudi, so navdušeni, da bodo oni vodilni. Že danes je indijski prispevec svetovnemu prebivalstvu pri 17 odstotkih. Uttar Pradesh kot največja indijska zvezna država ima 200 milijonov duš in presega skupni seštevek Anglije, Francije in Nemčije. Vsekakor se je rast indijskega prebivalstva rahlo upočasnila v primerjavi s štetji iz prejšnjih desetletij. Od leta 2001 do letos je prebivalstvo naraslo za dobrih 17 odstotkov, v desetletju prej pa za dobrih 21. Indija beleži danes 27 milijonov rojstev na leto. Svet je imel pred 12 leti šest milijard duš, osmo milijardo bo dosegel okoli leta 2025, po deveti (okoli leta 2050) pa se bo začelo število prebivalcev zmanjševati. Pogled nazaj nam razkaže, da je pred sto leti na zemlji živila 1,6 milijarde ljudi, leta 1968, ko je nobelovec Paul Ehrlich iz kalifornijske univerze Stanford objavil knjigo »The Population Bomb«, pa 3,5 milijarde. Ehrlich je zagovarjal potrebo kar po nasilnem omejevanju naraščanja svetovnega prebivalstva, če miroljubne metode ne bi zalezle. Ehrlich se je spustil v klasične ideo-lojge modernih dob in ugotovil, da clo-

veštvo ne živi več od kapitala, temveč ZA kapital, ki nenasitno vsljuje nove in nove potrebe in nalaga novo in novo porabo. Človeštvo se množi, še večji pa je razmah potrošništva. Kljub ugibanjem demografov in družboslovcev so na drugi strani barikade lastnikov kapitala, ki zagovarjajo izključno osebno porabo. Ehrlich je provokativno predlagal, da bi po klasičnem nakupovalnem dnevu, kamion obšel udeležence shoppinga in vzel nazaj vse, kar bi se že izkazovalo kot nepotrebno v hišnem gospodarstvu.

Kljub grozecim številkom, ki najdejo potrditev v slikah ogromnih človeških mas, ki prihajajo iz daljnih krajev, so si strokovnjaki edini, da številke same ne predstavljajo nevarnosti za razpoložljivost hrane in vode za vse. Za vse - pravijo - bo hrane in vode dovolj, le pravilno ju bo treba razdeliti. Prostorska stiska po podatkih statistikov sploh ni problem. Izračunali so, da bi celotno svetovno prebivalstvo, postavljeni ramo ob ramu, zapolnilo prostor, ki ga danes zaseda Los Angeles, mesto, ki se razteza na sto in več kilometrov. Izšel je podatek, da en Ameriščan porabi toliko hrane, energije in drugih stvari, kot 250 Etijopijcev. Če vemo, da se bogat svet nikakor noče sprizniti z idejo, da bi moral v bodočnosti porabiti manj, je teorija o pravičnejši razdelitvi dlje kot utopija in skriva dogodke nepredvidljivih razsežnosti.

V celoti se prebivalstvo množi, posamezni deli sveta pa že beležijo stagnacijo ali celo nazadovanje. To velja seveda za Evropo, ki se ji obeta polnjenje praznin s priseljenci iz Afrike, kjer so efekti demografske bombe najbolj opazni, še vedno v vzponu in kar je najhujše, izven nadzora. V podnaharski Afriki (od koder k nam prihajajo vukompraji) pride na vsako žensko po šest in več rojstev, kar se ne

Amerike. »Latinos« osvajajo vedno več prostora v velikih mestih, prirasteek in vključevanje v gospodarski ustroj pa ponima za skupno stvar, to je za zmanjšanje uporabe, dodaten problem. V ZDA je poraba več kot religija in prištek iz Mehike samo prispeva k večanju razlike v binomu ZDA : Etijopija. Skratka: iz tega konca ne bo prišla nobena rešitev, ki bi v hipotetičnem letu 2050 ustvarila boljše pogoje za življenje vseh prebivalcev zemelje.

V dokaj bližnji bodočnosti naj bi v mestih živilo kar 75 odstotkov vseh ljudi, kar bo prava katastrofa, saj bo vedno manj tistih, ki bodo neposredno obdelovali zemljo in proizvajali hrano. Če se to že zdavnaj dogaja v razvitem svetu, bo za podnaharsko Afriko in za številna druga področja, kjer je manj površin ugodnih za kmetovanje, katastrofa. Rešitev v tem smislu se sedaj premošča le kratkočno. Prej ali slej bo prišel račun in strokvniki predvidevajo, da bo zelo slan. Zadrževati priseljevanje v velika mesta bi bilo nujno. Sem seveda spada tudi zaježitev divjega priseljevanja v bogatejši del sveta.

Beg v velika mesta je izrazit v vseh državah. Svoj čas so za Ciudad de Mexico omenjali 20 ali celo 25 milijonov prebivalcev. Najde se tudi bolj skromne številke, dejansko pa je upraviteljem nadzor ušel iz rok. Mest, ki so v še slabšem stanju kot je mehiška prestolnica, je danes na desetine. Kairo, Lagos, Mumbai, Kalkuta, več kitajskih metropol, Džakarta, Daka in še bi lahko naštevali. Nobeno ne nudi pravih možnosti za masovno uveljavitev priseljencev. Vanje se ljudje stečajo preslepljeni od neonskih luči in reklam coca-cole.

V Evropi imamo eno samo tako megapololo: Carigrad. Čeprav gre za evropsko mesto, ki je nekoč nadzarovalo vstop v bosforsko ožino proti Črnemu morju, je dejansko glavno mesto zemlje-pisno azijske države. Od palače Topkapi in Zlatega roga se Carigrad po novem skoraj neprekiniteno razteza vse do konca Bosforja in bo kmalu začel osvajati obalo Črnega morja. Turčija bo slej ali prej vstopila v EU in brk zemlje-pisnim učbenikom, ki južni breg ožine prisojajo Aziji. In tudi ta tek proti EU pomeni konec koncev stremljenje po večji uporabi posameznika in ne po pravičnejši razdelitvi vsakovrstnih dobrin.

Važen element pri urejevanju velikih mest je racionalna organizacija služb, na katere se prebivalci naslanjajo. Med velikimi mesti po uspešnosti izstopata Pariz in Hong Kong, kjer je gostota prebivalstva zelo visoka, upravna in produktivna središča pa tako razporejena, da se jih dosegá z občutno manj naporom kot marsikje druge. Za tve mesti so statistiki izračunali, da prebivalci porabijo za prevoze (javne in zasebne) do pet odstotkov svojih prejemkov, medtem ko »vesoljski« Houston z veliko razpršenostjo bivalnih področij, vsakemu prebivalcu za prevoze (predvsem zasebne) izstavi račun za kar 20 odstotkov prejemkov.

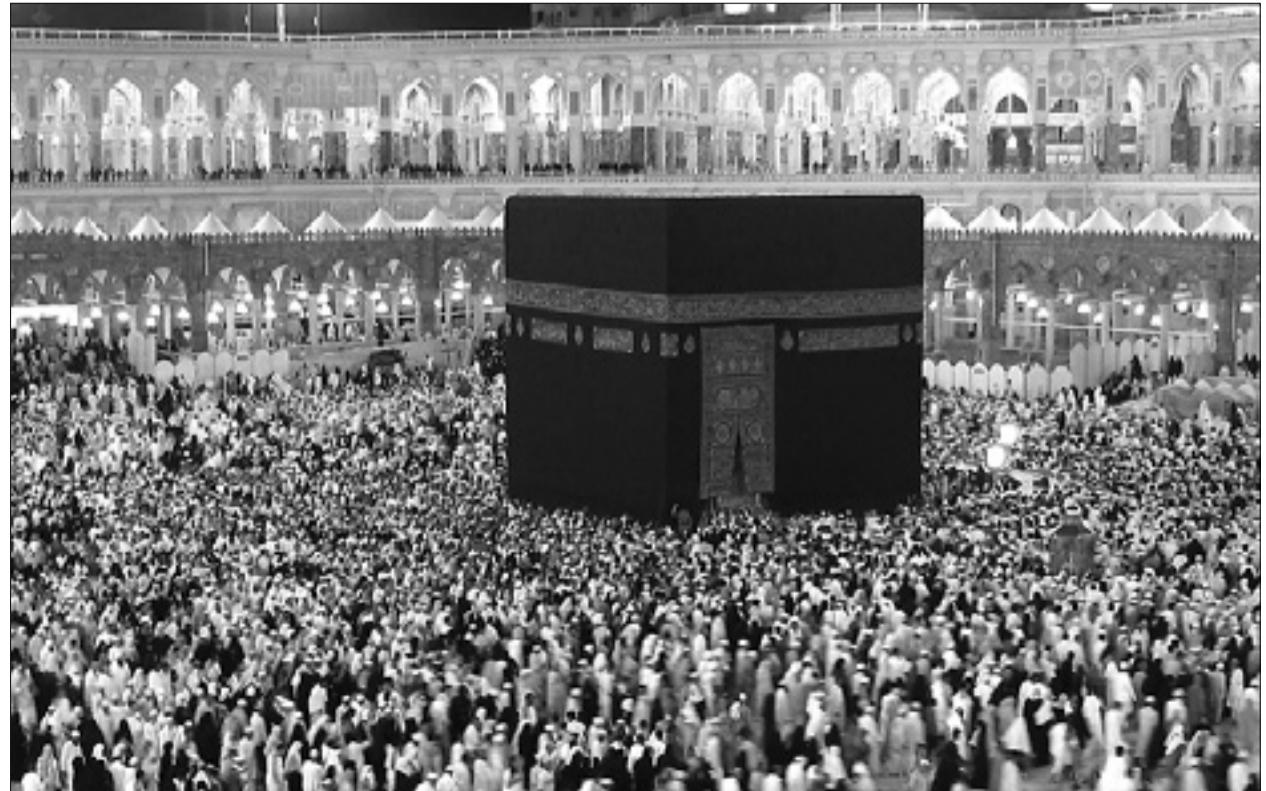
Kljuc za postopno manjšanje prebivalstva po letu 2050 bo najverjetneje v zmanjšanju rodnosti. Povprečno naj bi se tedaj za vsako žensko rodila manj kot dva otroka, še vedno pa je podnaharska Afrika uganka. V nasprotju z ostalim svetom naj bi se njen prebivalstvo do polovice stoletja kar podvojilo! Kljub primerom Etijopije ali posebno Somalije, ki se prav

sedaj soočata z biblično sušo in lakoto, je kritična podhranjenost precej redka. Ko do nje (in tudi do lokote) prihaja, so odločilni dejavniki v vojnih stanjih. Ni točno izračunan vpliv AIDS-a na prirasteek. Iz nekaterih držav so v zadnjih časih prišli rahlo pozitivni pokazatelji, ki pa jim ne gre povsem zaupati. Vlade v tem delu sveta so pretežno do skrajnosti skorumpirane in so morda v svet poslale prirejene podatke, da bi lahko še naprej, kot nagrado, vnovčevalne denarne pomoči iz tujine. Primitivne spolne navade v črni Afriki še vedno vsebujejo izjave moških, ki se bahajo s številom otrok, ki so jih spočeli z različnimi ženskami.

Paradoksalno je stanje v LR Kitajski, kjer že nekaj desetletij velja zakon, ki dovoljuje zakonskemu paru enega samega otroka. Kitajske oblasti so že vzele pod drobnogled letnice rojstev svojih državljanov in ugotovile, da se bliža čas, ko se bodo začeli kazati znaki staranja populacije. Odpravo ali popravo omejevalnega zakona pričakujejo v petih letih. V bližnji Japonski je problem staranja zelo akuten. Na površini, ki je le malo večja od italijanske, se gnete 130 milijonov cesarjev podložnikov, ki ob visokem življenskem standardu in vrhunski zdravniški negi dosegajo življenske dobe krepko preko 80 let. Že več let se poraja problem primanjkovana delovne sile pri oskrbi starostnikov. Zaradi rasne in kulturne sličnosti jo Japonci s sistemom kvot uvažajo iz Vietnam in Filipinov, kjer nasprotno nebrzданo množenje ponuja pretežno mlade generacije.

V Nemčiji, ki nam je takoreč za hrbotom, se je rodnost nemških žena znila na 1,4 otroka, kar je v narodnosten pomenu samomor. Turki in Slovani so bili do pred kratkim gospodarsko po tem dobrodošli, kulturno pa tolerirani. Kanclerka Angela Merkel je že na več forumih izjavila, da asimilacija ne deluje. Nastajajo problemi, ki bi ob vedno večji prisotnosti »drugačnih« lahko zanetili raznovrstne težave. V Angliji, ki je zelo gosto naseljena, so demografi ugotovili, da bi manjša poraba, predvsem hrane, pozitivno vplivala na zdravje ljudi... kot se je dogajalo med drugo svetovno vojno.

V poštov pride na koncu ponovno Indija, kjer so se oblasti pred leti vsaj na videzno veselile milijardnega državljanja. Istocasno so ljudje sami uveli mehanizem, ki zmanjšuje rojstva in še prej blaži skrbni družin za svoje hčere, ki se v Indiji možijo pretežno preko dogovorov staršev. Ko gre za premožnejše družine so običajni oglasi v časopisih, ki razkrivajo izobrazbo bodoče neveste. Med snubci starši največkrat izbirajo najpremožnejšega. So pa rojstva deklic vsekar vezana na negotovost glede bodoče poroke. Zakonski pari, ki že imajo hčere, zelo pogosto nočijo drugih. Moderna medicina že zdavnaj predhodno ugotovi spol zarodka. V Indiji se je po začetku odkrivanja spola zarodka vrtoglavovo počevalo število splavov. Z zakonom so oblasti zdravnikom prepovedale, da bi staršem sporočali spol, takoj pa je zaživel vzporeden sistem zasebnih zdravnikov ali tistih iz javne bolnišnice, ki za podkupnino zakon prezrejo. Kot rezultat se je zmanjšalo število rojenih deklic. Zadnje ljudsko štetje je navajalo 914 deklic za tisoč fantkov, kar je za 13 enot manj kot med štetjem izpred desetih let. Dolgoročno to pomeni, da bo tudi Indija sa modejno začela imeti manj ljudi.

September je čas, ko se poletje začenja prevesati v jesen, je čas nabiranja številnih plodov, predvsem pa je čas trgovine. Letošnja letina je vsekakor obetajoča, za predelavo grozdja v vino pa bo potrebno tako kot vselej upoštevati nekaj osnovnih pravil, ki lahko jamčijo, da bo tudi vino dobro. Pozornost vinogradnikov ob trgovini in v kleti se bo gotovo bogato obrestovala.

NAVODILA V DNEH, KO SE JE ZAČELA TRGATEV

Predelava grozdja

SVETOVALNA SLUŽBA KMEČKE ZVEZE V SODELOVANJU Z ZKB

OPĆINE

Predavanje o posegih ob trgovini

V teh dneh se je začela trgovina. Smatramo, da je koristno, če tudi letos spregovorimo o posegih, ki zadevajo predelavo grozdja in jih strnemo v pregledne sheme. Slednje se ločijo glede na predelavo belega in rdečega grozdja ter z ozirom na uporabljeno tehnologijo (tradicionalno in sodobnejšo).

SHEMA PREDELAVE BELEGA GROZDJA S TRADICIONALNO TEHNOLOGIJO

Drožganje in pečlanje

Drožgi dodamo 5g K metabisulfita ali 2,5g SO₂/100 kg. Možna je tudi kombinacija zvepla z askorbsko kislino, ki je antioksidant ali kombinacijo z galno kislino (odmerki so odvisni od razmerja med sestavinama v raznih pripravkih in zato sledimo navodilom, ki spremljajo pripravek). V primeru prisotnih gnilih jagod odmerek K metabisulfita povečamo na 8 – 10g, po potrebi do 15g.

Dodatek selekcijiranih kvasovk, hrane za kvasovke in encimov

Drožgi dodamo 20g selekcijiranih kvasovk/hl mošta, 20 – 40g hrane za kvasovke/hl mošta (pri odmerek 20g dodamo takoj na začetku, drugega pa 20g samo če se fermentacija ne odvija na pravilen način) in 2 – 3g encimov na 100kg grozdja.

Encimi razkrojijo celično membrano, kar omogoči stiskanje drozge v kratkem časovnem presledku po predelavi grozdja.

Mošt naj ostane na drožgi 24 – 36 ur, da dobri vino snovi, ki so sortno tipične. Klobuk potapljam v kratkih časovnih presledkih (4 – 6 ur), da preprečimo oksidacijo zgornje plasti.

Burna fermentacija

Po prešanju skrbno sledimo burnemu vremenu, ki naj poteka pri 18/20°C. Temperaturo kontroliramo s hlajenjem mošta. Po burni fermentaciji dolijemo posodo. Mošt čistimo z uporabo bentonita ali drugih kompleksnih čistil.

Tiha fermentacija

Ob koncu tihe fermentacije opravimo zračen

pretok. Po pretoku je obvezno žvepljanje s 5g K metabisulfita/hl.

SHEMA VINIFIKACIJE Z UPORABO SODOBNEJŠE TEHNOLOGIJE

Glej zgornjo shemo. Drožganje in pečlanje: 5g K metabisulfita ali 2,5gr SO₂/100 kg. Prešanje. Hlajenje mošta na 10 stopinj C: encimi za čiščenje 1 – 2gr/hl ali 60 – 100g bentonita. Čiščenje z bentonitom 60 – 100gr bentonita/hl mošta. Bistrenje mošta 12 ur. Odtočitev umazane usedline do čistega vina: selekcijirane kvasovke 20gr/hl in hrana za kvasovke 20 – 40gr/hl. Začetek fermentacije. Fermentacija pri 18 – 20 stopinj C. Dolivanje posode. Nadaljevanje fermentacije (tiha fermentacija). Ob koncu tihe fermentacije 1. zračni pretok – po pretoku obvezno žvepljanje s 5g/hl K metabisulfita.

SHEMA PREDELAVE RDEČEGA GROZDJA

Drožganje in pečlanje

Drožgi dodamo 5 gr/hl K metabisulfita ali 2,5 g SO₂/100 kg, 3 – 4 gr/hl encimov za ekstrakcijo barvil.

Dodatek selekcijiranih kvasovk in hrane Na vsak hl mošta dodamo 20 g selekcijiranih kvasovk in 20 – 40 g hrane za kvasovke.

Maceracija

Pri maceraciji potapljam klobuk vsakih 6 ur. Po 2 – 3 dneh izvedemo kontrolo ja-

godne kožice, če še vsebuje barvila (roza barva proti soncu) in degustacijo mošta, da ni preveč trpek. Maceracijo prekinemo, ko postane kožica prosojna. Pri refošku in te-

ranu je maceracija ponavadi daljša (5 – 7 dni), pri ostalih sortah (cabernet, merlot, ipd.) pa krajsa (3 – 5 dni). Temu sledi pre-

šanje. Fermentacija se nadaljuje v nežvepljenem sodu. Po končani burni fermentacijsi dolijemo posodo. Po prvem pretoku, ki je obvezno zračen, žveplamo z 3 g K me-

tabisulfita ali 1,5 SO₂/hl.

KZ - V prihodnjih dneh

Meritve sladkorne stopnje grozdja

Kmečka zveza obvešča vinogradnike, da bo v sodelovanju z Zadružno kraso banko njena svetovalna služba opravila v prihodnjih dneh meritve sladkorne stopnje in skupnih kislin grozdja po spodaj navedenem zaporedju:

- torek 06/09, od 12. do 13. ure pri Andreju Antoniču - Cerovlj 34;
- torek 06/09, od 14:00 do 16:00 pri Radotu Miliču - Salež 68;
- torek 06/09, od 16:30 do 17:30 pri Mirotu Žigonu - Žgonik 34;
- četrtek 08/09/2011 od 14:00 do 15:30 pri Renzu Tavčarju - Repen 42.

Pomen dušika za pravilno delovanje kvasovk

Iz izkušenj iz prejšnjih let izhaja, da uporaba dušičnega hranila za hranjenje kvasovk med vrenjem še ni bila prepričano sprejeta od nekaterih vinarjev, ki sicer dosledno sledijo ostalim navodilom, ki spremljajo predelavo grozdja.

V moštu je nemalokrat dušične hrane le za 2 do 3 dni, nakar se fermentacija ustavi, krivdo za to pa pripisujemo nizkim temperaturam v kleti ali slabim kvasovkam. Prezremo pa glavnega krivca, ki je pomanjkanje hrane. Če želimo, da poteka vrenje nemoteno do konca, moramo dodati moštu 20 gramov hranila na hl v prvih dveh dneh vrenja. Bolje je, če v naslednjih dneh dodamo še isti odmerek hrane. Ne gre prezredi tudi dejstva, da si kvasovke ob pomanjkanju hrane pomagajo tako, da razkrajo aminokisline, iz katerih se sprošča žvepol. Posledica tega pa je nastanek bekserja, ki daje moštu neprijeten vonj po gnilih jajcih in zahteva takojšen zračen pritisik. Sledimo zato nasvetu enologa ter ob pravem času in v pravilnih odmerkih dodajmo moštu potrebnata hranila za kvasovke.

Svetovalna služba KZ v sodelovanju z ZKB

STROKOVNI NASVETI

Kmetijska opravila meseca septembra

September je pred nami, čas obračunov za letošnjo letino, čas pobiranja sadja in pridelkov iz zelenjadnega vrta, posebno pa čas trgovine.

VINOGRAD – Na začetku meseca so v polnem teklu priprave na trgovatev. Klet dobro očistimo, prezrcimo in preverimo čistoč vseh pripomočkov. Lesene sode pregledamo, da ne puščajo in da nimajo vonja po plesni. Nabavimo si metabisulfit, selekcijirane kvasovke, škarje, rezila in druge potrebsčine. Dobro bi bilo tudi, da bi si nabavili plastične zaboje, če jih še nismo. Slednje lahko rabimo tudi za shranjevanje in prenos oljki v oljarno. Nekaj dni pred trgovijo lahko odstranimo stare liste, v bližini grozda in ki ne več asimilirajo S tem pa ne smemo pretiravati. Poseg je koristen predvsem v primeru bujnih sort in pri takih, ki so podvržene gnitiju ali botritisu.

Za določitev pravega trenutka trgovine je zelo važno merjenje sladkorja in kisline. Med zorenjem se sladkor postopoma viša, kislina pa niža. Kisline je zelo važna in ne sme pasti pod določeno količino. Za merjenje rabimo vzorec sestavljen vsaj iz 100 jagod. Jagode odvzamemo enakomerno, na več trtah porazdeljenih po vino gradu, na zunanj in notranji strani trte in na vseh straneh grozda. Če imamo več sort, pripravimo več vzorcev. Najbolje je, da nam pri tem pomaga strokovnjak. Za trgovine izberemo ne deževne in niti ne prehladen dan. Dež namreč lahko odplahne naravne glijice, ki se nahajajo na kožici jagode in mošti stežka vre. Prav tako je fermentacija težkočena ob hladnem vremenu. Ko nabiram grozdje, moramo paziti, da ne poberemo gnilev v plesnjive jagode. Za nabiranje uporabljamo majhne posode. Grozdje čimprej zmeljemo. Posebno po slabšem grozdju je priporočljivo takoj po mletju dodajanje metabisulfita, da preprečimo oksidacijo mošta. Priporočljivo je dodajanje selekcijiranih kvasovk posebno ob gnilem grozdju in ob hladnem vremenu, ko mošt s težavo vre. Kvasovke dodamo le 12 do 24 ur po dodajanju metabisulfita.

OLJČNI NASAD – V oljčnem nasadu moramo v tem mesecu usmeriti vso pozornost morebitnemu napadu oljčne muhe. Jakost in čas napada oljčne muhe sta zelo različna od leta do leta. Prav čas škropljenja najtočneje določimo na podlagi fermonskih vab. Ko se ulovi 10–15 muh na teden, moramo prešteti vsaj 200 oljki po vsej krošnji. Škropimo, ko ima vsaj 10 odstotkov plodov aktivne vbode, to se pravi vbode z živimi jajčeci. Bolj enostavno pa je, da stalno sledimo navodilom strokovnjakov. Večkrat se zgodi, da škropljenje oljke soupada s trgovijo. Kdor goji oljke v bližini trt, mora strogo upoštevati karenčno dobo škropila ali pa najprej potrgati grozdje, še nato pa škropiti bližnje oljke. Na oljkah se v tem času lahko pojavi tudi oljčna kozavost. V primeru napada škropimo z bakrovimi pripravki. Tudi tu moramo strogo upoštevati karenčno dobo, če so oljke v bližini. Še vedno na oljkah opravimo zeleno rez tako, da odstranimo bohotivke v notranjosti krošnje.

SADNI VRT – V septembetu pobiramo nekatere sorte jabolk in hrušk, pa tudi slive, fige in orehe. Sedaj je čas, ko opravimo cepljenje na speče oko.

ZELENJADNI VRT – Se vedno pobiramo poletne pridelke kot so paradižnik, bučke, kumare in druge. Pobiramo tudi buče. Ostanke zelenjadnic, ki so v tem času že zaključile svojo živiljenjsko dobo, odstranimo iz vrta. V slednjih se namreč lahko skrivatev nekateri povzročitelji bolezni in škodljivci, ki prezimijo v zemlji in lahko napadejo v naslednjem letu.

Na začetku septembra sezemo motovilec, peteršilj, špinaco in zeleni radič, presadimo pa jesensko solato, por in endivijo. Preden sezemo ali presadimo, moramo površino dobro zaliti. Prav tako zalijemo tudi po končanem sejanju ali presajanju. Sejano površino dobro pokrijemo z vrečevino ali pajčevinastim vlaknom. Gredice moramo v tem obdobju dobro pripraviti in jih nekoliko dvigniti, da ne bo zastajala deževna voda.

Posebno ob vlažnem vremenu moramo v shrambi stalno nadzorovati pridelke, kot je na primer krompir. Nemudoma moramo odstraniti gnile gomolje, da ne okužijo še druge. Krompir moramo hrani v temnem in hladnem prostoru, v leseničnih zaboljih ali na kupu, ob primerni vlagi. S svetlobo krompir postane zelen, v pretoplem prostoru pa prerano vzklj.

V septembetu je možen napad nekaterih povzročiteljev bolezni, kot so septoria na zeleni, peronospora na kapusnicah in druge. Škropimo z bakrovimi pripravki, a le, če je do pobiranja še daleč. Skrbno moramo torej upoštevati karenčno dobo. Še vedno zatiramo kapusnega belina s pripravki na podlagi Bacillus thuringiensis.

OKRASNI VRT – Balkanske in okenske rastline še vedno dnevno zaliivamo in občasno gnojimo. Enoletnim okrasnim rastlinam odstranjujemo posušene dele in odcvele cvetove. Na začetku meseca še vedno lahko pripravljamo potaknjence pelargonij. Nabavimo si spomladanske čebulnice, ki jih bomo sejali od konca septembra vse do prvih dni novembra. Pripravimo zemljo, bodisi v vazah, kot na prostem. Glinasto zemljo pomešamo s peskom.

Magda Šturm

V novogoriški Mestni galeriji je o Silvestru Komelu in njegovem delu spregovoril Milček Komelj (na fotografiji pod naslovom), v Gorici pa sta ob ravnateljih dveh kulturnih domov Pavli Jarc in Igorju Komelu (desno) imela besedo še Stane Bernik v slovenščini in Joško Vetrin v italijanščini

FOTO K.M., BUMBACA

ČEZMEJNA RAZSTAVA VRHUNEC KOMELOVEGA LETA

»Naš Silvester Komel, umetnik dveh Goric, si zasluži tak poklon«

KATJA MUNIH, VILI PRINČIČ

Medtem ko je nad Novo Gorico ugašal petkov sončni zahod, so v novogoriški Mestni galeriji v vsej svoji topolini začarele Komelove barve. »Lepa, zelo lepa razstava.« »Naš Komel. Zasluži si tak poklon.« Tako je v toplem večeru vršalo med številnimi obiskovalci, ki so prišli na odprtje »Zmagoslavja svetlobe«, spominske razstave del pokojnega umetnika Silvestra Komela, pomembnega predstavnika slovenskega modernega slikarstva, povezovalca goriškega in novogoriškega prostora. Razstave, razvajane na dva dela: goriškega in novogoriškega, kakršno je bilo tudi umetnikovo delovanje. Goriška postavitev zgodnjih slikarjev del »Izhodišča in iskanja«, ki sta jo ovrednotila in predstavila umetnostni zgodovinar Stane Bernik in likovni kritik Joško Vetrin, se je začela le dve uri pred novogoriško, naboljeno »Preboj in nagovor«, saj zajema najpomembnejša dela iz umetnikovega »zrelega« obdobja. Na njej je o Silvestru Komelu in njegovem delu spregovoril umetnostni zgodovinar Milček Komelj. Častni pokrovitelj spominske razstave, ki je poklon 80. obletnici umetnikovega rojstva in njegovemu čezmejnemu delovanju, je slovenski predsednik Danilo Türk.

Pregledna razstava, ki na obeh lokacijah ponuja na ogled skupno 52 umetnikovih del, je vrhunec dogodkov ob letosnjem letu, posvečenem Silvestru Komelu. Čezmejni projekt obeležitve Komelovega leta, v katerega sta vključena tako novogoriški kot goriški Kulturni dom, novogoriška mestna občina in slikarjeva družina, je začel z lanskotletno decembrisko izdajo koledarja z

njegovimi deli, se nadaljeval s spomladansko izdajo razglednic z motivi iz njegovih slik, po razstavi pa bo izšla še monografija o njegovem delu. Avtor spremnega besedila bo Milček Komelj, ki je na petkovem odprtju novogoriške razstave povedal: »Motivno je Komel izhajal iz doživetja rodne goriške kraje, ki je v pravem ustvarjalnem zanosu preobrazil v poetično vizijo, razširjeno v kozmos in jo s svojo svetobo razprl v nebesna prostranstva.«

Silvester Komel je imel v sedemdesetih letih minulega stoletja dva atelje - enega v Gorici, drugega na slovenski strani meje. Kot aktiven član skupine 2XGO je s pomočjo umetnosti že takrat presegal mejo med obema državama - Italijo in tedanje Jugoslavijo. Po besedah umetnikovega sina Boštjana je Silvester Komel, ki je med ljubitelji slikarstva trenutno zelo iskan avtor, ustvaril okrog tisoč del. Veliko jih je shranjenih doma, v družinski zbirki, lepo število, okrog 700, pa jih visi v raznih galerijah, muzejih, kulturnih domovih in drugih javnih institucijah.

»V generaciji umetnikov, ki so se na slovenskem likovnem prizorišču uveljavili v začetku sedemdesetih let, zavzema Silvester Komel mesto enega najbolj samosvojih izvirnih ustvarjalcev, čigar dela so bila prevečkrat po krivici prezrta morda tudi zaradi pozicije "umetnika na robu" oziroma njegove odmakenjenosti od centra umetniškega dogajanja,« poudarja direktorica novogoriškega Kulturnega doma Pavla Jarc, ki se nadeja, da bo ta razstava zopet odprla tudi strokovno diskusijo o Komelovi ustvarjalnosti in obudila idejo o zagotovitvi primerenega razstavnega prostora za vzpostavitev stalne postavitve njegovih del na Goriškem. (km)

Vsa Komelova dela so zmagoslavje svetlobe

»Zmagoslavje svetlobe« je pravi naslov za likovna dela novogoriškega slikarja Silvestra Komela, ki nas je zapustil na predbožični dan leta 1983. Letos poteka 80-letnica njegovega rojstva, za to priložnost pa sta kulturna domova v Gorici in Novi Gorici pripravila retrospektivno razstavo, ki je na ogled v goriškem Kulturnem domu in v novogoriški Mestni galeriji. Komel je bil osebnost v obeh mestih, zato se ga je oprijel vzdevek: umetnik dveh Goric. Dve njegovi deli že od odprtja Kulturnega doma leta 1981 visita v zgornji veži ter predstavljal Goriško kot stičišče dveh narodov in dveh kulturnih izročil, ki si skupaj prizadavata za utrjanje sožitja.

V petek je najprej potekalo odprtje goriške razstave z naslovom »Izhodišča in iskanja« in z zgodnjimi Komelovimi deli. Udeležili so se ga številni ljudje z obeh strani meje; med vidnimi gosti gre posebej omeniti goriško prefektino Mario Augusto Marrosu, od-

bornika za kulturo pri goriški pokrajinii Federica Portellija, županjo Sovodenj Alenko Florenin, pa še predstavnike SKGZ, SSO in ZSKD. Prisoten je bil tudi nekdanji goriški župan Antonio Scarno, ki je bil pred nekaj desetletji med pobudniki čezmejnih likovnih razstav, predstavnikov sedanja mestne uprave pa ni bilo na spregled. Po pozdravnem nagovoru ravnatelja Kulturnega doma Igorja Komela je zbrane nagovorila Pavla Jarc, direktorica Kulturnega doma v Novi Gorici, nakar sta beseda imela umetnostna kritika, Stane Bernik v slovenščini in Joško Vetrin v italijanščini. Bernik je podčrtal, da v Gorici razstavljeni dela prihajajo večinoma iz grada, ki ga hrani družina Komel in so izčrpeli in kakovosten razstavni prikaz, ki je izpovedno zaokrožen in prezentacijsko sklenjen. V svojih zgodnjih delih - tako Bernik - se je Komel posvečal krajinskemu slikarstvu in se je kot krajinar predaval izvirnemu barvnemu zapisovanju in svetlobni interpretaciji. Znotraj te poetike se je skoraj vzpono in hkratno loteval realističnih in abstraktnih konstrukcij ter likovnih jezikov. Nedvomno gre za zgornjino razstavo, ki nam bo z obujanjem umetniških spominov s sten galerije Kulturnega doma ponujala poln angažiran slikarski dialog. Na njej Komelove verodostojno zaobjete slikarske umetnine govorijo nadvse prepričljivo, konstruktivno in spodbudno, je svoj poseg zaključil Bernik.

Vetrin je izpostavil dejstvo, da se je Silvester Komel predobro zavedal, da prebirati naravo pomeni si jo ogledovati skozi tančico madežev in barvne prekritij, ki so včasih geometrično strukturirane, včasih pa postavljene na bolj svoboden način. Doumel je tudi, da slikati pomeni zabeležiti to barvne občutne na slikarsko površino po zakonitostih, ki se sklicujejo na zunanjou konfiguracijo predstavljenega subjekta. O delih v Kulturnem domu je kritik še povedal, da se v nekaterih od njih zrcali raznolika kraška zemlja in njeni starodavni arhitektonski videzi, kasneje pa so iz obdobja v obdobje njegove ustvarjalnosti bolj opazni prehodi v abstraktne likovne zvrsti, ki se odražajo v vedno širših barvnih poljih na platenih velikega formata. Močna kompozicijska jedra uspejo vdahnit slikam otipljivo povezano s krajinsko realnostjo naših krajev, je še dejal Vetrin.

O čezmejni razstavi sta se povabilno izrazila tudi pokrajinski odbor-nik Federico Portelli in Marino Marsič v imenu SKGZ. Poudarila sta, da je kultura pomembna vez med sosednjima mestoma in med ljudmi nasploh. Šopom cvetja, ki ga je Kulturni dom podaril Komelovi vdovi, gospo Sonji, se je zaključila goriška slovesnost v spomin na umetnika dveh Goric. (vip)

V Novi Gorici družina Silvestra Komela: sin, soproga in hči (levo); občinstvo na odprtju goriške razstave (spodaj)

FOTO K.M., BUMBACA

Na slikah:
pod naslovom in desno spodaj
nаписи в шкотски гајелштини,
marsikje brez angleškega prevoda;
spodaj levo minister Alasdair Allan.

SPODBUDNI REZULTATI ANKETE ŠKOTSKE DEŽELNE VLADE

Več kot 80 odstotkov prebivalcev Škotske želi ohranitev škotske gaelščine

BOJAN BREZIGAR

Kar 81 odstotkov prebivalcev Škotske je mnenja, da je za to regijo Velike Britanije pomembno, da ne izginejo njene jezikovne tradicije, to je škotska gaelščina, stari keltski jezik. To izhaja iz ankete, ki jo je objavila škotska deželna vlada in s katero je raziskovala odnops državljanov to tega škotskega jezika, ki ga govorijo le maloštevilni prebivalci regije, predvsem na skrajnem severozahoduh dežele in na otokih ob zahodni obali Škotske.

Ključne ugotovitve ankete so naslednje:

65 odstotkov anketiranih je mnenja, da bi morale oblasti narediti več za promocijo gaelškega jezika na Škotskem; 81 odstotkov anketiranih meni, da je za Škotsko pomembno, da ne izgubi svojih jezikovnih tradicij;

70 odstotkov anketiranih ocenjuje, da bi bilo treba zagotoviti več priložnosti za učenje gaelškega jezika;

90 odstotkov anketiranih je prepričan, da bi bilo treba učiti gaelščino v škotskih šolah;

53 odstotkov anketiranih bi žečelo, da bi bil gaelški jezik bolj prisotne in nem življenju na Škotskem.

Rezultate ankete je prvi komentiral škotski deželni minister za gaelščino Alasdair Allan. Med drugim je dejal:

»Škotska vlada že dfolgo verjame, da je gaelški jezik zelo pomemben del našega izročila, kulture, turizma in gospodarstva in ta anketa jasno kaže, da večina Škotov soglaša z ugotovitvijo, da je jezik zelo pomemben. Dejstvo, da ljudje v vsej deželi, torej ne samo v tistih predelih, kjer je jezik v rabi, tako močno podpirajo gaelščino, je zelo ohrabrujoče in je pomembno priznanje za trud vseh tistih, ki si prizadevajo, da bi ta jezik postal del tudi v moderni Škotski. Zelo pomemben je še zlasti odziv na specifično vprašanje o izobraževanju z visokim odstotkom osgovorov v korist poučevanja škotske gaelščine v javnih šolah in še višjim odstotkom tistih, ki so se izrekli za okrepitev škotskih študij. Škotska vlada se zavzema za razvoj posebnega študijskega programa, ki bi obsegal škotsko zgodovino, literaturo, jezike in kulturo in sam bom vodil delovno skupino, ki bo v prihodnjih tednih obravnava to vprašanje,« je dejal minister in na koncu še dodal: »Sedaj imamo jasno sliko, ki ne dopušča dvomov o gaelškem jeziku v letu 2011 in sam bom delal skupaj z ustanovo za gaelški jezik Bòrd na Gàidhlig, s škotskimi oblastimi in z drugimi pristojnimi telesi, da udejamo želje, ki izhajajo iz te ankete in ohranimo gaelški jezik.«

Rezultat ankete je pozdravil tudi predsednik Ustanove za gaelški jezik Arthur Cormack, ki je dejal: »Anketa samo potrjuje rezultate prejšnjih javnomenjenskih raziskav. Vsakokrat ko smo vprašali škotsko javnost, se je velika večina izrekla za ohranitev gaelškega jezika in za potrditev potrebe po večjih možnostih učenja tega jezika. Škotska javnost je bila tudi vselej dosledna pri ugotovitvi, da Škotska ne sme izgubiti svoje identitete in Bòrd na Gàidhlig bo, v okviru nacionalnega načrta za gaelški jezik in drugih določil, nadaljeval s promocijo gaelščine kot nacionalnega jezika celotne Škotske. To v praksi pomeni, da bo postala gaelščina dostopnejša za vse, ki se je bodo hoteli učiti v šoli ali izven njem pa tudi za tiste, ki bodo žečeli primereno spoznati in ceniti gaelško umetnost, uporabljati jezik preko sredstev obveščanja ali pa tudi samo govoriti gaelščino doma ali v kro-

gu svojih skupnosti. Krajevne uprave in javne ustanove so torej dolžne, s pomočjo naše ustanove, kadar je to potrebno, zagotoviti gaelški jezik povosod, kjer obstaja želja, da bi se ga ljusje učili ali bi ga uporabljali.«

Na spletni strani so objavili tudi ocene nekaterih državljanov, ki se učijo gaelški jezik. Tako je David Sutherland dejal: »Tečaj gaelščine, ki so ga organizirali za uslužbence mestne uprave v Glasgow, je bil zelo zanimiv, po svoje tudi zabaven; to je bil zelo učinkovit način učenja jezika, o katerem smo vsi prepričani, da je zelo težak. Večina kolegov, ki se je udeležila tečaja, prej ni imela nobenega znanja gaelščine in res je bilo pre-

Xornal de Galicia odslej samo na spletu

Pred letom dni je prenehal izhajati digitalni dnevnik v galicijskem jeziku Vieiros; sledil mu je zgodovinski galicijski tednik A nosa terra, ki daje dolga leta izhajal v tiskani obliki, zaradi pomanjkanja sredstev pa je bralcem na razpolago samo še na svetovnem spletu; ob koncu junija so, ob 75. obletnici prvega statuta avtonomije Galicije, ukinili tiskano izdajo dnevnika Galicia Hoxe, edinega dnevnika, ki je izhajal samo v galicijskem jeziku. Sedaj pa je prenehal izhajati tudi tiskana izdaja galicijskega časopisa Xornal de Galicia, ki je objavljaj članke v španskom in v galicijskem jeziku; ta časnik je na razpolago samo na spletnih straneh. Tako so v slabem letu dni praktično izginili vsi tiskani mediji v galicijskem jeziku, ker jim je dečelna vlada lkjudske stranke odzvela vso javno podporo. Dnevnika La Voz de Galicia in El Correo Gallego izhajata v Galiciji samo v španskem jeziku.

Xornal de Galicia je začel v tiskani obliki izhajati leta 2008, že prej pa je izhajal na spletnih straneh. Tiskana izdaja je bila možna, ker je takratna dečelna vlada, ki sta jo sestavljali socialistična stranka in nacionalistična formacija Bloque nacional Galego, podpirala tisk v galicijskem jeziku. Sedaj, ko javnih sredstev ni več, se je, kot so ironično zapisali v zadnji številki tiskane izdaje dnevnika »vrnil k izvoru«.

Politika dečelne vlade je torej močno zarezala v prizadevanja za ohranitev galicijskega jezika in kulture. Ne gre samo za

ukinjanje prispevkov medijem in kulturnim organizacijem, ampak je dečelna vlada spremenila šolski sistem in dejansko odpravila šole, v katerih je pouk potekal v galicijskem jeziku, češ da jih nadomešča s triječnimi šolami, v katerih je poleg galicijsčine še španščina in angleščina. Bendar gre dejansko za španske šole, v katerih ima galicijsčina samo vlogo nekakšnega tretjega jezika in je torej povsem marginalizirana.

Zanimivo je, da tako daleč ni šel niti Manuel Fraga Iribarne, nedanji minister v vladi diktatorja Francisa Franca, ki je tri desetletja predsedoval galicijski dečelni vladi in je kljub svojim konservativnim in filošpanskim pogledom dopustil galicijski jezik v šolah, v medijih in celo v dečelnem parlamentu, čeprav mu ni zagotovil statusa uradnosti.

nenetljivo, kako hitro so na tem tečaju začeli govoriti in razumevati, kar drugi govorijo. To je pravzaprav neverjetno, saj mi je omogočilo, da sem utrdiril tisto znanje, ki sem ga prej pridobil v šoli in ga obogatil z boljšo izgovarjavo, s bogatejšim besednim zakladom in s samozavestjo pri rabi jezika.«

Sicer pa iz raziskave tudi izhaja, da so investicije v gaelški jezik tudi finančno donosne za vso Škotsko. Poleg tega, da se s tem širi krog ljudi, ki govorijo jezik in torej ohranajo jezikovno izročilo, predstavlja gaelščina tudi vrsto delovnih mest po vsej Škotski, kar prispeva k ohranjanju kmetijskih predelov. Gre v konkretnem primeru za 288 stal-

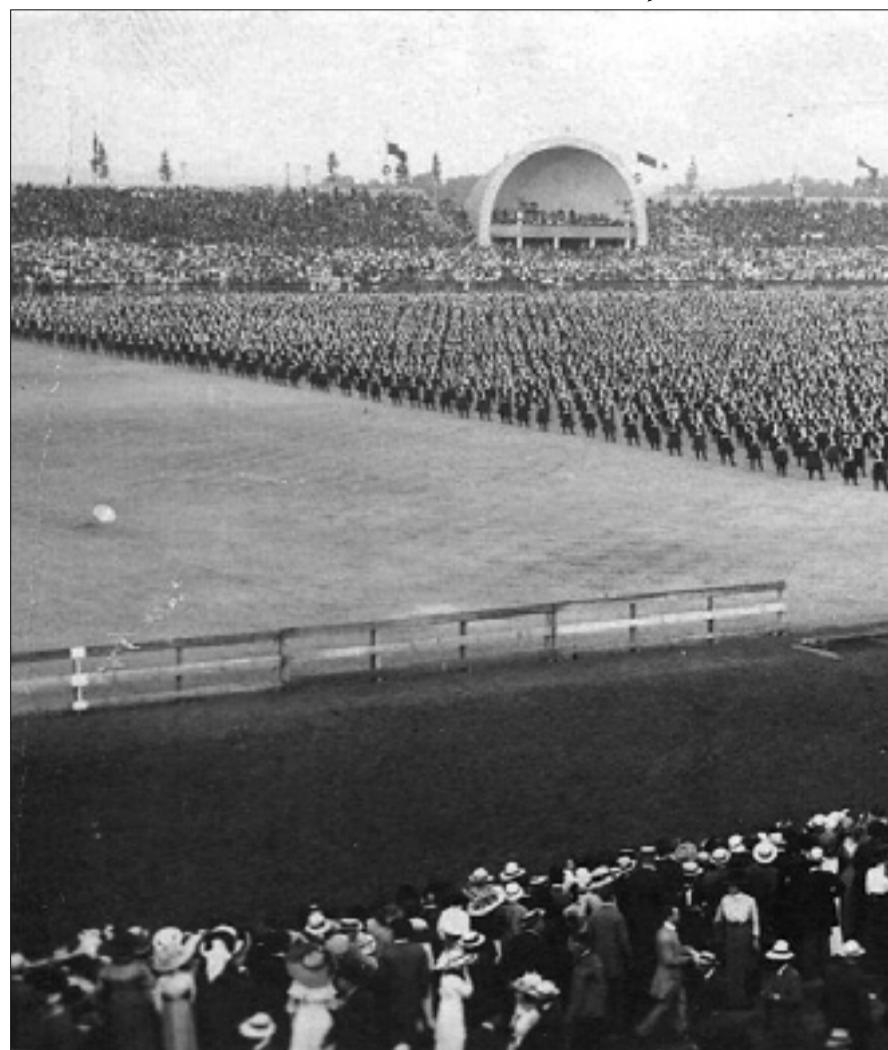
nih zaposlitv v skuponi vrednosti 12 milijonov funтов, poleg teh pa dečelna vlada namreč še 3 milijone funtov za vsakoletni škotski glasbeni festival Royal National Mod.

Sicer pa se veča tudi število študentov, ki se odločajo za študij gaelščine na univerzitetni ravni. Zadnji izpitni rok je pokazal, da se jih je za ta jezik odločilo kar 116, to je 80 odstotkov več kot v prejšnjem roku. Zanimivo je, da se je enajst študentov v Glasgoeu odločilo za študij matematike v gaelščini in opravilo izpite z odliko, čeprav so bila vsa vprašanja v gaelščini. Sicer pa novi vladni ukrepi omogočajo rabo gaelščine tudi na spletnu, tudi za komuniciranje z ministri.

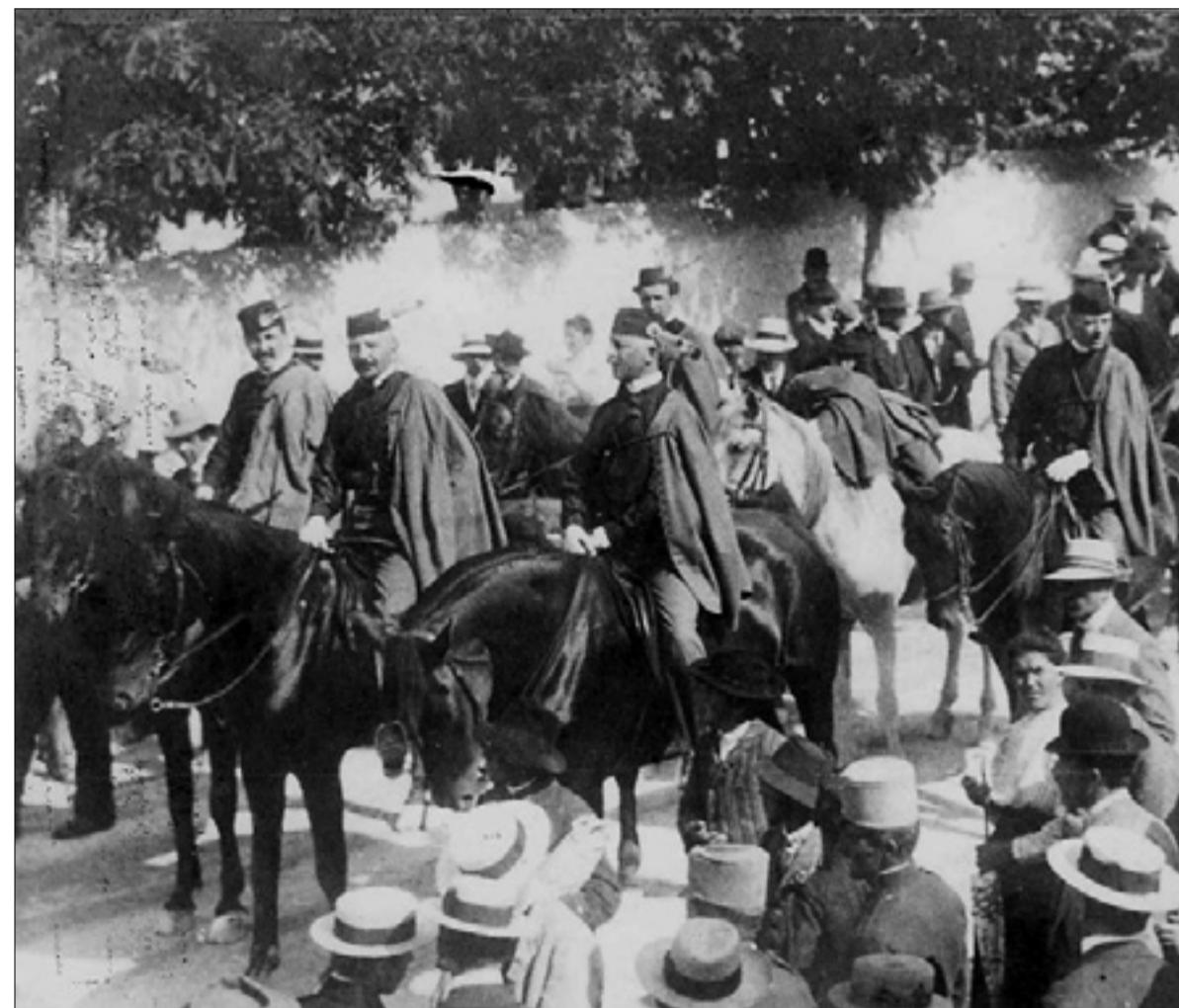
Zamisel o sokolstvu je prišla med nas iz Češke, od koder so prišle še druge zamisli. Češka je takrat prednjačila v slovanskom svetu in je bila za vzor za ostale. Tako je že leta 1866 list Ilirski Primorjan objavil članek o sokolstvu. Iz članka izvemo, da je v Pragi delovalo društvo Severni Sokol, v Ljubljani pa Južni Sokol. Nato je sledil poizkus v Trstu. 5. maja 1869 se je v prostorih Slavjanske čitalnice zbral 66 ustanovnih članov Južnega Sokola v Trstu.

ZAPIS OB STOLETNICI USTNOVITVE

Tržaška sokolska župa

MILAN PAHOR

sednik) Tržaške sokolske župe je bil Josip Wilfan, predsednik društva Edinost, starosta Tržaškega Sokola (najpomembnejšega društva v sklopu sokolske župe) pa je bil državni poslanec Otakar Rybar, ki je bil pred Wilfanom predsednik Edinosti. V prvem letu delovanja (1911) je bil starosta odvetnik Gustav Gregorin. Vse to le potrjuje pomembo sokolstva v samem narodnem gibanju v Trstu in okolici. Poleg redne bogate telovadne, izletniške in družabne dejavnosti je sokolstvo pod Wilfanovim starostovanjem v letih pred začetkom prve svetovne vojne odlikovalo dvoje pobud: izdajanje Vestnika Tržaške sokolske župe v letih 1912-1914 in redno prirejanje zletov (skupnih srečanj sokolov in sokolic) z množičnim telovadnim nastopom članstva in zaključnim druženjem.

Ustanovitev Tržaške sokolske župe

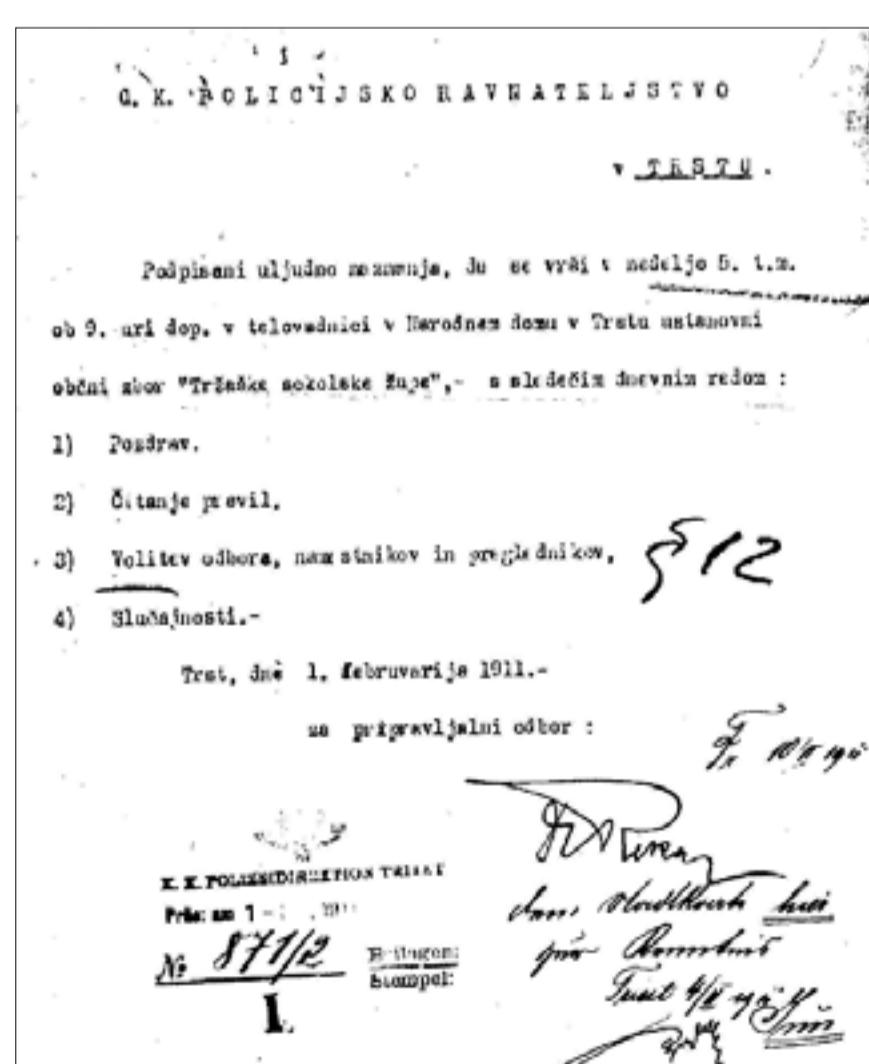
V nedeljo, 5. februarja 1911, je bila torej ustanovljena Tržaška sokolska župa. Od 1. februarja dalje so bili v časopisu Edinost objavljeni pozivi k udeležbi.

Ustanovniki so se zbrali ob 9.00 uri v telovadnici v Narodnem domu v Trstu in ustanovili občni zbor "Tržaške sokolske župe", - v sledenjem dnevnim redom:

- 1) Posdrav.
- 2) Čitanje pravil.
- 3) Volitev odbora, namestnikov in preglednikov.
- 4) Služajnosti.

Trst, dan 1. februarja 1911.
za pripravljalni odbor:

G. P. 1911

Časopis Edinost je 19. julija 1882 objavil vest, da je vlada potrdila pravila Tržaškega Sokola. Poobudniki za ustanovitev Tržaškega Sokola pa so se zbrali na pripravljalnem sestanku dne 18. maja 1882 v prostorih Delavskega podpornega društva v Trstu. Na občnem zboru dne 23. julija 1882 so izvolili vodstvo. Prvi predsednik Sokola v Trstu je postal Juraj Vučković.

Zamisel o sokolstvu je prišla med nas iz Češke, od koder so prišle še druge zamisli. Češka je takrat prednjačila v slovanskom svetu in je bila za vzor za ostale. Tako je že leta 1866 list Ilirski Primorjan objavil članek o sokolstvu. Iz članka izvemo, da je v Pragi delovalo društvo Severni Sokol, v Ljubljani pa Južni Sokol. Nato je sledil poizkus v Trstu. 5. maja 1869 se je v prostorih Slavjanske čitalnice zbral 66 ustanovnih članov Južnega Sokola v Trstu. Sestavili so pravila društva in izvolili vodstvo. C.kr. namestništvo v Trstu pa pravil ni odobrilo in zato se Sokol uradno ni smel ustanoviti. Počakati je bilo treba vse do leta 1882, da je zaživel Tržaški Sokol.

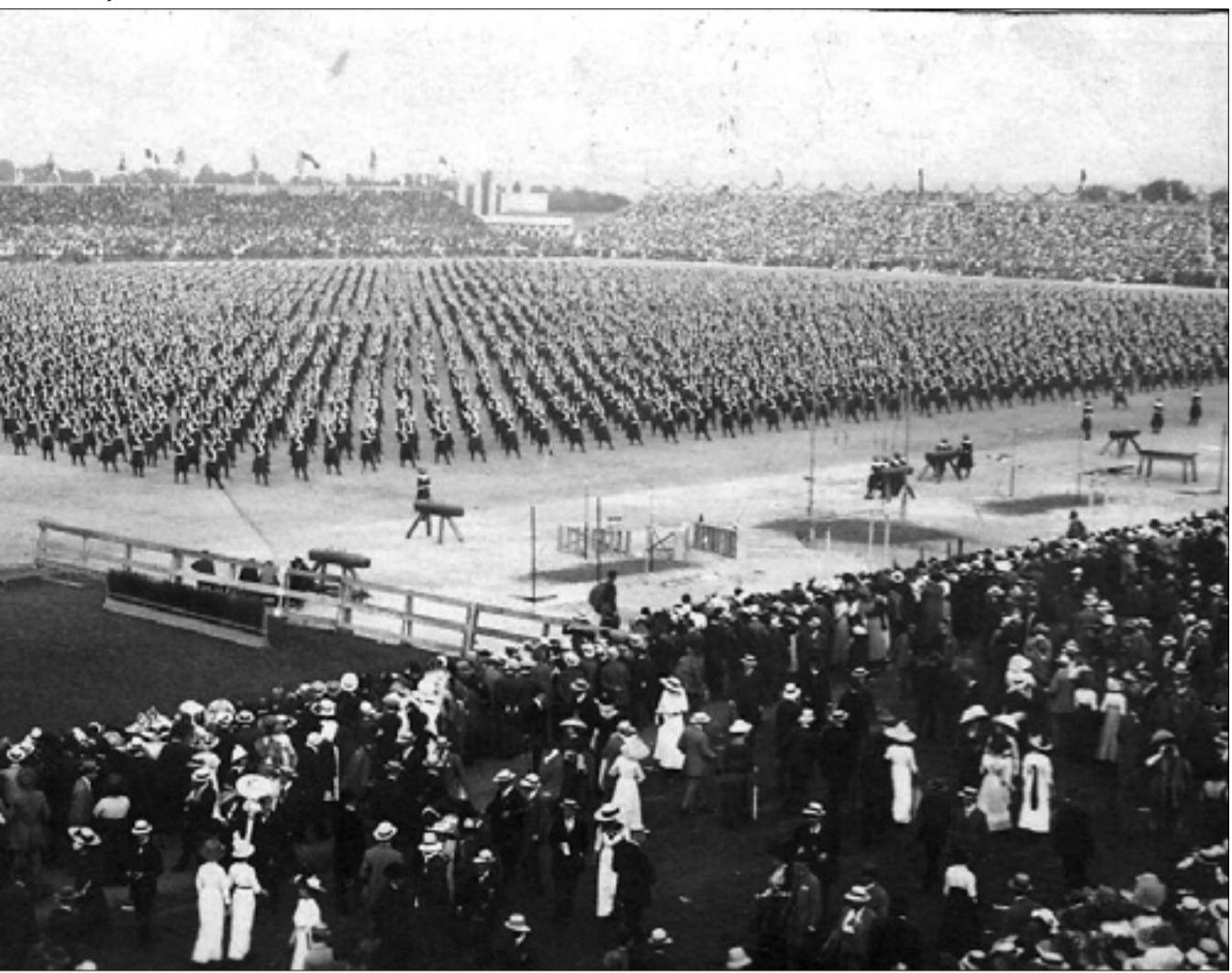
V naslednjih desetletjih je v Trstu in okolici zaživilo pravo sokolsko gibanje, ki je postaleno eno izmed stebrov narodnaškega tabora. Telovadba je bila osnova delovanja. Poleg telovadbe so hodili na izlete, prirejali družabnosti, veselice, ples, čajanke, miklavževanja, pustovanja, tečaje. Veliko važnost so ob

zvezni vzgoji polagali na narodno zavest in pripadnost. Razvili so tudi svoj prapor, kar je bil takrat velik dosežek, saj je bil povezan s sorazmerno veliki stroški. Prve podatke o praporu in sokolskem kroju dobimo v dopisu društva Sokol, ki ga je 31. junija 1882 naslovilo na c.k. namestništvo v Trstu. V prilogah so skice in opis praprora in sokolskega kroja. Sokolski prapor je bil iz bele svile, obrobljen s trikotniki modre in rdeče barve. Na eni strani praprora je bil v zlati barvi izvezen monogram društva, na drugi strani pa je bil iz rjave svile izvezen sokol, ki drži v kremljih telovadni simbol, dva borilna meča. Sokolski kroj pa je bil sestavljen: iz klobuka sive barve s sokoljim peresom in monogramom ter svilenim trakom belo-modro-rdeče barve. Hlače in suknjič sta bila sive barve. Pod suknjič, ki se ga obleče ali ogrne ter spne z rdečimi vrvicami, se nosi rdeča srajca.

25 let je delovalo društvo Tržaški Sokol kot edino tovrstno društvo v Trstu in okolici. V letu 1908 je matično društvo začelo ustanavljati odseke v mestnih četrtih: Rojan, Sv. Ivan, Barakovi. Od leta 1910 dalje pa se sokolsko gibanje v Trstu in okolici močno razširi. Najprej se posamezni odseki Tržaškega Sokola spremeni v samostojna telovadna društva, ob njih pa nastajajo nova sokolska društva. Tako beležimo naslednje stanje v sokolskem gibanju. V letu 1911 se omenjenim društvom pridružijo še Sokoli pri Sv. Ivanu in Rojanu, v letu 1912 na Prosek, v Barkovljah in Sezani, v letu 1913 pa še Sokoli pri Sv. Jakobu v Trstu in v Senožečah. V svoje vrste so Sokoli zajeli veliko število članov. Samo tržaški Sokol je leta 1914 štel 895 včlanjenih, od tega 522 članov, 102 ženski in 373 naravačja (od katerega je bilo 183 deklic). Skratka resnično masovno telovadno gibanje na narodni podlagi.

Na Slovenskem se je v drugi polovici 19. stoletja do izbruha prve svetovne vojne zelo razširilo in uveljavilo sokolsko gibanje. Z nastajanjem številnih sokolskih društev se je nakazala nuja po medsebojnem povezovanju in sodelovanju. Tako je 16. junija 1905 nastala Slovenska sokolska zveza. Z nadaljnjo širitevijo gibanja se je pokazala potreba po povezovanju na pokrajinski ravni. Pri nas je bila najprej ustanovljena Primorska sokolska župa v letu 1909, ki se je 5. februarja 1911 razdelila na Tržaško sokolsko župo, na Goriško sokolsko župo in druge. Takrat je bilo sokolsko gibanje resnično na višku.

Slovensko narodnaško gibanje v Trstu, ki ga je vodilo in usmerjalo Politično društvo Edinost, je polagalo veliko važnost sokolstvu v Trstu, v okolici in na Primorskem. Starosta (pred-

V prvem letu obstoja TSŽ ni imela večjih prireditev razen župnega zleta. Glavno delo je slonelo na utrjevanju združenja, saj so se takrat začeli osamosvajati posamezni odseki oziroma so nastajala nova sokolska društva. Glavna teža pa je slonela na Tržaškem Sokolu, ki je poleg svojega rednega delovanja pomagal ostalim članom predvsem z voditeljskim kadrom.

2. redni občni zbor Tržaške sokolske župe je bil v nedeljo, 31. marca 1912. Uvodni pozdrav je iznesel podstarosta Anton Germek. Zanimiv je poatek, da se je podstarosta prisotnim opravičil, ker TSŽ ni tako delovala kot so si ustanovni člani zamisili in pričakovali. Izredno izčrpna poročila so na občnem zboru podali tajnik dr. Janko Šavnik, blagajnik Ivan Godina in župni načelnik Miroslav Ambrožič, ki je vodil tudi voditeljski zbor, na katerem je slonela celotna telovadna in voditeljska dejavnost. Tajnik in načelnik sta izpostavila težave, ki so nastale zaradi pomanjkanja ustreznega števila usposobljenih voditeljev. Le Tržaški Sokol je imel večje število voditeljev, ki pa jih je po nastanku župe pošiljal v ostala sokolska društva. Tako so sprejeli sklep, da je treba veliko pozornost nameniti prav voditeljem in vsebinu telovadnih vaj in nastopov. Tajnik Šavnik je tudi ugotovil, da je morda župa nastala prezgodaj brez ustrezne priprave in predvsem brez prave zavesti o polnem programu župe.

Zato so dodatno sklenili, da je potrebno okrepliti vodstveno strukturo župe in povezave s posameznimi članicami. Ob ugotovitvi, da je bilo bolj

skromno delovanje župe v prvem letu obstoja, so poročevalci omenili dobro sodelovanje z Goriško sokolsko župo in prisotnost TSŽ na prireditvah GSŽ v Rihemberku, Vipavi in Prvačini. TSŽ je tudi v letu 1911 izpeljala lastni župni zlet na Vrdeli. Vodstvo TSŽ pa je náčrtovalo župni zlet na Općinah v letu 1912 ter se je pripravljalo na udeležbo na vseslovenskem sokolskem zletu v Pragi in na vseslovenski sokolski zlet v Ljubljani. Ob zaključku občnega zabora so prisotni izvolili vodstvo TSŽ: starosta dr. Josip Wilfan (Trst), 1. podstarosta dr. Edvard Slavik (Trst), 2. podstarosta Anton Germek (Vrdela), načelnik Miroslav Ambrožič (Trst), tajnik dr. Janko Šavnik (Trst), zapisnikar Egon Jezeršek (Trst), blagajnik Mirko Leban (Općine), načelnik izobraževalnega odseka Josip Kernev (Vrdela), namestniki Anton Berginc (Sežana), Marino Lukša (Prosek), Josip Urdih (Mavhinje). Za odpolance v zveznem odboru so bili izvoljeni Ambrožič in Slavik ter namestnika Grmek in Šavnik.

Očitno pa v vodstvu župe le vse niso po načrtih, ki so si jih zastavili. Tako so se ponovno zbrali na izrednem občnem zboru 28. maja 1912 v telovadnici v Narodnem domu v Trstu. Predstavniki društva so volili novo vodstvo TSŽ: za starosta je bil potren dr. Josip Wilfan (Trst), ostale zadolžitve pa so doobile nove osebe in sicer je bil za 1. podstarosta izoljen Ljudevit Modic (Trst), za 2. podstarosta Marino Lukša (Prosek), za namestnika pa Sveti Martelanc (Barkovlje). Še pred občnim zborom so v aprili ojačali voditeljski zbor TSŽ. Po novem je bilo sle-

deče: načelnik Miroslav Ambrožič (Trst), podnačelnik Perhavc (Vrdela), nadzornik Miklavc (Trst), tajnik in zapisnikar Jezeršek (Trst), blagajnik Šavnik (Trst), člani pa Vladimir Kuščer (Barkovlje), Ana Saksida (Trst), Trebec (Škedenj). Vse te spremembe v vodstvu in novi pristopi voditeljev so naknadno doprinesli k izboljšanju delovanja župe. Navajam samo dve dejstvi: izvedba župnega zleta na Općinah in prisotnost delegacije TSŽ na 6. vseslovenskem sokolskem zletu v Pragi.

16. junija 1912 je bil torej 2. zlet TSŽ na Općinah. Iz Vestnika TSŽ (številka z dne 15. avgusta 1912) izvemo marsikaj o veliki prireditvi. Zlet je tudi sovpadal s 30-letnico ustanovitve Tržaškega Sokola (1882-1912). Na Općinah je nastopilo okrog 300 članov TSŽ: 130 deškega ananas, 104 dekliškega naraščaja, 80 članic in 96 bratov sokolov. Nastope si je ogledalo okrog 15.000 oseb, kar nedvomno priča, da je bil sokolski zlet obenem velika narodna prireditev.

Iz omenjene številke Vestnika TSŽ povzemam naslednje vrstice:

"(...) V imenu Tržaške sokolske župe je nato spregovoril starosta brat dr. Josip Wilfan, ki je pozdravil predvsem odposlanstvo Slovenske sokolske zveze, potem zastopstva zunanjih žup in končno vse občinstvo, ki je prišlo s Sokolom vred praznovati ta ne samo sokolski, temveč tudi narodni praznik. Okno slovanstva v svet je naše mesto ob obali sinjega Jadranskega morja, in treba je čuvati to okno z vsemi našimi močmi! (...) Današnje slavje bodi dokaz, koliko se da doseči z resnim delom, ki

je tem večjega pomena, če se pomisli, koliko truda in bojev je bilo treba zlasti v prejšnjih letih, ko je bilo treba šele zanetiti plamen, ki danes plamti tako mogočno. Pot do teh uspehov je začrtna preko telovadnic, s tem pa go tovo ni nihče izključen, da posveti svoje delo Sokolstvu, da le cuti za svoj narod. (...)"

Od 28. junija do 1. julija 1912 se je vršil 6. vseslovenski sokolski zlet v Pragi. S prostimi vajami je nastopilo 11.500 članov, 6.500 članic, 5.800 moškega in ženskega naraščaja. V sprevodu pa je po ulicah Prage korakalo 32.000 Sokolov v kroju. Zastopani so bili vsi slovanski narodi, razen Poljakov. Slovenskih Sokolov v kroju je bilo 300. Tržaška sokolska župa je bila prisotna s številno delegacijo v Pragi: 54 članov in 8 članic, od tega 40 članov v kroju. Člani TSŽ so tudi tekmovali v raznih kategorijah telovadbe. V najvišji kategoriji je zmagal Slovenec Stane Vidmar iz Ljubljane, Tržačana Egon Jezeršek in Franc Miklavc sta si delila 27. mesto. V tekmi posameznikov v višjem oddelku so se člani TSŽ prav tako dobro odrežali: 37. mesto je zasedel Egon Jezeršek, 52. mesto Vinko Šušteršič, 55. mesto Franc Miklavc, 83. mesto Vladimir Dekleva, 95. mesto Franc Gruden in 98. mesto Ljudevit Kuščer. Vseh nastopajočih v omenjeni kategoriji je bilo 218 članov. Uvrstitev in lestvice je objavil češki sokolski list

Vestnik Sokolsky iz Prage.

V visokem poletju, 15. avgusta 1912, je Gorenjska sokolska župa priredila manjši zlet na Bledu. Tržaška sokolska župa se je srečanja udeležila s 96 člani v kroju. 43 telovadcev pa je nastopilo v programu prostih vaj. Tržaški Sokol pa je priredil izlet na Bledu s posebnim vlakom, na katerem se je peljalo preko 1.000 oseb iz Trsta in okolice.

3. občni zbor Tržaške sokolske župe je bil 13. aprila 1913. Poročila so podali starosta Josip Wilfan, načelnik Miroslav Ambrožič, blagajnik Mirko Leban, tajnik Janko Šavnik. Občnemu zboru je predsedoval podstarosta Marino Lukša.

Prisotni člani so se aktivno vključevali v debato ob posameznih točkah, kar je pomenilo, da cutijo z organizacijo. Občni zbor se je zaključil z volitvami: za starosta TSŽ je bil potren Jošip Wilfan, 1. podstarosta je postal Hinčko Pertot, 2. podstarosta Marino Lukša, načelnik Miroslav Ambrožič, tajnik Janko Šavnik, zapisnikar Vladimir Kuščer, blagajnik Mirko Leban, načelnik izobraževalnega odseka Fran Peric, namestniki pa Peček, Požar in Olip; za pregledovalce računov so bili izvoljeni Jaka Starc, V. Modrijan, Vinko Šušteršič; za odpolance v zveznem sokolskem odboru sta bila določena Miroslav Ambrožič in Janko Šavnik, za njuna namestnika pa Jezeršek in Miklavc.

29. junija 1913 je bil 3. zlet Tržaške sokolske župe na Općinah. Udeleženci so se zbrali pri Obelisku, od koder je krenil spredel do prizorišča zleta. Na čelu spredola je korakalo 237 članov v kroju. V sprevodu so bili poleg članov TSŽ še predstavniki osrednje Slovenske sokolske zveze iz Ljubljane, člani Goriške, Idrijske in Hrvatske.

ske župe iz Pazina. Za sokolskim sprevidom je nato krenila množica ljudi. Ob petih popoldne so se začeli telovadni nastopi na bradlji, na drogu, na krogih, na konju in na kozi. Za zaključek so sledile še proste vaje.

V članku na časopis Edinost je kronist zapisal, da se je zleta udeležilo okrog 10.000 oseb.

16. novembra 1913 se je bila v Parizu prireditev ob 40-letnici Unije francoskih gimnastov in obenem 6. mednarodna tekma, ki jo je priredila Evropska telovadna zveza. Slovenska sokolska zveza se je udeležila tekmovanja s svojo telovadno vrsto, v kateri sta nastopila tudi brata Sokola Egon Jezeršek in Franc Miklavc, člana Tržaške sokolske župe in obenem člana Sokola pri Sv. Jakobu v Trstu in Tržaškega Sokola. Posamezni člani TSŽ so bili torej prvorstni telovadci na evropski ravni.

8. marca 1914 je bil 4. redni občni zbor Tržaške sokolske župe v telovadnici Sokola v Trstu. Po poročilih staroste, načelnika, tajnika in blagajnika župe so pregledali delovanje in stanje organizacije. Tržaška sokolska župa je bila takrat dobro organizirana in zasidrana v Trstu in okolici. V zraku pa je bila že vojna napetost. Iz občnega zabora je izšlo vodstvo TSŽ v naslednji zasedbi: starosta Josip Wilfan, 1. podstarosta Anton Germek, 2. podstarosta I. Štolfa, načelnik Miroslav Ambrožič, tajnik Janko Olip, blagajnik Janko Šavnik, zapisnikar Vladimir Kuščer, načelnik izobraževalnega odseka Fran Peric, namestniki Vinko Engelman, Franc Miklavc, Furlan, pregledniki računov Padval, Vadnal, Roglič.

Ob ustanovitvi je Tržaška sokolska župa štela sedem včlanjenih društev oziroma odsekov. V dobrih dveh letih se je sokolstvo v sklopu TSŽ podvojilo. To zelo jasno kažejo statistični podatki iz avgusta 1914. Takrat je Tržaška sokolska župa štela 14 včlanjenih društev: Trst, Barkovlje, Rojan, Vrdeča, Općine, Škedenj, Križ, Komen, Mavhinje, Divača, Prosek, Sežana, Sv. Jakob, Senožeče. V vseh naštetih društvih je bilo včlanjenih 3.620 sokolov in sokolic, dekliškega in deškega naraščaja. TSŽ je imela 32 voditeljev in 16 pripravnikov. Skratka močan kader in številno članstvo.

Poleg dnevnika Edinost, ki je redno poročal o sokolski dejavnosti, je letih 1912-1914 izhajal že omenjeni vestnik Tržaške sokolske župe, ki ga je urejal Miroslav Ambrožič. V posameznih številkah Vestnika dobimo celo vrsto podatkov o župi, o posameznih društvih, o temeljnih problemih in dilemah sokolskega gibanja.

Njegovo rast je najprej zaustavila prva svetovna vojna, saj so mnogi sokoli morali oditi na fronto.

Po vojni se je v letu 1919 sokolsko gibanje začelo obnavljati. Močan udarec je pomenil požig Narodnega doma v Trstu dne 13. julija 1920, čeprav so uporabljali telovadnico v Ulici Stadion (danes Battisti). Italijanska oblast ni marala slovenske sokolskega gibanja, zato mu je nasprotovala. Fašistični režim pa je sokolstvo na Primorskem nasilno uničil že v letu 1922.

Uporabljeni viri in literatura.

Arhivski viri.

1. Narodna in študijska knjižnica v Trstu, Odsek za zgodovino, arhiv, fasc. SOKOL (1., 2. in 3.)
2. Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani, arhiv, Arhiv Josipa Wilfana

Literatura.

1. Pavletič, Bojan: Tržaški Sokol in njegov dolgi let. Trst, 1999
2. Pavletič, Bojan: Sokoli Tržaškega Sokola. Trst, 2004
3. Rupel, Aldo: Telesna kultura med Slovenci v Italiji. Trst, 1981
4. Kuret, Boris; Žitko, Salvator: Zastava sveta, bmodi ti nam vez. Trst, 1997
5. Šušteršič, Mario: Sledovi. Po poteh slovenske pritisnosti v Trstu. Trst, 2008
6. Pahor, Milan: Slavjanska sloga. Trst, 2004
7. Josip Vilfan. Življenje in delo primorskega pravnika, narodnjaka in poslanca v rimskem parlamentu. Kopar, 2005.

Časopis.

Vestnik tržaške sokolske župe. Trst 1912, 1913, 1914.

BENETKE - Do 27. oktobra v beneškem muzeju Correr

Schnablove metamorfoze

BENETKE - V beneškem muzeju Correr je do 27. oktobra postavljena retrospektivna razstava slikarja, kiparja in režiserja Juliana Schnabla. Avtor, rojen v New Yorku, se je prvič samostojno predstavil leta 1976 v Contemporary Arts Museum. Kljub temu je doživel veliko priznanje šele dve leti kasneje, po dveh razstavah v newyorški Mary Boone Gallery. Njegova dela, ki se nahajajo v številnih zbirkah priznanih svetovnih muzejev, so bila predstavljena na številnih mednarodnih razstavah. Med temi velja na primer omeniti retrospektive v londonski Tate Gallery, v newyorškem Museum of American Art, v Schirn Kunsthalle v Frankfurtu, v madridskem Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofia, v Muzeju Capodimonte v Neaplju in v Art Gallery of Ontario v Torontu.

Umetnik se je posvetil tudi pisanju in snemanju filmov, katere lahko smatramo kot naravno nadaljevanje njegovega slikarskega vizionarnega ustvarjanja. Leta 1996 je napisal in posnel svoj prvi film Basquiat, v katerem je pripovedoval kratko in živahnjo življenje prijatelja slikarja Jean-Michel Basquata. Leta 2000 je njegov drugi film Before the Night Fall, (Prima che sia notte), prejel priznanje Grand Jury na beneškem filmskem festivalu. S tretjim filmom The Diving Bell and the Butterfly, (Lo scafandro e la farfalla), pa je Schnabel zmagal zlatno

palmo v Cannesu in Golden Globe za najboljšo režijo. Film si je tudi prislužil kandidaturo za oskarja za režijo. 14. marca letos je umetnik prvič predstavil v ZDA svoj zadnji film naslovlan Miral. Film so predvajali v dvorani generalne skupščine Združenih Narodov.

Na Schnablove slikarsko izražanje so vplivali tako abstraktna ek-

spresionista Jackson Pollock in Cy Twombly kot tudi moderni mojstri, na primer Picasso in Gaudi. Schnabel je posvetil veliko pozornost tudi stilu starih španskih in italijanskih slikarjev ter črpal navdih iz modernih in antičnih literarnih in kulturnih virov.

Beneška retrospektiva, ki jo sestavlja več kot štirideset ekspo-

natorjev likovni ustvarjalni razvoj od sedemdesetih let dalje. V središču pozornosti sta umetnikova presenetljiva metamorfična sposobnost in njegov razvnemajoč ekspresivni zagon. Zanima ga katerakoli površina, ki lahko spodbudi njegovo ustvarjalnost. O tem nam pričajo dela, ustvarjena z različnejšimi tehnikami in materiali, kot so naprimer žamet, povoščeno platno, kosi lesa, ki jih je zbral po vsem svetu, fotografije, preproge, pregrinjala. Te materiale premesti iz originalnega konteksta in jih vključi v okvir slikarske stvarnosti.

Postavitev razstave temelji na izmeničnem vrstjenju abstraktnih in figurativnih del. Prične se s šest metrov visokimi platni v mešani tehniki. Sledijo povečane poetične in evokativne fotografije z barvnimi posegi in madeži. Ob teh se rečamo že znamenite »plate paintings«. Gre se za slike, sestavljene z deli razbitih lončenih posod, na katere je avtor naslikal portrete in druge motive. Med eksponati srečamo tudi pet slik z naslovom The Atlas Mountains – Gorovje Atlas, ki se navezujejo na severnoafriško gorovje med Sredozemskim morjem in Saharo.

Do 31. oktobra si je mogoče ogledati razstavo vsak dan med 10. in 19. uro, od 1. do 27. novembra pa od 10. do 17. ure.

Štefan Turk

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

ŠTIVAN

Gotska cerkev

V ponedeljek, 12. septembra: se bo v sklopu niza »Note Timave« odvijal koncert mlade violinistke ruskega izvora Maše Diatchenko, ki bo zaigrala vrsto štiriindvajsetih Capricciov Nicoloja Paganinija.

V ponedeljek, 19. septembra: se bo v sklopu niza »Note Timave« odvijal koncert pianista Andrea Bacchettija, na sprednu Bachove Variacije Golberg.

V ponedeljek, 26. septembra: bo v sklopu niza »Note Timave« na vrsti antična glasba s srednjeveškim sakralnim programom skupine iz Veneta »In unum ensemble«.

V soboto, 1. oktobra: bo v sklopu niza »Note Timave« komorni orkester Bussoni s solisti izvedel program skladb mednarodno priznanega glasbenika Luisa Bacalova.

MILJE

Trg Marconi

Danes, 4. septembra: se bo zaključil Jazz Festival, na vrsti bodo »gipsy« trio Stochla Rosenberg, pianist boogie woogie glasbe Richie Loidl in duo Stefano Franco-James Thompson.

SLOVENIJA

KOPER

Pokrajinski muzej

V torek, 6. septembra ob 20.00 / koncert klasične glasbe v sklopu Tartini festivala: Duo Nota Bene - Eva Steinschaden, violina; Alexander Vavtar, klavir; na sprednu Tartini, Beethoven in Brahms.

PIRAN

Križni hodnik Minoritskega samostana

V četrtek 8. septembra ob 20.00 / koncert klasične glasbe v sklopu Tartini festivala: Baročni Trio - Stefano Bagliano, blokflauta; Erich Oskar Hütter, violončelo; Andrea Coen, čembalo; na sprednu Frescobaldi, Falconiero, Merula, Bassano, Castello, Storace, Pandolfi Mealli, Sammartini, Vivaldi in Corelli.

ŠTANJEL

V soboto, 17. septembra ob 20.00 / Jazz koncert: Mepž Gorjansko in Mepž Devin - Rdeča zvezda

PEDROVO PRI BRANIKU

Cerkev Svetega Duha

Danes, 4. septembra ob 19.00 / Dnevi stare glasbe: »Fata la parte« (Švica).

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Hangar 26 starega pristanišča: do 27. novembra je odprta velika razstava sodobne umetnosti tako imenovanega razširjenega bienala (Biennale diffusa), na kateri se predstavlja 172 umetnikov iz Furlanije-Julijanske krajine in držav, ki so včlanjene v Srednjeevropsko pobudo (SEP). V tretjem nadstropju obnovljene hangarje 26 so razstavljeni dela deželnih ustvarjalcev, od uveljavljenih imen italijanske likovne scene (Dorfles, Rosignano, Zigaina) do mladih obetavnih umetnikov. Med razstavljavci so tudi rije tržaški Slovenci: Klavdij Palčič, Franco Vecchiet in Edward Zajec. Urnik: vsak dan od 10.00 do 21.00.

Palača Gopčević: do 15. septembra je odprta razstava o romunski tradiciji v okviru prireditve Pod istim nebom. Na ogled so tradicionalne noše in pravoslavne ikone. Ogled je možen ob devlavnih od 9. do 19. ure.

Zgodovinsko-umetniški muzej in lapidarij, (Trg pred stolnico 1): na ogled lokalni arheološki predmeti iz prazgo-

SLOVENIJA

ŠTANJEL

Kobdiljski stolp: do 13. septembra bo na ogled skupinska fotografksa in slikarska razstava »Vtisi Krasa«.

Galerija Lojzeta Špacala: stalna razstava grafik v galeriji Lojzeta Špacala. Urnik: med tednom, od 11.00 do 14.00, v soboto in nedeljo od 10.00 do 17.00, v ponedeljek zaprto.

formacije po tel. telefon: 003865-3359811, www.goriskimuzej.si.

BRANIK

Grad odprt: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101).

MIREN

Galerija Oskarja Kogaja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Mestna galerija: spominska čezmejna razstava »Silvester Komel - Zmagoslavje svetlobe«, na ogled bodo novejša dela »Preboj in nagovor«; razstava bo odprta vse do 23. septembra 2011, od ponedeljka do petka, od 9.00 do 13.00 ter od 15.00 do 19.00, ob sobotah od 9.00 do 12.00, v nedeljah in praznikih zaprto.

Muzejske zbirke Gorškega muzeja: na gradu Kromberk je na ogled razstava iz zbirke podarjenih del Vladimira Makuca z naslovom »Risbe in kipi«; Sv. Gora - zaprta do nadaljnega zaradi pravila prostorov; Grad Dobrovo ob ponedeljkih zaprto, od torka do petka od 8.00 do 16.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13.00 do 17.00; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12.00 do 19.00, ob nedeljah pa od 10.00 do 19.00. Najavljeni skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

LOKAVEC

Kovački muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprt vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminška muzejska zbirka: od ponedeljka do petka, od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobaridski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan, od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentaski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan, od 10.00 do 18.00.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

VOJSKO

Partizanska tiskarna Slovenija: je odprta ob sobotah, nedeljah in praznikih do 15. oktobra 2011, od 9.00 do 16.00. Ob predhodni najavi je možen ogled tudi izven obratovalnega časa. Najave sprejemamo na telefonsko številko: 00386 (0)5 37 26 623 ali 00386 (0)5 37 26 600.

CERKNO

Partizanska bolnica Franja: je rekonstruiran spomenik nepremične kulturne dediščine iz časa 2. svetovne vojne in hkrati simbol boja, humanosti in junashčevja Slovencev, ki so se skupaj z drugimi svobodomiselnimi narodi zoperstavili fašizmu in nacizmu. Odprt: do 30. septembra vsak dan od 9.00 do 18.00. Informacije in najava skupin: tel.: 00386 (0)5 37 23 180.

Večjezična dežela

Vidna slovenščina, dvojezičnost ali večjezičnost si pri nas v javnosti še vedno s težavo utira pot, ni res pa, da jih ni. Pomagaj nam jih odkriti! Javne in zasebne napise v slovenščini, predvsem take, ki niso na ocen vseh, fotografiraj in jih pošlji naši naši spletni strani: skupaj bomo sestavili večjezični album naše dežele.

Svoje posnetke nam pošljite preko spletnne strani www.primorski.eu, ali na elektronski naslov tiskarna@primorski.eu. Najlepše bomo objavili v Primorskem dnevniku!

Šport

Ulica dei Montecchi 6
tel. 040 7786300
fax 040 772418
sport@primorski.eu

Nedelja, 4. septembra 2011

23

KOŠARKARSKO EP - Po zmagi proti Gruziji

Slovenija že v drugem delu

Slovenija - Gruzija 87:75 (15:25, 40:40, 59:58)

Slovenija: Lakovič 22 (7:8), Ožbolt 21 (7:7), Smolič 3, G. Dragić 2, Jaganodnik 1, Z. Dragić 15 (4:7), Begić 2, Lorbek 12 (2:2).

Gruzija: Gamkrelidze 6 (3:4), V. Boisa 3 (1:2), Pačulia 22 (4:6), Cincadze 5, Markošvili 16, Haynes 6, Sanikidze 10 (1:2), Šengelia 6 (2:4), Ckičišvili 1 (1:2).

KLAIPEDA - Košarkarji Slovenije so v tretjem nastopu na eurobasketu v Litvi zabeležili tretjo zmago in si dva kroga pred koncem prvega dela predtekmovanja že zagotovili napredovanje v drugi del, ki bo potekal v Vilniusu. Tam se bodo - še prej jih v Klaipedi čakata tekmi z Belgijo in Rusijo - križali in odigrali tri nova srečanja z najboljšimi moštvi iz skupine D. Za čim boljše izhodišče bo ključna jutrišnja tekma z Rusijo, saj se bodo v nadaljevanje prenesle le točke s tekmeci, ki bodo prav tako napredovali.

Slovenija je tekmo začela slabno, povsem drugače kot Gruzija, ki je v uvodnih dvanajstih minutah zadela skoraj vse in si na začetku druge četrte priprala rekordno prednost 13 točk (15:28). Gruzijci so imeli do tedaj ob fanatični borbenosti v obrambi kar 71-odstotni met iz igre (Slovenija komaj 25%), bolje so šakali, raznovrstno zaključevali napade in svojim 1500 navijačem na tribunah, med njimi tudi predsedniku Gruzije Mihajlu Sakašviliu, ki jim je za napredovanje v drugi del delil nagrado 900 tisoč dolarjev, pripravili pravo veselico.

Sele ko je Sloveniji stekel met za tri točke (v prvem polčasu 9:20), hkrati pa se je Gruziji ustavil napad,

se je razlika začela zmanjševati.

Tako je bilo v 14. minutu 24:28, nato 30:33 in 35:37, s košem Saša Ožboltom v 20. minutu pa je Slovenija odšla na odmor pri 40:40.

V drugem polčasu so na svoj račun prišli tudi slovenski navijači, ki se jih je v Klaipedi na tretji tekmi zbralo kakšnih 500; po tekmi so lahko sproščeno odšli na koncert Zorana Predina v središče mesta. Obramba Slovenije je namreč začela delovati veliko bolj učinkovito, tako da z izjemo Zaze Pačulina, igralca z dolgoletnim stažem v ligi NBA, Gruzijci niso več prihajali do neoviranih metov na koš. Erazem Lorbek je s petimi zaporednimi točkami pripeljal Slovenijo do vodstva z 51:45, nova trojka Jake Lakoviča v 25. minutu pa je pomenila 54:45.

Kot je opozarjal slovenski strateg Božidar Maljkovič, ki so mu pred prvenstvom dobro igrano zaželeli tudi nekdanji selektorji in pomočniki Jure Zdovc, Aleš Pipan in Tomo Mahorič, se Gruzijci ne vdajo kar tako. To imajo v svoji krvi in to so pokazali tudi na parketu dvorane Arena.

Tik pred koncem tretje četrte in se s trojko približali na vsega točko zaostanka, a na slovensko srečo je bil to hkrati tudi eden zadnjih nabojev, ki jim je ostal v puški. Pohod proti novi zmagi je začel odlični in borbeni Zoran Dragić (65:60), nadaljeval prerjeni kapetan in prvi strelce tekme Lakovič (73:65), dokončal pa vsestranski Ožbolt (79:68), z 21 točkami drugi strelce Slovenije.

Tekmo četrtega kroga bo Slovenija igrala danes ob 20. uri proti Belijski, Italija pa se bo ob 17.30 pomerila s Francijo. Za »azzurre« pomeni tekma biti ali ne biti.

Sašo Ožbolt je končno zaigral kot zna

ANSA

IZIDI

SKUPINA A

Vrstni red: Španija in Litva 6, Turčija 4, Poljska 2, Portugalska in V. Britanija 0. **Danes:** 14.15 V. Britanija - Portugalska, 16.45 Poljska - Turčija, 20.00 Litva - Španija. **Jutri:** 14.15 V. Britanija - Poljska, 16.45 Španija - Turčija, 20.00 Portugalska - Litva.

SKUPINA B

Vrstni red: Srbija in Francija 6, Nemčija 4, Italija 2, Latvija in Izrael 0. **Danes:** 14.15 Izrael - Latvija, 16.45 Italija - Francija, 20.00 Nemčija - Srbija. **Jutri:** 14.15 Izrael - Italija, 16.45 Latvija - Nemčija, 20.00 Srbija - Francija.

SKUPINA C

Danes: Finska - Bosna 92:64; Grčija - Makedonija

58:72; Hrvaška - Črna gora 87:81. **Vrstni red:** Grčija, Hrvaška in Makedonija 4, Finska, BiH in Črna gora 2. **Danes:** 14.30 Makedonija - Finska; 17.00 Črna gora - Grčija; 20.00 Bosna - Hrvaška. **Jutri:** 14.30 Finska - Črna gora, 17.00 Grčija - Hrvaška, 20.00 Makedonija - BiH.

SKUPINA D

Izidi 3. kroga: Ukrajina - Bolgarija 67:56; Slovenija - Gruzija 87:75; Rusija - Belgija 79:58. **Vrstni red:** Slovenija in Rusija 6, Gruzija, Bolgarija in Ukrajina 2, Belgija 0. **Danes:** 14.30 Gruzija - Ukrajina; 17.00 Bolgarija - Rusija; 20.00 Slovenija - Belgija. **Jutri:** 14.30 Gruzija - Bolgarija, 17.00 Slovenija - Rusija, 20.00 Ukrajina - Belgija.

NOGOMET - Danes na Roccu krstni nastop Triestine v tretji ligi

»Kakovostne igralce imam«

Trener Discepoli presenečen nad izborom igralcev, kakršen se je izoblikoval v zandjih dneh - Cilje je uvrstitev v »play-off«

V Zagradcu zmagovalje članov Team Eppingerja

TRST - Tradicionalni kolesarski vzpon od Barovelj do Zagradca (14,5 km), veljavlen za pokal Alpe Adria, je bil v znamenju zmagovalja tržaškega kluba predsednika Iva Doglie Team Eppinger SAAB. Na preizkušnji je namreč prvo mesto dosegel Andrej Guček, z izidom 23 minut 41 sekund pa je tudi izboljšal rekord proge, ki je doslej znašal 26 minut 11 sekund. Uspeh tržaškega moštva je z 2. mestom dopolnil Borut Rovšček (23:55), 3. pa je bil tekmovalec videmškega kluba Team Puntobike Andrea Chimentiello (24:58). Ostali tekmovalci, bilo jih je okrog 150, so zabeležili več kot tri minute zaostanka.

Trener Gian Cesare Discepoli je prišel v Trst skupaj z novim gospodarjem Sergiom Aletijem, ki v njega slepo verjame in mu popolnoma zaupa. Zlasti v prvem delu sezone čaka novega trenerja veliko dela, saj so pri Triestini ekipo dokončno sestavili le nekaj dni pred začetkom prvenstva in nekateri igralci so prvi trening opravili šele v petek, že danes pa jih na stadijon Rocco čaka ob 15. uri krstni nastop v 1. diviziji prti ekipo FeralpiSaloa. Začetek sezone naj bi bil torej za Triesino kar zahteven: »Res je tako, a v bistvu je to posledica odločitve izpred nekaj let, da se podaljša prestopni rok skoraj v nedogled. Veliko je ekipo, ki so se le nekaj dni pred začetkom prvenstva popolnoma spremenile. Morda smo pri Triestini obnovili ekipo nekoliko več kot drugod, a menim, da smo se z zadnjimi nakupi okrepili, saj so prišli v Trst kakovostni igralci. Prav zato upam, da bomo kaj kmalu odpravili začetne težave.«

Težave torej, ste pa najbrž zadovoljen z delom, ki so ga v klubu opravili med prestopnim rokom?

»Nedvomno. Celo presenečen sem, saj smo dosegli vse zastavljene cilje. Triestino je okreplila cela serija kakovostnih igralcev in za nekateri nisem pričakoval, da bodo pravljenci igrali v nižji ligi. Zdaj je na nas, da vse te kakovostne posameznike sprememimo v kakovostno ekipo. Mislim, da se da s pravim pristopom in zgrizenostjo zapolnit tudi tiste vrzeli, ki še obstajajo. S kolegom Massimom Pavanelom lahko zagotovljamo, da se 110% trudiva, da bi se vse pravilno izšlo.«

Želim si, da bi bila tekma proti FeralpiSaloo pravi praznik športa. Zelo bi nam koristilo, ko bi prvenstvo začeli s pravo nogo.

Prvenstvo se obeta zelo izenačeno in zahtevno, saj je na papirju B skupina kakovostnejša.

Na papirju je to res. A nogomet je res čudna zadeva, saj nikjer ne piše, da zmaga najboljši oziroma tisti, ki je porabil največ denarja. Seveda je papirnat favorit Spezia, ki ima zelo kakovostno ekipo; med drugim so jo stavlili že na začetku kupoprodajne borze, tako da imajo

za sabo že nekajmesečno skupno treniranje. Če gre po napovedih naj bi bili oni favoriti.

Kam pa bi postavili Triestino?

Mislim, da je Spezia vsaj stopničko višje od vseh drugih, sledi pa skupinica štirih-petih ekip, kamor sodi tudi Trieste, ki bi lahko povzročale tako težavo Ligurijcem. A treba nekaj poudariti: v prvi vrsti bo na nekaterih igriščih, zlasti na jugu, res težko igrati, ob tem so vse izpadle ekipe uvrstili na našo skupino, in vse bi zelele čimprej znova v B-ligo.

Kakšno Triestino bomo videli v prvem krogu? Govoriti o posameznikih ni smiseln, a vsaj neko idejo o postaviti najbrž že imate v glavi.

Vem le to, da bomo igrali s štirimi branilci in skoraj gotovo s tremi veznimi igralci. Potem pa moram videri, kaj bo najbolje za napad. Moram tudi presoditi, v kakšnem stanju so nekateri igralci. Motto na primer nisem še videl na delu. A tudi nekaterih drugih. V postavo bom vsekakor vključil le tiste igralce, ki so 100% fizično pripravljeni.

Nazadnje beseda o nasprotniku.

Ogledali smo si zadnjo tekmo FeralpiSaloa. Gre za ekipo, ki se pretežno in organizirano brani. Mislim, da bodo prišli v Trst po točko, tako da bo pomembno čim prej doseči gol. Le v tem primeru bi lahko tekma postal bolj zanimiva. (I.F.)

Favorit je Spezia

V vsaki izmed dveh skupin 1. divizije nastopa 18 moštov. Prva direktno napreduje v B-ligo, za drugo mesto pa bo potreben »play-off«, med ekipami, ki se bodo po rednem delu uvrstili od 2. do 5. mesta. *Gazetta dello sport* je v včerajšnji izdaji za najboljšo ekipo skupine B opredelila Spezia, Triestino pa je ne 5. mestu. Jakostni vrstni red milanskega dnenvika je sleden: Spezia, Cremonese, Barletta, Frosinone, Triestino. Siracusa, Piacenza, Andria, Bassano, Carraese, Portogruaro, Trapani, Feralpi Salo, Latina Prato, Lanciano, Alto Adige, Pergocrema.

Primorski dnevnik

MOTOCIKLIZEM

Stoner osmič s 1. mesta

RIM - Sindikat italijanski poklicnih nogometov je sporočil, da bo jutri podpisal kolektivno pogodbo z združenjem klubov Lega Calcio. Po tem dejanju bo konec prihodnjega tedna A-liga redno stekla.

FORLAN - Urugvajska okrepitev Interja Diego Furlan do januarja za svoj novi klub ne bo smela nastopiti v Ligi prvakov. Urugvajec je namreč z Atleticom iz Madrida letos že sodeloval v evropski ligi.

EURO 2012 - Izidi skupine I: Škotska - Češka 2:2 (1:0), vrstni red: Španija 15, Češka 10, Škotska in Litva 5, Liechtenstein 4.

PRESTOP - Juventus je v prestopnem roku v svoje vrste iz Sampdorie zvabil švicarskega bočnega obrambnega igralca Retta Zieglerja, zdaj pa ga je za eno sezono posodil turškemu Fenerbahčaju. Ekipa iz Carrigrada je turinskemu klubu zanj odstela 600.000 evrov, 25-letni Ziegler pa bo zaslužil dva milijona evrov.

MOTOCIKLIZEM - Avstralec Casey Stoner (Honda) je na kvalifikacijah pred VN San Marina dosegel najhitrejši čas in si prizvolil že osmi najboljši startni položaj v sezoni. S časom 1:33,138 je popravil tudi rekord proge. Z drugega mesta bo dirko začel svetovni prvak Španec Jorge Lorenzo (Yamaha), mesto za njim pa njegov rojak Dani Pedrosa s Honda. Za novo razočaranje je poskrbel nekdajni večkratni svetovni prvak Italijan Valentino Rossi (Ducati), ki je z zaostankom več kot sekundo in pol zasedel skromno 11. mesto.

NOGOMET NA MIVKI

Druga zmaga Italije

RAVENNA - Italija je bila uspešna tudi v 2. krogu predtekmovanja svetovnega pokala FIFA v Ravenni. Tokrat je odpravila Senegal, spet pa ji je to uspelo še polepšanje kazenskih strelov. Italija, njen kapetan je slovenski nogometec iz Medje Vasi Michele Leghissa, je že vodila z 2:0, konec rednega dela pa je bil naravnost dramatičen, saj je v dveh minutah padlo kar pet golov. Senegal je celo povedel s 3:2 in 4:3, Italija pa je obakrat izenačila in izsilila podaljšek.

Italija bo jutri (ob 18.30) igrala proti Švici, za uvrstitev v četrtekov četrtnهائي pa ne sme izgubiti. Vrstni red skupine A: Italija 4, Švica 3, Senegal 2, Iran 0.

Vuelta: Nibali in Brajkovič pogorela

OVIEDO - Estonec Rein Taaramae (Cofidis) je dobil 14. etapo kolesarske dirke po Španiji. Taaramae je na zadnjem vzponu premagal dva kolesarja Geoxa, Španca Juan Josea Coba in Davida de la Fuenteja (Geox). Po 14. etapi, v kateri so tekmovalci prekolesarili 175,8 km, je v redči majici vodilnega še vedno Britanc Bradley Wiggins (Sky), štiri mesta je izgubil lanski zmagovalec Italijan Vincenzo Nibali (Liquigas), ki je sedaj na sedmem mestu, Slovenec Jani Brajkovič pa je z zaostankom štirih minut in štirih sekund zdržal na 20. mestu.

Skupno: 1. Wiggins (VBr) 55.54:45; 2. Froome (VBr) + 0:07; 3. Mollema (Niz) 0:36; 4. Cobo (Špa) 0:55; 5. Fuglsang (Dan) 0:58; 6. Kessiakoff (Šve) 1:23 7. Vincenzo Nibali (Ita) 1:25; 8. Monfort (Bel) 1:37; 9. van den Broeck (Bel) 2:16; 10. Moreno (Špa) 2:24; 20. Brajkovič (Slo) + 5:19.

HITRA HOJA

Ruzzier balkanski prvak

DOMŽALE - Na Balkanskih igrah v Domžalah je lonjerski atlet Fabio Ruzzier dosegel v 5-kilometrski hitri hoji na stezi najboljši čas (25:05,08) med 29 tekmovalci in drugič v karieri osvojil naslov balkanskega prvaka.

SP V ATLETIKI - Vrhunski rezultati ovrednotili predzadnji dan

Bolt razblinil dvome Bron »žepne« Di Martino

Atletska zveza nabrale krvne vzorce vseh nastopajočih - Prihodnje SP v Moskvi

DAEGU - Brez novih tekmovalnih pretresov bo prvenstvo šlo v arhiv z zelo važnim dosežkom. Mednarodna zveza je objavila vest, da so zaključili odvzemjanje vzorcev krvi vseh atletinj in atletov, ki so bili prisotni v Daeguju. Za pripravo 1848 ampul je posebna zdravstvena ekipa delala dan in noč vse od deset dni pred začetkom tekmovanj. Rezultati analiz bodo vključeni v takoimenovane biološke potne liste športnikov in odločali o njihovi nadaljnji usodi. Ne, da je boj proti dopingu s tem končan in dobljen. Ko je v igri poleg prestiža tudi lep kup denarja, marsikoga zamika, da bi segel po prepovedani vsebinji kake stekleničke. Še vedno so v igri posamezniki, ki jih mednarodna zveza ščiti s tem, da jim vsaj skuša omogočiti časten umik brez škandalov. Kot se dogaja v civilni družbi, ki jo že svetovno nadzira kapital, ko narekuje politiki kakšne odločitve mora sprejeti, so tudi v športu velike lobby, ki potiskajo v ospredje velike izdelovalce športne opreme in preko znanih logov celo serijo artiklov najširše uporabe.

Kratkomalo ne morejo z eno samo potezo iz igre vreči dolgo serijo imen, ker bi to imelo hude gospodarske posledice.

Medtem, ko je Slovenija hitro poskrbela, da bo vpisana v seznam držav z osvojenimi kolajnami, je bil sobotni program dokončen za Italijo. Antonietta Di Martino ni bila kos Blanki

Komaj 169 cm visoka Antonietta Di Martino je skočila le 3 cm manj od 24 cm više Blanke Vlašić, a obe sta morali priznati premoč Rusinje Čičerove

ANSA

Vlašić, vseeno pa je lahko zadovoljna, da je pri svojih 169 cm telesne višine, skočila le 3 cm manj od 193 cm visoke Hrvatice. Obe pa sta morali priznati premoč Ane Čičerove, ki je s skoki v prvem poskusu hitro vzpostavila svojo premoč. Če stvar vzamemo estradno, je Čičerova z zmago odvzela primat Jeleni Isinabajevi na posebni lepotni lestvici. Obe atletinji imata nekaj južnja-

škega v svojih koreninah. Jelenin oče izhaja iz Dagestana. Dali so mu kar priimek Gadžijev, kar ni nič drugega kot »hadži«, torej človek, ki je opravil romanje v Meko. Mati Čičerove pa je Armenka.

Nov udarec je dobilo prekletsvo naslovnice dnevnega programa. Na njem je bila včeraj Avstralka Sally Pearson, ki pa je prepričljivo zmagalna na 100 m z ovirami. Njen start je bil tako silovit, da je terjal vpogled na sloviti »reaction time«: 0,145. Res zelo hitro. Bolt, ki je kot službujoči zvezdnik tekel v zaključni odločitvi, je bil tokrat pazljiv. Ni pozabil na svoja spakovanja, zaradi katerih bo sčasoma postal antičičen, za start pa je počakal kar 193 tisočink sekunde. Ni kaj. Bolt je sedaj nepremagljiv. Pravi zmagovalec pa je bil Christophe Lemaitre. Svoj osebni rekord je prvič (in krepko) pomaknil pod 20 sekund: 19,80. In takoj je iz italijanskega tabora prišel izraz zadovoljstva, da je evropski rekord še vedno (od leta 1979) last Pietra Mennee, dosežen v skrajno dvomljivih pogojih, najverjetneje s startom na kaki črti, ki je označevala postavitev ovir ali odsekov za štafetne predaje.

Ob Di Martinovi je Italija vsaj podzavestno nekaj pričakovala od hi-

oko posameznikov. In če so ZDA z običajnim izkupičkom izšle kot zmagovale, je treba njihovi beri primakniti še določeno število prvih, drugih in tretjih uvrstitev od posameznikov, ki pri njih trenirajo kot gosti univerz.

Vsaka izvedba prvenstva postaja bolj črno obarvana. Afričane kupujejo Arabci, naturalizirajo Evropejci, sprejemajo jih v ZDA. V črnocelinskem dvoboju je dolgo potegnila Kenija, krašo pa Etiopija. Začetek njene zmanjšane moči sovpada s sestopom legendarnega Gebreselassija. Kerenisa Bekele je res osvojil ducat svetovnih naslovov (tudi zimskih), nima pa značilnosti liderja. Tudi sam je verjetno izstopil iz drvečega vlaka.

V Daeguju so kajak predstavili naslednjo izvedbo, ki bo avgusta leta 2013 v Moskvi. Medtem se že ve, da bo naslednje evropsko prvenstvo v Helsinki (2012) potekalo s skrajšanim programom. Odpadla bo hitra hoja, maratona ne bodo izvedli in tuhtali so celo, da bi izločili tek na 10000 m. Konzervativnost vseh velikih mednarodnih športnih ustanov so nekoliko načeli. Morda bo kmalu prišel na dnevni red tudi predlog, da bi vklesali v kamen vse svetovne rekorde, dosežene do leta 2000 in začeli voditi nove tablice. Nekateri so tako starci in očitno tako »umazani«, da ne sodijo več v vzdušje, ki ga oznanja odvzem krvnih vzorcev vseh v Daeguju prisotnih atletov.

Bruno Križman

IZIDI 8. DNE

Moški, 200 m: 1. Usain Bolt (Jam) 19,40, izid sezone na svetu; 2. Walter Dix (ZDA) 19,70; 3. Christophe Lemaitre (Fra) 19,80; 4. Jayasuma Saidy Ndure (Nor) 19,95; 5. Nickel Ashmeade (Jam) 20,29; 6. Bruno De Barros (Bra) 20,31; 7. Rondell Sorillo (Tri) 20,34 odstop: Alonso Edward (Pan).

1500 m: 1. Asbel Koprop (Ken) 3:35,69; 2. Silas Kiplagat (Ken) 3:35,92; 3. Matthew Centrowitz (ZDA) 3:35,92; 4. Manuel Olmedo (Špa) 3:36,33; 5. Abdalaati Iguider (Mar) 3:36,56; 6. Mohamed Moustafaoui (Mar) 3:36,80; 7. Mekonen Gebremedhin (Eti) 3:36,81; 8. Eduar Villanueva (Ven) 3:37,31.

Kopje: 1. Matthias De Zordo (Nem) 86,27; 2. Andreas Thorkildsen (Nor) 84,78; 3. Guillermo Martinez (Kub) 84,30; 4. Vitezslav Vesely (Čes) 84,11; 5. Fatih Avan (Tur) 83,43; 6. Roman Avramenko (Ukr) 82,51; 7. Jarron Bannister (Avs) 82,25; 8. Mark Frank (Nem) 81,81.

Hitra hoja 50 km: 1. Sergej Bakulin (Rus) 3:41:24; 2. Denis Nižegorodov (Rus) 3:42:45; 3. Jared Tallent (Avs) 3:43:36; 4. Tianfeng Si (Kit) 3:44:40; 5. Luke Adams (Avs) 3:45:31; 6. Koičiro

Morioka (Jap) 3:46:21; 7. Chil-sung Park (JKo) 3:47:13; 8. Faguang Xu (Kit) 3:47:19.

Ženske, 100 m ovire: 1. Sally Pearson (Avs) 12,28, izid sezone na svetu; 2. Danielle Carruthers (ZDA) 12,47; 3. Dawn Harper (ZDA) 12,47; 4. Tiffany Porter (VBr) 12,63; 5. Tatjana Dekljareva (Rus) 12,87 6. Nikita Holder (Kan) 12,93; 7. Phylicia George (Kan) 12,97 odstop: Kelly Wells (ZDA).

4 X 400 m: 1. ZDA 3:18,09, izid sezone na svetu; 2. Jamajka 3:18,71; 3. Rusija 3:19,36; 4. Velika Britanija 3:23,63; 5. Ukrajina 3:23,86; 6. Belorusija 3:25,64; 7. Češka 3:26,57; 8. Nigerija 3:29,82.

Višina: 1. Ana Čičerova (Rus) 2,03; 2. Blanka Vlašić (Hrv) 2,03; 3. Antonietta Di Martino (Ita) 2,00; 4. Jelena Šlesarenko (Rus) 1,97; 5. Svetlana Školina (Rus) 1,97 in Deirdre Ryan (Irs) 1,93; 6. Svetlana Radzivil (Uzb) in Doreen Amata (Nig) 1,93.

Danes (končne odločitve): 02.00 maraton, moški; 11.15 kladivo, ženske; 12.05 troskok, moški; 12.40 5000 m, moški; 13.15 800 m, ženske; 13.35 4 x 100 m, ženske; 14.00 4 x 100 m, moški.

KOŠARKA - Po enoletnem premoru

Dom spet med člani

Ekipa bodo v promocijski ligi pretežno sestavljal mladi igralci - Bernetičeva registracija

Domovci na enem prvih treningov

Košarkarji Doma so začeli s privarami v telovadnici Kulturnega doma v Gorici. Pri ŠZ Dom so se letos odločili, da po enoletnem premoru ponovno uvedejo člansko ekipo, ki bo nastopal v promocijski ligi in jo bosta vodila glavni trener Jan Zavrtanik in pomožni trener Eriberto Dellisanti. V Domovem taboru predstavlja letos novost odločitev, da bodo ekipa, ki jo sestavljajo pretežno mladi igralci (od sedemnajstletnikov do dvaindvajsetletnikov), okrepili le s tremi bolj izkušenimi košarkarji. To so David Ambrosi, David Cej in Emanuele Fabrissin. Vodstvo Doma je med drugim sporočilo, da je še vprašljiv nastop mladega Ivana Bernetiča, sicer član Jadran, za katerega so na košarkarski zvezi vložili prošnjo za dvojno registracijo, odgovora pa še ni bilo. Poleg tega bodo ekipi priključeni tudi najbolj zasluzni mladinci, ki bodo drugače nastopali v prvenstvu U17. Članska ekipa bo med letom trenirala trikrat tedensko, domače tekme pa naj bi načeloma igrala ob pondeljkih. Ob članski ekipi pa so s treningi začele tudi Domove mladinske ekipe. Ekipa U17 vsak dan trenira pod vodstvom glavnega trenerja Eriberta Dellisanti-

santija in pomožnega trenerja Jana Zavrtanika, ekipa U12 pa ravno tako vsakodnevno trenira pod vodstvom državnega trenerja Andreja Vremca. Slednji bo letos vodil tudi skupino minibasketa (letniki 2003, 2004, 2005), ki bo trenerala v ponedeljek, sredo in petek od 16. do 17. ure. (av)

S tekme na Proseku

Skupina R

Primorje - Zarja 1:0 (0:0)

Strelec: avtograd G. Križmančič v 65. min.

Primorje: Bellemo, Ravalico (Ziani), Cheber, Ferro, Bobbini, Zidaric, Sicardi (A. Čok), Pohlen, Cok (Ferluga), Pauletič (Dogliani), Colasuonno (Mescia).

Zarja: Trevisan, I. Križmančič, Cisternino (Bernetič), Caserta (V. Križmančič), G. Križmančič, Jarc, Ghezzo, Mihelčič, Marchetti (Cocevari), Kočič, Cerrito (Franco).

V vratarjeve roke končala svojo pot v mrežo. V nadaljevanju tekme so gostje skušali izenačiti, več zelo dobrih priložnosti je imel zlasti Kočič (zadel je tudi prečko), igralec, ki je na sicer povprečni tekmi pokazal daleč največ. (mip)

v vratarjeve roke končala svojo pot v mrežo. V nadaljevanju tekme so gostje skušali izenačiti, več zelo dobrih priložnosti je imel zlasti Kočič (zadel je tudi prečko), igralec, ki je na sicer povprečni tekmi pokazal daleč največ. (mip)

Skupina Q

Breg - Montebello 1:0 (1:0)

Strelec: Cigliani v 35. min.

Breg: Cresi (od 80. Giarrdini), Sovič, Degrossi, Grgić (od 70. Cigui), Potleca, Zeriali (od 75. Petranich), Steffe, Daris, Romano (od 70. Križmančič), Copola, Cigliani.

Breg sije z zmago zagotoval uvrstitev in naslednjo fazo. V prvem polčasu sta obe ekipe imeli nekaj dobrih priložnosti za zadetek, gol pa je s Ciglianiem dosegel le Breg, ko se je napadalec znašel sam pred vratarjem in hladnjekom zadel. Isti igralec bi lahko dvakrat podvojil v začetku drugega dela, vendar ni uspel. Breg je vsekakor dobro branil prednost, prav na koncu pa se je izkazal tudi vratar Giarridi.

Danes

Državni pokal: 16.00 Juventina - Pro Romans, Kras - Costalunga in San Luigi Vesna.

Deželni pokal: 16.00 Sovodnje - Isontina, Primorec - Esperia, Chiarbola - Mladost

NAŠ POGOVOR - Tonči Sivec iz Kanalske doline 8 mesecev prevajalec slovenskih nogometnega v Palermu

Illičić, Bačinović? Za vse je skrbel Tonči!

Človek težko verjame, kaj vsega se ti lahko pripeti v življenju. Zgodba 54-letnega Tončija (Antonia) Sivca iz Žabnic v Kanalski dolini je zelo zanimiva, svojevrstna. Neko je bil bančni uradnik, sodeloval je s slovenskim kulturnim društvom Planika in urejeval je oddajo Višarski zvon na radiu Trst A. Tonči še vedno občasno piše za časopisa Questo Friuli in Sport Friuli.

Sivec se je lanskega 8. septembra za osem mesecev (do letosnjega 30. aprila) preselil v Palermo, kjer je bil osebni prevajalec in neke vrste pomočnik slovenskih igralcev sicilskega nogometnega A-liga. Sivca je angažirala Zamparinijeva desna roka, Tončev priatelj Herbert Rosenwirth, ki ga je najprej vprašal, ali pozna koga, ki v Palermu govoriti slovensko? »Normalno, da nisem poznal nikogar. Kdo bi na Sicilji govoril slovensko? Nato so nekoga iskali, nazadnje pa me vprašali, ali bi jih lahko prisločil na pomoč in jih bil na razpolago nekaj mesecev. To je bilo med lanskim poletjem, ko sta Illičić in Bačinović po tekmi evropske lige med Palermom in Mariborom podpisala pogodbo s sicilskim klubom,« je dogodek izpred enim letom orisal Sivec, ki je bil v mladih letih aktiven športnik. Igral je nogomet, med šolanjem v Gorici pa tudi odbenko in namizni tenis. »Oba igralca nista razumela ne italijanščine in niti angleščine, tako da so potrebovali Slovenca, ki bi jima pomagal oziroma prevajal. Sprva naj bi bil ostal v Palermo do decembra. Nato pa je klub najel še dva slovenska igralca, Sinišo Andelkovića in Jasmina Kurtiča. Vodstvo Tako sem še naprej ostal na Siciliji. Marca so najeli se Srba iz Kosovske Mitrovice Milana Milanovića, ki je prej igral za moskovski Lokomotiv. Rekli so mi: Tu che capisci lo slavo (ti, ki razumeš slovenske jezike op. int.)...; in prevajal sem še Srbu.«

Sivec je bil nekoc velik ljubitelj nogometa, nato pa je popolnoma odklopil po tragediji v Heyselu, kjer so umrli številni Juventusovi navijači. »Zasovražil sem ta šport. Spremljal sem le še svetovna prvenstva. Nato pa se mi je ponudila ta priložnost. Ocenil bi jo za izjemno življensko izkušnjo. Od bliže sem spoznal svet nogometa, delovanje klubov in tudi nogometase, ki so po eni strani srečni in bogati, po drugi pa imajo neravnadno življenje, ki ni vedno najlažje. Večina teh igralcev ima veliko težav, se težko prilagajajo na kraj, klube in ljudi ter so zelo nesamozavestni,« je povedal Sivec, ki je bil prvi mesec svojega službovanja v Palermu stalno z ramo ob rami s slovenskima nogometnema. »Spali smo v istem hotelu Mondello Palace hotel pa palermitanski plaži. Nato sem se preselil v bližji hotel Addaura, kjer so leta 1989 mafijci neuspešno pripravili atentat na sodnika Falconeja. Jaz sem osem mesecev preživel ob plazi,« smo malce z zavidanjem poslušali Tončjevo zgodbo. V istem hotelu je bil tudi lanski Palermov igralec, albanskega rodu (doma iz Makedonije) s švicarskim potnim listom Pajtim Kasami, ki igra letos za angleški Fulham. »Med pogovorom z njim sem izvedel, da je njegov oče nekoc delal v ljubljanski pivovarni Union in se nato preselili v Švice,« je povedal Sivec in dodal: »Športni vodja Sabadini me je obenem prosil, če bi lahko Illičića in Bačinovića učil italijansčino. Onadva pa nista bila najbolj navdušena. Dejala sta: saj nisi naš učitelj, ampak prevajalec. In tako o kakih lekcijah ni bilo ne duha ne sluha.«

Sivec je bil na samem začetku prava senca slovenskih nogometnega. »Zjutraj smo vstajali ob isti uri, skupaj zajtrkovali in nato šli na trening. Jaz sem stal ob igrišču in ko je bilo potrebno sem prevedel navodila trenerja Delia Rossija. Nista pa potrebovala veliko pomoči. V nogometu je jezik skorajda stranskega pomena. Slovenci se na nogomet spoznata Illičić je strašen talent. Če bo bolj konstanten, bo evropska zvezda. Tudi Bačinović je odličen, čeprav je trdnat. Oba sta še mlada in lahko veliko napredovjeta. Kurtič in Andelković pa sta resnici na ljubo manj kakovostna, kar se ne pomeni, da nista za A-ligo. Andelković se je od treh najslabše vključil v novo okolje. Res je tudi, da Siniša ni imel sreče, saj je prišel v Palermo, ko je bilo moštvo v krizi in so zamenjali trenerja Rossija s Cosmijem. Andelković je žal igral na tekmi proti Udinešu, ko je Palermo izgubil kar s 7:0.«

Sivec se še vedno redno sliši z vsemi slovenskimi nogometnimi. Italijanski mediji so pisali, da bi lahko Bačinović zapustil Palermo. »Backo bo bržkone ostal v Palermo. Letošnje sezone ni začel najboljš, saj se je s postitrici vrnil z dvema kilograma preveč. Podobno Kurtič, ki so ga medtem poslali na posodo v Varese. Andelković pa je odšel k Ascoli in bržkone mu bom sledil tudi tam, ker se Siniša še ni prilagodil italijanskemu okolju,« je napovedal Sivec.

Po enomesecnem bivanju v hotelu so nato nogometnem našli luksuzne apartmaje. Medtem so se jim iz Slovenije pridružile puncje. »Le Kurtič je bil samski,« je dodal Sivec, ki je enkrat tudi sedel v slaćilnici med obema polčasoma. »Bila je prava izjerna, saj smo bili v slaćilnici le jaz, trener Rossi in igralci. Vsi ostali, maserji, pomozni trener in spremljevalci, so morali stran. Uselil sem se med Bačinovićem in Illičićem in jima prevajal. Rossi je želel, da jima natančno razložim navodila za drugi polčas.« Sivec ima o trenerju Rossiju, ki ga je imel predsednik Zamparin na pikli, zelo dobro mnenje: »Bil je primeren za Palermo, ne pa za Milan, Inter ali Juventus. Zaupal je mladim in jih je posvečal posebno pozornost na vsakem treningu. S Cosmijem ni bilo tako.« Sivec nam je še zaupal, da se je bolj pogovarjal s Cosmijem: »Serce se je rad pogovarjal z vsemi. Z Rossijem pa nisi smel govoriti o nogometu, ker te je pač gledal v viška.« Cosmi je med lanskim sezono izjavil, da so se v Palermu ustvarili neke vrste etnični klani. »Pravzaprav ni bilo prav tako, četudi je res, da se pač igralci družijo s tistimi, ki se razumejo in so jih v določenih navadah bližji. Slovani na eni strani, domačini na drugi, Južnoameričani pa na tretji. Te razlike so bile bolj razvidne, ko je Palermo igral slab (februarja in marca) in je imel slabe rezultate,« razmišlja samostojni podjetnik iz Kanalske doline ter je poudaril, »da je Palermo manjkal športni vodja. Po Sabadinjevem odhodu se je s trenerji pogovarjal neposredno predsednik Zamparin. To pa ni bilo dobro.«

Sivec ni imel veliko priložnosti, da bi se pogovarjal s Zamparinjem: »Videli smo ga redkeje. Ni prihajal v Palermo. Niti na tekmeh, na katerih ne združi vseh devetdeset minut. Raje najame taksi in se vozi po Palermu. Seveda brez pričganega radia.« Slovenski nogometniki Palerma se še vedno ne najbolje sporazumevajo v italijanščini. »Glavni problem je bila moja prisotnost, ki jih je razbremlila marsikaterih težav in zaradi tega se niso naučili jezika. Za karkoli je bil na razpolago Tonči (smejh).«

Fante je zmedala tudi razlika med italijansko serijo A in slovensko prvo ligo. »V istem hotelu je bil tudi lanski Palermov igralec, albanskega rodu (doma iz Makedonije) s švicarskim potnim listom Pajtim Kasami, ki igra letos za angleški Fulham. »Med pogovorom z njim sem izvedel, da je njegov oče nekoc delal v ljubljanski pivovarni Union in se nato preselili v Švice,« je povedal Sivec in dodal: »Športni vodja Sabadini me je obenem prosil, če bi lahko Illičića in Bačinovića učil italijansčino. Onadva pa nista bila najbolj navdušena. Dejala sta: saj nisi naš učitelj, ampak prevajalec. In tako o kakih lekcijah ni bilo ne duha ne sluha.«

Sivec je bil na samem začetku prava senca slovenskih nogometnega. »Zjutraj smo vstajali ob isti uri, skupaj zajtrkovali in nato šli na trening. Jaz sem stal ob igrišču in ko je bilo potrebno sem prevedel navodila trenerja Delia Rossija. Nista pa potrebovala veliko pomoči. V nogometu je jezik skorajda stranskega pomena. Slovenci se na nogomet spoznata Illičić je strašen talent. Če bo bolj konstanten, bo evropska zvezda. Tudi Bačinović je odličen, čeprav je trdnat. Oba sta še mlada in lahko veliko napredovjeta. Kurtič in Andelković pa sta resnici na ljubo manj kakovostna, kar se ne pomeni, da nista za A-ligo. Andelković se je od treh najslabše vključil v novo okolje. Res je tudi, da Siniša ni imel sreče, saj je prišel v Palermo, ko je bilo moštvo v krizi in so zamenjali trenerja Rossija s Cosmijem. Andelković je žal igral na tekmi proti Udinešu, ko je Palermo izgubil kar s 7:0.«

Minuli teden se je v telovadnici ŠD Kontovel odvijal celodnevni odbojkarski kamp za skupini super in mini odbojke pod vodstvom Nicole Starc. Od ponedeljka do 7. septembra pa so v isti telovadnici v teku tudi priprave za skupini under 13 in 14 pod vodstvom Sandre Vitez. Trenerkama večkrat prisločijo na pomoč tudi Ilenia Cassanelli, Vera Balzano, Lara Praselj in Barbara Ferluga. Kampa se je udeležilo približno 20 otrok. Med 8. in 16. uro so opravili dva treninga, ob 12.00 pa si vzel čas za počitek in kosilo. (mip)

Sloveniji so manj trenirali in taktike skoraj ni bilo. Illičić se mi je na začetku pritoževal, če zakaj toliko taktičnih vaj. Taktike ne maja rajo. V Italiji je tudi pritisk medijev zelo velik. Tudi to jih je zmedilo. Ko smo na začetku lanske sezone potovali na Sicilijo, so nas že na letališču čakali novinarji. Oblagajo jih tudi navijači. Po mestu se ne morejo prosti sprehati. Illičića je presenetil navijač Palerma. Pred lanskim prihodom na Sicilijo mu je ta že na letališču v Rimu pokazal telefonček z njegovo sliko! Na jugu živijo za nogomet. Ce želijo nogometni imeti mir, morajo ven iz Palerma.«

Sivec je imel veliko priložnosti, da bi se pogovarjal s Zamparinjem: »Videli smo ga redkeje. Ni prihajal v Palermo. Niti na tekmeh, na katerih ne združi vseh devetdeset minut. Raje najame taksi in se vozi po Palermu. Seveda brez pričganega radia.«

Kaj pa ostali? »Kapetan Miccoli je bil duša in pravi lider ekipe. Pastore, ki je odšel v PSG, je zelo skromen fant. Ima le eno hibo. Všeč so mu lepi avtomobili in zanje pravi veliko denarja.«

Piva ali kotkete Sivec v družbi nogometnega pil. »Sicer nihče jim tega ni povedal. Bačinović je na primer musliman, vere in se ne dotačuje alkoholu. Izjemoma je včasih pojedel rezino pršuta. Kasami pa niti tega. Striktno se drži muslimanskih

zapovedi. Illičić je katoličan in se vsakič pred tekmo prekriža. To pa je bolj modra muha, saj k maši ne hodi.«

Igralci morajo tudi upoštevati navodila klubov. »Pravilnik je strikten in se ga morajo vsi držati. Nogometni Palerma na primer ne smejo na plaže okrog Palerma. To je le ena od številnih prepovedi.«

Kot je poudaril Sivec je Illičić zelo ljubljen med navijači Palerma. »Vzljubili so ga takoj. Nadeli smo mu vzdevek Illičiceno. V Palermo pravijo, da je Illičić prav trpel fizično in se je bržkone poškodoval tu di zaradi tega.«

Kaj pa hibe slovenskih nogometnega na Siciliji? »Niso se prilagodili hrani. Jim ne teknejo testenine in italijanska prehrana. Dietolog Palerma jim je predpisal posebno dieto, ki pa se je niso držali. Ne morejo brez mesnatih izdelkov. Illičić je prav trpel fizično in se je bržkone poškodoval tu di zaradi tega.«

Sicilija je s prihodom Slovencev na otok spoznala Slovenijo, pravi Sivec, ki se je tudi osebno angažiral, da bi v Palermu organizirali slovenske dneve: »Povabil bi naše vinjarje in mogoče turistične organizacije, tako da bi na Siciliji promovirali Slovenijo in slovenske izdelke. V Palermu sem spoznal veliko ljudi. Podpredsednik Palerma je Giuliano Miccichè, brat vladnega podtajnika Gianfranca.«

Sivec, ki je sicer od vedno navjal za Juventus, še ni končal svoje nogometno-prevajalske izkušnje. »Mogoče bom odšel z Andelkovičem v Ascoli.«

Kot kaže, Tončev nogometni oklepaj, se še ni zaprl.

Jan Grgić

Obvestila

ŠD ZARJA obvešča mlade nogometnike letnikov od 2001 do 2006, da bo informativni sestank oz. prvi trening 8. septembra ob 17.30 v športnem centru Zarja v Bazovici.

NOGOMETNI ODSEK BREGA pričenja sezono v torek, 13. septembra ob 17. uri v občinskem centru S. Klabian v Dolini za letnike 2001/2002/2003 in mlajše.

GIMNASTIČNI ODSEK ŠZ BOR organizira treninge ritmične gimnastike za vsa dekleta od 4. leta dalje. Treningi na Stadionu 1. maj, za predšolske otroke bodo potekali ob torkih in petkih od 16.30 do 17.30, za osnovnošolske otroke pa ob torkih od 16.30 do 17.30 in ob petkih od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v torek, 27. septembra. Treningi na Općinah (večnamenski prostor osnovne šole Bevk) bodo potekali ob sredah, za predšolske otroke od 16.30 do 17.30, in za osnovnošolske otroke od 17.30 do 18.30. Prvi trening bo v sredo, 28. septembra. Za prijave in informacije 328-273390 (Petra).

OD BOR obvešča, da bodo treningi za dekleta letnikov 2000, 1999 in 1998 letos potekali po sledenjem urniku: ponedeljek, 18.00-20.00 (Lonjer); sreda, 18.30-20.30 in četrtek, 18.30-20.00 (Stadion 1. Maj). Prvi trening bo 12. septembra. Za informacije: 349-7923007 (Tjaša) ali 349-4782734 (Saša).

OD BOR obvešča, da bo prvi trening mini odbojke (letniki 2001, 2002) v torek, 13. septembra, ob 17.30 na Stadionu 1. Maj. Za informacije: 333-1755684 (Silva) ali 349-7923007 (Tjaša).

KK BOR obvešča, da bo v torek, 6. septembra, ob 16.00 na Stadionu 1. maja prvi trening minibasketa za vse skupine, od letnikov 2000 do 2005. Med letom bo razporeden treningov naslednji: letnik 2000 in 2001 ob torkih od 16.00 do 17.30 v telovadnici v Lonjerju in ob petkih od 17.00 do 18.30 (skupaj z letnikom 2002) na Stadionu 1. maja; letniki 2002/2003/2004/2005 ob torkih od 16.00 do 17.30 na Stadionu 1. maja, letniki 2003/2004/2005 pa ob petkih od 16.00 do 17.00 na Stadionu 1. maja. Kdor se bo prvič vpisal, bo koristil 50-odstotni popust. Za informacije Karin Malalan 3406445370.

AŠD POLET organizira intenzivni začetni tečaj kotalkanja, ki bo potekal od ponedeljka 5. septembra vsaki dan od 17.00 do 18.00 ure. Obenem vabimo kotalkarje, ki so redno trenirali v prejšnji sezoni, da se udeležijo prvega treninga dne 5. septembra ob 17.00, da bi vsi skupaj sprejeli nove kotalkarje! Info (Mara 339/1224161)

NK KRAS Repen sporoča, da se je začelo vpisovanje na Nogometno šolo 2011/12 (otroci letnikov 2001 – 2006). Prvi trening in informativno srečanje bo v ponedeljek, 5. septembra 2011 ob 16.30 na nogometnem igrišču v Repnu. Za info in predpis: sedež društva (040 2171044) ali Srečko (328 035033).

NK KRAS Repen mladinski sektor, obvešča da so začeli treningi za kategorije začetnikov, najmlajših ter naraščajnikov (letniki 2000 in starejši). Za info in vpis: sedež društva (040 2171044) ali Paolo (348 9246311).

ASD CHEERDANCE MILLENIUM sporoča, da se bo športna sezona začela v ponedeljek, 12. septembra. Urvniki treningov na Općinah: Palčki (3-6 let) ponedeljek in petek 16.30-17.30; Beli zajčki (7-10 let) ponedeljek 17.00-18.30 in petek 17.30-19.00; Plavi zajčki (11-14 let) ponedeljek 18.00-19.30, sreda 18.30-20.30 in petek 17.30-19.00; Škrati (over 15) ponedeljek 19.30-21.30, sreda 18.30-20.30 in petek 19.00-21.00. Za informacije in vpis: info@cheerdancemillenium.com ali 349-759763.

TENIŠKA SEKCIJA pri AŠZ Gaja organizira od 5. septembra poskusni enotedenski tečaj »Vabilo na tenis« za otroke od 6. do 12. leta. Tečaj bo veljal kot promocija za Teniško šolo 2011-12. Pojasnila in prij

Rai Tre bis

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

20.25 Tv Kocka: Risanka »Riba vas gleda« - Zaljubljena Sara

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Dokumentarni film: Strelci v Bazovici - režija Tugo Štiglic, scenarij Janez Sterle; sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

Rai Uno

6.00 Glasb.: Da Da Da in musica **6.30** Aktualno: Unomattina Estate Weekend, vmes Dnevnik **9.55** Aktualno: Magica Italia - Turismo & Turisti **10.00** Aktualno: Linea verde orizzonti **10.30** Aktualno: A Sua immagine, vmes Sv. maša **12.20** Aktualno: Linea verde estate **13.30** Dnevnik **14.00** Show: Non sparate al pianista (v. C. Conti) **16.25** Dnevnik in vremenska napoved **16.35** Nan.: Un medico in famiglia **18.05** Nan.: Il commissario Rex **18.50** Kvizi: Un minuto per vincere (v. Max Giusti) **20.00** Dnevnik in sportne vesti **20.40** Kvizi: Colpo d'occio - L'apparenza inganna **21.30** Film: Il bambino della domenica (dram., It., '08, r. M. Zacacaro, i. G. Fiorello, R. Niccolosi) **23.40** Dnevnik - kratke vesti **23.40** Aktualno: Speciale Tg1 **0.45** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.10** Aktualno: Speciale economia Cernobbio 2011 (v. G. Greco)

Rai Due

7.00 Risanke **8.55** Nan.: Rebelde Way **9.40** Dok.: Serious Season Desert **10.15** Film: Lillo&Stitch 2 - Che disastro Stitch! (ris., ZDA, '05, r. M. LaBash, A. Leondis) **11.15** Atletika: SP, prenos **13.00** Dnevnik, Tg2 Motocross in vremenska napoved **13.20** Atletika: SP **15.0** Film: Toy Story 2 - Woody e Buzz alla riscossa (ris., ZDA, '99, r. J. Lasseter)

16.30 Film: Paperino torna a casa (ris., ZDA, '59) **17.15** Aktualno: Venezia - Regata storica **18.00** Dnevnik L.I.S. **19.30** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **20.30** Dnevnik **21.00** Nan.: NCIS - Los Angeles **21.50** Nan.: Numb3rs **22.40** Nan.: Supernatural **23.25** Šport: La domenica sportiva **0.35** Nočni dnevnik **0.55** Aktualno: Protstantesimo

Rai Tre

7.10 Nan.: La grande vallata **7.50** Film: Spruzza, sparisci e spara (kom., ZDA, '72, r. R. Butler, i. K. Russell, C. Romero) **9.25** Film: 5 marines per 100 ragazze (kom., It., '62, r. M. Mattoli, i. U. Tognazzi) **11.00** Dok.: L'opera **11.10** Nan.: Pepper Anderson agente speciale **12.00** Dnevnik, Športne vesti in rubrike **12.25** Aktualno: TeleCamere Salute **12.55** Opera: Prima della Prima **13.25** Aktualno: Passepartout **14.00** Deželni dnevnik in Dnevnik **14.30** Aktualno: Speciale Tg3 - Premio letterario internazionale Viareggio **15.00** Dnevnik - kratke vesti **15.05** Film: Nuovo cinema Paradiso (dram., Fr./It., '88, r. G. Tornatore, i. J. Perrin, P. Neri) **18.10** Šport: 90° minuto Serie B **19.00** Dnevnik in deželni dnevnik **20.00** Aktualno: Blob a Venezia **20.20** Aktualno: Pronto Elisir **21.00** Dok.: 11 settembre 10 anni dopo (It., '10, r. A. Salvatore) **23.10** Dnevnik in deželni dnevnik **23.25** Glasb.: Le tribù della musica **0.25** Nočni dnevnik

Rete 4

6.55 Dnevnik **7.25** Dok.: The Taliban **9.20** Dok.: Magnifica Italia **10.00** Sv. maša **11.00** **13.20** Aktualno: Pianeta mare **11.30** Dnevnik **12.00** Aktualno: Melaverde **13.20** Aktualno: Pianeta mare **13.50** Dok. Donnaventura

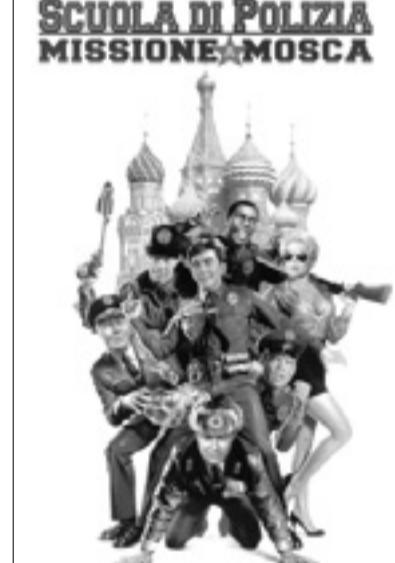
ventura **14.30** Film: Cose da pazzi (kom., It., '53, r. G.W. Pabst, i. C. Del Poggio, A. Fabrizi) **16.20** Prometne informacije **16.30** Film: Finchè c'è guerra c'è speranza (kom., It., '74, r. i. A. Sordi) **18.55** Dnevnik in vremenska napoved **19.35** Nan.: Il commissario Cordier **21.30** Film: Facile preda (akc., ZDA, '96, r. A. Sipes, i. W. Baldwin, C. Crawford) **0.15** Film: Bad girls (western., ZDA, '94, r. J. Kaplan) **1.25** Nočni dnevnik

°5 Canale 5

6.00 Pregled tiska **7.55** Dnevnik - prometne informacije in vremenska napoved **9.05** Nan.: Finalmente arriva Kalle **11.00** Film: Buddy - Un gorilla per amico (kom., ZDA, '97, r. C. Thompson, i. R. Russo, R. Coltrane) **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Film: Il segreto di Thomas (dram., It., '02, r. G. Battista, i. G. Mezzogiorno, K.M. Brandauer) **15.40** Film: Inga Lindstrom - Vickerby per sempre (rom., Nem., '07, r. J. Delbridge, i. A. Roehner, E.M. Grein) **17.50** Film: Luna di miele con la mamma (kom., ZDA, '06, r. P.A. Kaufman, i. S. Long, J. Scalia) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** **2.00** Aktualno: Paperissima Sprint **21.20** Variete: Lo show dei record **0.00** Film: L'isola della paura (dram., Kan., '09, r. G. Arschamber, i. J. Priestley) **1.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved **23.45** Ars 360

1 Italia 1

7.00 Nan.: Baywatch **7.55** Risanke **10.45** Motociklizem: SP, VN San Marina, 125 ccm, prenos **12.00** Dnevnik in vremenska napoved **12.15** Motociklizem: SP, VN San Marina, Moto2, prenos **14.00** Motociklizem: SP, VN San Marina, MotoGp, prenos **15.00** Šport: Grand Prix - Fuori giri **16.00** Nan.: Robin Hood **18.00** Nan.: Mr. Bean **18.30** Dnevnik in vremenska napoved **19.00** Nan.: Tutto in famiglia

19.30 Film: Scuola di polizia - Missione a Mosca (kom., ZDA, '94, r. A. Metter, i. G. Gaynes, L. Easterbrook) **21.25** Reportaža: Mistero (v. D. Bossari)

Tele 4

7.30 Variete: L'età non conta (pon.) **8.00** Aktualno: Lezioni di pittura **8.30** Aktualno: Hard Trek **9.00** Dok.: Italia magica **9.30** Nan.: Amanti **10.30** Rotocalco ADN Kronos **11.00** Šport: FMI Magazine **11.30** Šport: Super Sea **12.40** Variete: Idea in tavola **12.50** Aktualno: Dai nostri archivi **13.00** Dok.: Agrisapori **13.30** Variete: Camper Magazine **14.10** Koncert: Bach e Vivaldi, due mondi a confronto **15.45** Film: Sherlock Holmes **16.45** Aktualno: Tractor Pulling **17.00** Dok.: Piccola grande Italia **17.30** Risanke **19.30** Dok.: Tethys - Le radici di una terra **20.00** Pagine e fotogrammi - Estate 2011 **20.20** **23.00** Nedeljski dnevnik **20.50** Aktualno: Italia economia e prometeo **21.00** Glasb.: Mille voci **23.30** Aktualno: Gli incontri al caffè de la Versilliana

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.35** Dok.: La7 Doc **10.10** Nan.: L'ispettore Tibbs **11.15** Motociklizem: SP, VN Nurburgringa, 1. tekma, prenos **13.00** Šport: Paddock show **13.30** Dnevnik **13.55** **16.40** Nan.: Cuore d'Africa **15.10** Motociklizem: SP, VN Nurburgringa, 2. tekma, prenos **17.45** Film: Pony Express (western., ZDA, '53, r. J. Hopper, C. Heston) **20.00** Dnevnik **20.30** Resničnostni show: Chef per un giorno **21.30** Dok.: Missione natura **23.50** Dnevnik **0.05** Film: L'esercizio

del potere (dram., Fr./Izr., '90, r. J. Irvin, D. Sutherland, A. Archer) **2.10** Variete: La7 Colors **9.10** Otr. odd.: Čira čara **9.40** Dokler naju smrt ne loči (hum. serija) **10.05** Nan.: Živalski fenomeni **10.45** Ris. serija: Radovedni George **12.05** Čarownice Crissa Angela (dok. serija)

serija) **9.10** Otr. odd.: Čira čara **9.40** Dokler naju smrt ne loči (hum. serija) **10.05** Nan.: Živalski fenomeni **10.45** Ris. serija: Radovedni George **12.05** Čarownice Crissa Angela (dok. serija)

dogodkov dneva; **19.00** Dnevnik; **19.45** Litra: EP v košarki, Slovenija - Belgija; **22.00** Zrcalo dneva; **22.25** Drugi val.

SLOVENIJA 3

6.00, **11.00**, **13.00**, **14.00**, **18.00**, **22.00**, **0.00**

Poročila; **7.00** Kronika; **7.22** Dobro jutro, vmes: **8.00** Lirični utrnek; **10.00** Evangeličansko bogoslužje; **11.05** Evoradijski koncert; **13.05** Arsove spominčice; **14.05** Humoreska tegaj tedna; **14.35** Nedeljsko operno popoldne; **15.30** DIO; **16.00** Po-poldanski spored; **16.05** Musica nostra amor; **18.05** Spomini, pisma in potopisi; **18.25** Serenade; **18.40** Sedmi dan; **19.00** Obiski kraljice; **20.00** Nove operne plošče; **22.05** Literarni portret; **22.30** Slovenski koncert; **23.55** Lirični utrnek.

RADIO KORŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; **9.00-10.00** Zajtrk s profilom; **12.00-13.00** Čestitke in pozdravi; **15.00-18.00** Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno **13.00-15.00** Agora - Divan; **18.00-6.00** svobodni radio; -Radio Dva: **10.00-12.00** Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN **21.3.-20.4.**: Čaka vas razburljiv teden. Težko se boste umirili. Vzemite si čas zase. Ljubezen: namesto da stresate slabovojo na partnerja, mu razložite, da potrebujete več miru in počitka.

BIK **21.4.-20.5.**: Ne mislite, da vam nekaj srečno izpeljanih poslov dovoljuje, da igrate vedene pred tistimi, ki bi jih morali v resnici prositi za nasvet. Denar: izkazali ste se za dobrega gospodarja.

DVOJČKA **21.5.-21.6.**: Vse misli, da vam sušejo okoli službenih dolžnosti. Močno se boste zavzel za neki nov posel, glejte, da ne boste pozabili na že vpeljane. Na partnerja boste gledali s kritičnimi očmi.

RAK **22.6.-22.7.**: Na denarnem področju ste s preteklim obdobjem lahko zelo zadovoljni. Sreča bo tudi v prihodnji na vaši strani, a le će boste potrežljivi. Posvetite se svojem delu.

LEV **23.7.-23.8.**: Na delovnem mestu ste si zadali realne cilje, ne bo pa jih mogoče uresničiti takoj. Kmalu boste bolj polni energije in takrat bo čas za akcijo. Zdaj pa si vzmete več časa zase.

DEVICA **24.8.-22.9.**: Posli bodo cveteli kot že dolgo ne, vi pa boste vsak dan bolj živčni, ker vas bo strah, da se ne bi kje zalomilo. Lahko ste brez skrbi, veselo se lotite dela in ne razmišljajte o težavah.

TEHTNICA **23.9.-22.10.**: Vracačo se vam moči in kmalu boste žvgoleli od sreče kot ptička na veji. Za zdaj pa ne pretiravajte z napori in si privoščite nekaj več počitka kot po navadi.

ŠKORPJON **23.10.-22.11.**: Čeprav vam energije v tem tednu ne bo primanjkovalo, si morate začrtati manj naporen urnik, drugače bo kmalu omagali. Predvsem pa pazite, da ne boste preveč govorili.

STRELEC **23.11.-21.12.**: Pri delu boste zbrani in zato tudi učinkoviti. Domov boste prihajali utrujeni. Potrebovali boste veliko časa zase in za svoje konjičke, saj se boste lahko zares sprostili.

KOZOROG **22.12.-20.1.**: Zadnje čase ste zelo čustveni. Ker na stvari gledate z razumom, ste pogosto krivčni ravno do ljudi, ki jih imate najraje. Umirite se in jih prenehajte obtoževati!

VODNAR **21.1.-19.2.**: S partnerjem si bosta zaradi nekaj nepomembnih besed prišla navkriž. Nikar se ne kujanje. Če bosta oba malo popustila, bosta hitro spet na isti vlovniki dolžini.

RIBI **20.2.-20.3.**: Polni boste energije, pa tudi dobre volje vam ne bo primanjkovalo. Partnerja ne boste več obremenjevali s svojim sumničenjem, kar bo koristilo obema. Vajin odnos bo na novo zacetel.

Slovenija 1

6.40 Kultura (pon.) **7.00** **9.35**, **18.35** Risanke **7.35** Mojster Miha (ris.) **7.50** Ris. film: Čarli in Lola - Vse je cisto drugače, kot je bilo **9.10** Ris. nan.: Žametni **10.30** Žogarija, oddaja o športu, zdravju in okolju **10.55** Izvir(ni) **11.20** Ozare (pon.) **11.25** Obzorja duha (pon.) **12.00** Ljudje in zemlja **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.15** Graška gora poje in igra 2011, 2. del (pon.) **14.35** Slovenski magazin, mozaicna oddaja **15.10** Film: Heidi (pon.) **17.00** Poročila, vremenska napoved in športne vesti **17.15** Dok. se: Poti v zahod **18.10** Prvi in drugi **18.55** Dnevnik, vremenska napoved, Zrcalo tedna, športne vesti **20.00** Helena Blagne in Dunajski dečki, koncert iz dvorane Stožice **21.40** Intervju: Marjan Poljsak **22.30** Dok.: Avstralci Slovenci o Sloveniji **23.10** Poročila, športne vesti in vremenska napoved **23.45** Ars 360

serija

SLOVENSKI PROGRAM

Na kanalu 103

18.40 Čezmejna Tv: Primorska Kronika
20.25 Čezmejna Tv: Videofleš - Neno Belan - Noro zaljubljen
20.30 Deželni Tv Dnevnik
20.50 Čezmejna TV - Dnevnik SLO 1

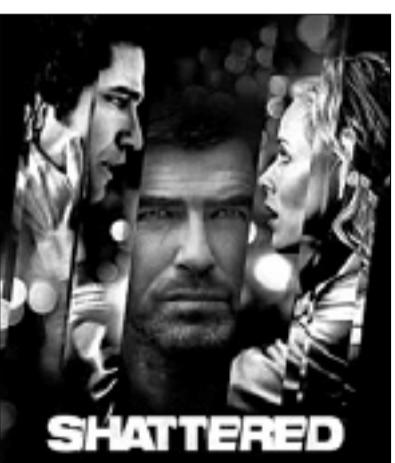
6.00 Aktualno: Euronews **6.10** Aspettando Unomattina estate **6.30** Dnevnik in prometne informacije **6.45** Aktualno: Unomattina Estate **7.00** Dnevnik, L.I.S., Parlament **10.00** Dnevnik **10.50** Nan.: Un ciclone in convento **11.35** Nan.: Provaci ancora prof. 3 **13.30** Dnevnik in gospodarstvo **14.10** Aktualno: Verdetto finale **15.00** Nan.: Un medico in famiglia 6 **16.50** Dnevnik - Pralament in vremenska napoved **17.15** Nan.: Heartland **18.00** Nan.: Il commissario Rex **18.50** Kviz: L'eredità **20.00** Dnevnik **20.30** Kviz: Colpo d'occhio **21.20** Film: Fortapasc (dram., It., '08, r. M. Risi, i. L. De Rienzo, V. Lodovini) **23.25** Dnevnik - kratke vesti **23.30** Aktualno: Speciale Tg1 - La storia di Giancarlo Siani **0.35** Nočni dnevnik in vremenska napoved **1.10** Aktualno: Speciale Cinematografo

7.00 Aktualno: Sorgente di vita **7.30** Risanke: Cartoon flakes **10.30** Dnevnik, seleni Dossier **11.25** Nan.: Il nostro amico Charly **12.10** Nan.: La nostra amica Robbie **13.00** Dnevnik in rubrike **14.00** Nan.: Ghost Whisperer **14.50** Nan.: Army Wives **15.35** Nan.: Squadra speciale Colonia **16.20** Nan.: The Good Wife **17.05** Nan.: Life Unexpected **17.45** Dnevnik in športne vesti **18.45** Nan.: Cold Case **19.35** Nan.: Senza traccia **20.30** Dnevnik **21.05** Nan.: Squadra speciale Cobra 11 **21.55** Nan.: Countdown **22.45** Nan.: Supernatural **23.35** Dnevnik **23.50** Aktualno: Stracult **1.05** Aktualno: Parlament **1.15** Aktualno: Protestantesimo **1.55** Nan.: Vento di Ponente 2

6.00 Dnevnik **8.00** Dok.: La Storia siamo noi **9.00** Film: I terribili 7 (kom., It., '63, r. R. Matarazzo, i. S. Conti, P. Canevari) **10.30** Aktualno: Cominciamo bene **13.00** Aktualno: Condominio Terra **13.10** Nad.: La strada per la felicità **14.00** Deželni dnevnik in vremenska napoved **14.20** Dnevnik in rubrike **14.55** Dnevnik L.I.S. **15.00** Nan.: The Lost World **15.45** Film: First kid - Una peste alla casa bianca (kom., ZDA, '96, r. D.M. Evans, i. Sinbad, B. Pierce) **17.20** Dok.: Geo Magazine **19.00** Dnevnik **19.30** Deželni dnevnik in vremenska napoved **20.00** Variete: Blob a Venezia **20.15** Nan.: Sabrina, vita da strega **20.35** Nad.: Un posto al sole

21.05 Film: Shattered - Gioco mortale (triler, Kan./VB, '07, r. M. Barker, i. P. Brosnan, M. Bello) **22.50** Nočni in deželni dnevnik **23.30** Film: Ispettore Wallander:

NAŠA SLIKOVNA KRIŽANKA

REŠITEV (3. september 2011)

Vodoravno: kapitalizem, Ana Karenina, strahopetec, Tit, ISO, ara, Ali, Ast, G.U., Ozej, lake, Al Pacino, Ata, Teano, ovari, Karitas, mejniki, Orinoko, ski, Eka, Ren, rariteta, Atal, Inari, elan, Neri, satanizem, Sanader, T.S., Bor, K.P., briňata; na sliki: Al Pacino. Mala križanka, vodoravno: 1. Miran, 6. Atija, 7. jata, 8. Elena, 10. Nimis, 11. C.J., 12. N.T., 13. Aar, 15. Neal, 18. skala, 19. Jalen.

L'uomo che sorrideva (VB/Nem./ZDA, '10, r. H. McDonald, i. K. Branagh, T. Hiddleston)

Le vite degli altri **11.25** Nan.: Chiamata d'emergenza **12.30** Kviz: Cuochi e fiamme **13.30** Dnevnik **13.55** Film: Giorni d'amore (kom., It., '54, r. G. De Santis, i. M. Mastroianni, M. Vlady) **16.05** Dok.: La7 Doc **17.00** Nan.: L'ispettore Barnaby **19.00** Nan.: Relic Hinter **20.00** Dnevnik **21.10** Aktualno: L'infedele (v. G. Lerner) **23.45** Dnevnik **23.55** Variete: Albascuro **1.00** Nan.: N.Y.P.D.

Rete 4

7.00 Nan.: Zorro **7.30** Nan.: Starsky e Hutch **8.30** Nan.: Hunter **9.55** Nan.: RIS - Delitti imperfetti **10.50** Aktualno: Ricette di famiglia **11.30** Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije **12.05** Nan.: Un detective in corsia **13.00** Nan.: La signora in giallo **13.50** Aktualno: Il tribunale di Forum **15.10** Nan.: Hamburg Distretto 21 **16.15** Nad.: Sentieri **16.35** Film: Le stagioni del cuore (dram., ZDA, '84, r. R. Benton, i. S. Field, D. Glover) **18.55** Dnevnik **19.35** Nad.: Tempesta d'amore

20.30 Nan.: Walker Tewas Ranger **21.10** Nan.: I delitti del cuoco **0.15** Film: Papà dice messa (kom., It., '906, r.-i. R. Pozzetto, i. T. Teocoli) **2.05** Nočni dnevnik

Canale 5

6.00 Dnevnik - Pregled tiska **7.55** Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved, borza in denar **8.50** Film: Mamma in sciopero (kom., ZDA, '02, r. J. Keach, i. E. Ford, T. Matheson) **11.00** Aktualno: Forum **13.00** Dnevnik in vremenska napoved **13.40** Nad.: Beautiful **14.10** Nad.: CentoVetrine **14.45** Film: L'ambizione di Eva (kom., Nem., '07, r. T. Nennstiel, i. A. Kling, H. Baum) **16.45** Film: Segui il tuo cuore (kom., ZDA, '03, r. C. Kilner, i. M. Moore, A. Holden) **17.35** Vremenska napoved **18.30** Kviz: Avanti un altro (v. P. Bonolis) **20.00** Dnevnik in vremenska napoved **20.40** 1.30 Show: Paperissima Sprint **21.20** Film: Un'estate al mare (kom., It., '08, r. C. Vanzina, i. L. Banfi, E. Brignano) **23.30** Dnevnik - kratke vesti **0.30** Nočni dnevnik in vremenska napoved

Italia 1

6.40 Nan.: Baywatch **8.20** Risanke **10.25** Nan.: Nini **11.25** Nan.: Una mamma per amica **12.25** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **13.40** Risanke: Detective Conan **14.10** Risanke: Simpsonovi **15.00** Nan.: How I Met Your Mother **15.30** Nan.: Gossip Girl **16.20** Nan.: The O.C. **17.10** Nan.: Hannah Montana **18.05** Nan.: Love Bugs **18.30** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **19.25** Nan.: CSI - Miami **21.10** Film: Ballare per un sogno (dram., ZDA, '08, r. D. Grant, i. M.E. Winstead, T. Thompson) **23.00** Film: Godsent (triler, ZDA, '03, r. N. Hamm, i. G. Kinnear, R.R. Stamos) **1.05** Variete: Pokermania **1.55** Nočni dnevnik

Tele 4

7.00 Dnevnik **7.30** Aktualno: Domani si vedrà **8.00** Šport: Super sea **8.30** Dnevnik **9.00** 15.30 Dok.: Italia magica **9.30** Nan.: Amanti **10.30** Nan.: Police Rescue **12.10** Variete: Camper magazine **13.05** Aktualno: Incontri ravvicinati **13.30** Dnevnik **14.05** Variete: ...Dopo il Tg **14.35** Aktualno: Tractor Pulling **16.05** Aktualno: Lezioni di pittura **16.30** Dnevnik **17.00** Risanke **19.00** Aktualno: Musa Tv **19.30** Dnevnik **20.30** Deželni dnevnik **21.00** Športne vesti **22.40** Variete: Pagine e fotogrammi **23.02** Nočni dnevnik **23.35** Talk show: Gli incontri al caffé de la Versiliana

La 7

6.00 Dnevnik, vremenska napoved, horoskop in prometne informacije **7.00** Aktualno: Omnibus **7.30** Dnevnik **9.45** 20.30 Aktualno: In Onda Estate **10.25** Aktualno:

Dodgers (ris.) **10.40** Nad.: Grenko slovo **11.30** Tv prodaja **12.00** Nad.: Ko se zaljubim **12.55** TV prodaja, Reklame **14.00** Zabavna serija: Najboljši domači videoposnetki **15.40** Šola za pare (hum. nan.) **17.05** Nad.: Grenko slovo **18.00** Svet, Novice **18.55** CSI: New York **19.45** Svet

ledar prireditev; 9.15, 17.45 Na val na šport; 9.35, 16.10 Popevki tedna; 10.10 Teden; 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30 Novice; 11.00-12.00 Ime tedna; 11.35, 14.20 Obvestila; 12.40 Komentari ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.15 Spored; 16.30 Telstar; 18.00 Povzetek imena tedna; 18.05 Hip hop/R'N'B; 19.00 Radijski dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite; 19.45 Landomat; 20.00 Top albumov; 21.00 Razmerja; 21.30 Vzhodno od rocka; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

6.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utriček; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospava; 11.33 Na štirih strunah; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogled v znamost; 13.30 Ženske v svetu glasbe; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Svet kulture; 16.30 Iz slovenske glasbene ustvarjalnosti; 17.30 S knjižnega trga; 18.00 Nove glasbene generacije; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Spored; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Radijska igra; 23.00 Jazz avenija; 23.55 Lirični utriček.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Slovenija 1

6.15 Ars 360 (pon.) **6.25** Utrip (pon.) **6.40** Zrcalo tedna (pon.) **7.00-10.00** Poročila in dobro jutro **10.10** Ris. nan.: Žametek **10.30** Poučna odd.: Iz popotne torbe (pon.) **10.50** Poučna nan.: Ali me poznaš? **11.00** Žogarija, oddaja o športu, zdravju in okolju (pon.) **11.25** Nan.: Šola Einstein (pon.) **12.00** Ljudje in zemlja (pon.) **13.00** Poročila, šport in vremenska napoved **13.20** Slovenski magazin (pon.) **13.50** Dok. film: Maščobe **14.20** Obzorja duha (pon.) **15.00** Poročila **15.10** Dober dan, Koroška **15.40** Prvi in drugi (pon.) **16.00** Intervju: Marjan Poljšak (pon.) **17.00** Novice, kronika, šport in vremenska napoved **17.30** 1.15 Duhovni utrip **18.00** Nad.: Vrtičkarji **18.30** Risanka **18.55** Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti **20.00** Tednik **21.00** Studio City **22.00** Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved in Kultura **23.00** Pisave **23.25** Festival Ljubljana **0.35** Dnevnik (pon.) **1.30** Dnevnik Slovencev in Italiji **2.00** Infokanal

Slovenija 2

7.00 Infokanal **7.45** Otroški infokanal **8.30** 0.15 Zabavni infokanal **11.00** Dobro jutro (pon.) **13.30** Sobotno popoldne (pon.) **15.40** Kaj govoris? = So vakeres? (pon.) **15.55** Nad.: Starši v manjšini **16.30** Žrebaanje 3x3 plus 6 **19.50** Košarka (M): Evropsko prvenstvo, Srbija - Francija, prenos iz Siauliaje **21.45** Dok. odd.: Vse, kar ste si vedno želeli vedeti o klasični glasbi (pon.) **22.45** Film: Louise - Michel (Fr.)

Slovenija 3

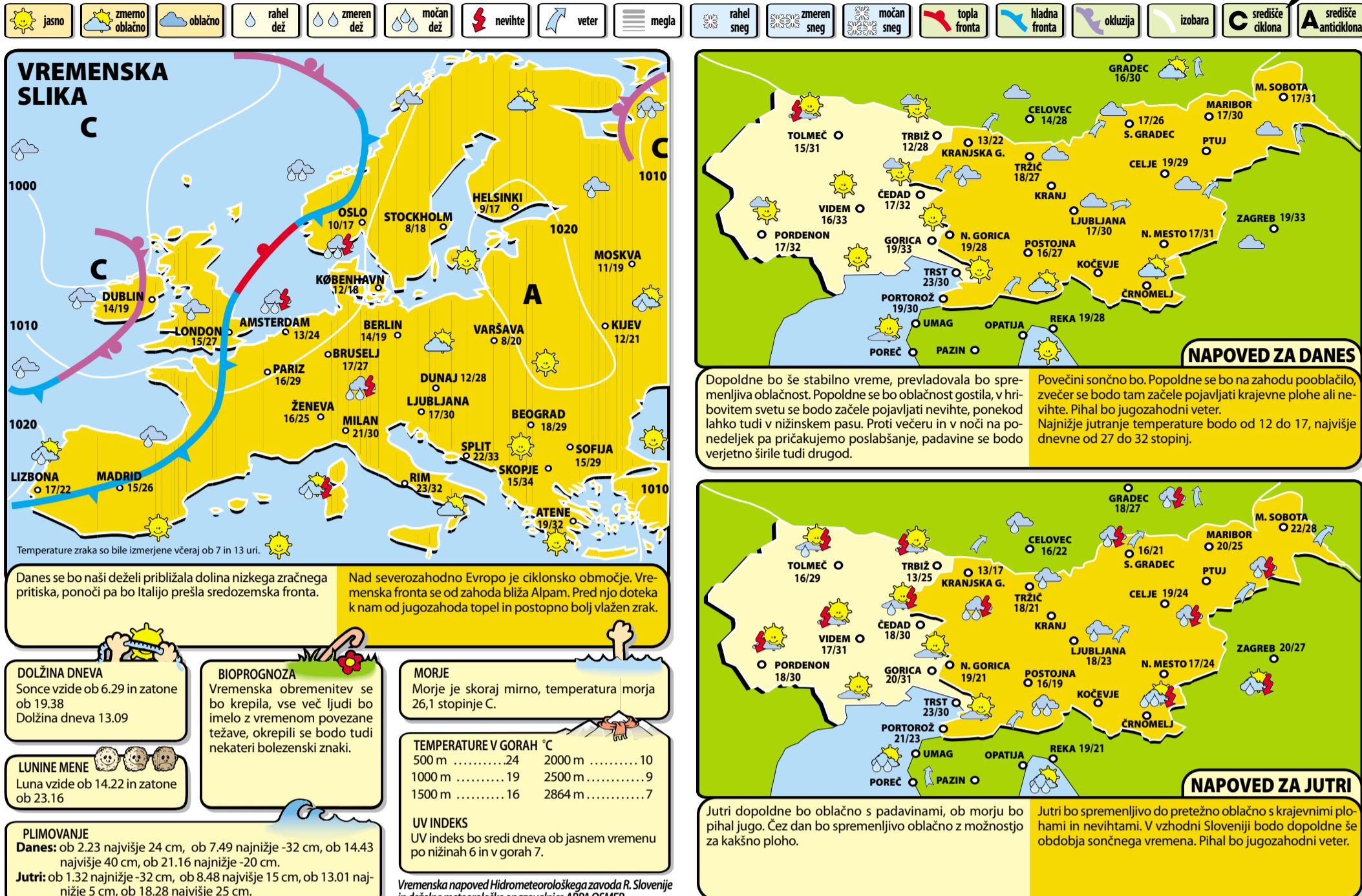
6.00 9.00 Sporočamo **6.45** Tedenski izbor kronike **7.40** Utrip **9.40** 21.30 Žarišče **11.10** Slovenija in Evropa **12.05** Tedenski pregled **13.30** Poročila Tvs1 **17.25** Slovenska kronika **18.20** Kronika **19.00** Tv dnevnik Tvs1 - z znakovnim jezikom **20.40** Na tretjem

Koper

13.45 Dnevni program **14.00** Čezmejna Tv - TDD **14.20** Euronews **14.30** Zoom **15.00** MPZ Obala Koper **15.30** Dok.: Zgodovina ZDA **16.00** Back stage live **16.20** Vesolje je **16.50** Istra in **17.20** Istrska potovanja **18.00** 23.15 Spomini šport **18.35** 23.45 Vremenska napoved **18.40** 22.30 Primorska kronika **19.00** Vsedanes - Tv dnevnik **19.25** Šport **19.30** Kuharski recepti **19.55** Košarka: EP Srbija - Francija **21.45** Nautilus **22.15** Vsedanes - Tv dnevnik **22.45** Športel **23.50** Čezmejna Tv - TDD

Tv Primorka

8.35 11.30, 16

NOVE FINANČNE SPODBUDE ZA FOTOVOLTAIČNE NAPRAVE!

Zanesljivost proizvajalca in ugodnosti državnih prispevkov

NUDI:

- rešitve "na ključ" za vsako aplikacijo: od manjše hiše, do kmetijskega podjetja, od nadstreška do proizvodnih hal
- 30 let garancije na proizvodnji
- nemško tehnologijo z izključno pozitivnimi odstopanjimi
- namensko izdelane pretvornike najboljših znamk
- odlaganje in sanacijo eternita, vključena v ceno
- fotovoltaične module lastne proizvodnje sestavljene iz nemških celic Q-CELLS
- rešitve CIGS za težavne orientacije, senčne lege in ravne strehe

Z nizom linij fotovoltaičnih panojev, ki segajo od linije TOP Quality (v partnerstvu z družbo MAGE SOLAR) do linije Extra, s katero smo uresničili nemogoče z uporabo panojev CIGS (orientacija proti severu, senčne lege, ravne strehe in osojna območja), preko panojev Made in Italy naše proizvodnje iz linije EG SUN in linije LOW COST, ki nudi zelo ugodno razmerje med ceno in kakovostjo, izdelano z azisjksimi panoji SUN GEN. Vsemu temu gre še dodati široko paleto pretvornikov ("osrčje" fotovoltaičnega sistema) in pritrdivih elementih iz anodiziranega ultralahkega aluminija (3,25 kg / m²) Vse to nudimo zasebnikom (Home Division) kot tudi kmetijskim podjetjem in industrijskim obratom (Business Division): Prilagojeni pano za vsako stranko!... In še poskrbimo lahko tudi za popravilo strešnih kritin, industrijskih hal, skladišč, hlevov ipd.

Zaprosite nas za brezplačni pogovor. Pošljite SMS ali pokličite na telefonsko številko +39 393 9171280

Energy Group Italia - Ulica G.Galilei, 3/2 - Mogliano Veneto (TV)
Tel. +39 041 5412349 - Fax +39 041 5905430
www.energygroupitalia.it - info@energygroupitalia.it

DOPIS IZ PARIZA

Država in državljanji

Povsod je kriza in povsod politiki režejo, tako v Italiji kot v Franciji, Španiji, Grčiji itd. Vsepotov se ponavlja tragokomični scenarij: politiki, ki služijo astronomski plače, režejo pri navadnih smrtnikih, ki si že itak stiskajo pasove. Ko ti sežejo po denarnici, ki je že tak prazna, bi bilo treba pokazati zobe in braniti svoje pravice, po edonističnih osemdesetih letih pa izgleda, da so mnogi postali prelenobni za manifestacije, predvsem v Italiji, vsaj tako izgleda iz tujine. Tu pa tam je prišlo do protestov, toda pre malo, prepozno in predvsem nobena glava ni padla.

V Evropi, na primer, so z zanimanjem sledili manifestacijam italijanskih žen proti Berlusconiju in čudili so se, ko je italijanski premier mirno ostal na čelu države. V drugih državah so politiki zaradi napak in škandalov bili primorani odstopiti, v Italiji pa ostajajo trdno priklejeni na prestol. Druga razlika med Italijo in Heksagonom je, da bo Francoz takoj manifestiral za svoje pravice, ob vsakem predlogu »rezanja« po mestih takoj vijugajo sprevodi, ki se nato spremenijo v stavke in v boj vztrajnosti, kdo bo prej popustil.

Veliko je odvisno od odnosa, ki ga imamo do države. V Franciji ima domovina, »la patrie«, globok pomen, gledana je kot mati, ki mora skrbeti za svoje otroke: ti plačujejo davke in država mora v zameno skrbeti za njih. V Italiji tega zaupanja ni, obratno, državi se tu reče »stato canaglia« (lopovska država). Francozi so si priborili dober socialni sistem, ki ga kar se da se čuvajo. Poglejmo si nekatere glavne znančilnosti le-tega, ki je z nemškim med najboljšimi. Ko sem prišla v Francijo, me je najprej začudilo, da varstvo krije zobozdravnika. To je več kot pozitivno, toda ni vse zlato, kar se sveti. Francozi so precej komplikirani narod in tako je njihovo zdravstvo mešanica dveh sistemov: 70% krije država, 30% pa zavarovalnice, ki lahko zaračunajo do 10 do 100 evrov mesečno; od tega plačila je odvisno, za koliko in kaj ste kriti. (Le v primeru izredno nizkih dohodkov država nudi breplačno zdravstvo.) Glede na dohodek ima družina delno pomoč na otroka in za stanovanje (če ste v najemu). In dalje je pomoč v primeru brezposelnosti: če si v 52 tednih opravil od 420 do 700 ur dela, imaš pravico do mesečne denarne pomoči, katere višina je odvisna od plače in delovnega obdobja. Vse te pomoči veliko pomagajo v težkih trenutkih, so pa tudi dvoren način, ki preprečuje, da bi se posameznik boril za izboljšanje svojega položaja: višji dohodek pomeni več davkov in manj pomoči, tako da premisliš dvakrat ali se ti to izplača. Sarkozyjev moto »delati več, zaslužiti več« ne drži, saj moraš v komplikiranem francoskem sistemu upoštevati številne dejavnike. V Franciji avtoritočno pravijo, da je iskanje in pridobivanje teh pomoči nacionalni šport. In dalje. Kljub temu sistemu je v Franciji vedno več revščine in brezdomcev, tudi tu se prepade med navadnimi in dobrostoječimi smrtniki več.

Socialno varstvo je občutljiv katalizator odnosa državljanov z državo. Zgodovina je pokazala, da lahko množice marsikaj spremenijo, zato fatalistični stavki »tako je«, nima nobenega smisla. Kje je meja, ko človek udari po mizi?

Jana Radovič

